

สุรา นอกกระบบภาษี ตามแนวชายแดนไทย

กนิษฐา ไทยกล้า

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ธิมา หมีกทอง

วิทยาลัยนานาชาติ วิทยาเขตหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สนับสนุนทุน ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา 2561

สุรานอกระบบภาษีตามแนวชายแดนไทย Alcohol Bootlegging in Thai Borderlands

กนิษฐา ไทยกกล้า
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ธิดา หมี้กทอง
วิทยาลัยนานาชาติ วิทยาเขตหาดใหญ่
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สนับสนุนทุน
ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
2561

บทสรุปผู้บริหาร

การสำรวจแบบเร่งด่วนถึงการสถานการณ์การค้า การเคลื่อนไหว ตลาด การกระจายตัวของ จุดจำหน่าย การเข้าถึง พฤติกรรมการดื่ม และผลกระทบและปัญหาการดื่มสุรานอกระบบภาษีตามแนวชายแดนไทย ใช้วิธีการสำรวจเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และการสำรวจเชิงสังเกตผสมผสานกัน พื้นที่สำรวจประกอบด้วย อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย อำเภอสะเตกา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล โดยจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยจุดจำหน่ายสุรานอกระบบภาษีทุกจุด ผู้จำหน่ายสุรานอกระบบภาษี 40 ตัวอย่าง เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่กำกับดูแลบริเวณด่านชายแดน 30 ตัวอย่าง และประชาชนทั่วไปอายุ 18-65 ปี ที่มีพฤติกรรมการดื่มสุรานอกระบบภาษี จำนวน 456 ตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก

สถานการณ์การจับกุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ช่วงที่ผ่านมาพบว่า จำนวนผู้ลักลอบ ผู้หลีกเลี่ยงเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 มูลค่าการหลีกเลี่ยงเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าเท่าตัว ในขณะที่มูลค่าของการลักลอบมีแนวโน้มลดน้อยลงจากปี พ.ศ. 2560 สุราเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีการลักลอบ การหลีกเลี่ยงมากกว่าไวน์ และเบียร์ พื้นที่ความรับผิดชอบของสรรพสามิต ภาค 9 มีการจับกุมมากที่สุดเมื่อเทียบกับภาคอื่นๆ

จุดจำหน่ายและการตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีมีมากในพื้นที่ภาคใต้ เนื่องจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีส่วนมากจะเข้ามาทางชายแดนภาคใต้ เพื่อส่งมาจำหน่ายในประเทศไทย บางส่วนส่งผ่านไปยังประเทศชายแดนทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเมืองหาดใหญ่ จังหวัดสงขลามีจำนวน 18 แห่ง เป็นจุดจำหน่ายแบบไม่มีที่นั่งดื่มทั้งสิ้น จังหวัดสงขลามีชายแดนติดต่อประเทศมาเลเซียโดยตรง และเป็นเมืองที่ขึ้นชื่อเรื่องการค้าของหนีภาษี พื้นที่ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีเขตติดต่อกับประเทศพม่า และประเทศลาว ชายแดนประเทศเพื่อนบ้านสองประเทศนี้มีบ่อนคาสีโนที่นักท่องเที่ยว นักพนันนิยมไปเสี่ยงโชค บริเวณบ่อนคาสีโนมีร้านค้าปลอดภาษีที่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว

การลักลอบและหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอยู่ทุกแนวชายแดนของไทย โดยในแต่ละภูมิภาคมีรูปแบบทั้งส่วนที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน ปัจจัยส่วนใหญ่มาจากการที่เป็นพื้นที่ชายแดนที่สามารถเดินทางข้ามมาได้ การเดินเข้าออกเป็นประจำ การเป็นคนในท้องถิ่น การประกอบธุรกิจ เรือรับจ้าง รถตู้ บริการนำเที่ยว เซลล์แมนขายสินค้า ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดความคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่เป็นการเปิดช่องทางลักลอบและหลีกเลี่ยงเข้ามาได้โดยสะดวกในหลายรูปแบบ ดังนี้

- กองทัพมดแบบเดินชน สามารถพบเห็นทั่วไปตามแนวชายแดนเพื่อสนองต่อความต้องการของลูกค้าที่ต้องการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีมากกว่าปริมาณที่กฎหมายกำหนด
- การลักลอบในช่วงเวลากลางวันตามแนวแม่น้ำหรือทะเล แล้วนำมาเก็บรวบรวมไว้ ณ สถานที่ต่างๆ เช่น บ้านคน สวน ไร่ เป็นต้น รวบรวมได้จำนวนหนึ่งก็จะลำเลียงไปยังพื้นที่ภูมิภาคต่างๆ ทางถนน

ด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลที่มีการจัดขบวนรถนำทางเพื่อเจรจาต่อรองกับเจ้าหน้าที่ระหว่างทางและรถติดตามรถตู้ รถโดยสารประจำทาง รถไฟ รวมทั้งการใช้บริการจัดส่งพัสดุทางไปรษณีย์ บริษัทขนส่งเอกชน

- สังคมแห่งการอุปถัมภ์ช่วยเหลือเกื้อกูลกันของประชาชนไทย การขอความอนุเคราะห์การอำนวยความสะดวกในกลุ่มข้าราชการ นักธุรกิจ นักการเมือง ในการช่วยเปิดทางอำนวยความสะดวกในการขนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งไม่นับรวมการได้รับส่วนลดจากร้านดีวีดีฟรีประเทศเพื่อนบ้าน

- พ่อค้าคนกลางเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี ลักลอบนำเข้าเพื่อมาส่งต่อให้ผู้ซื้อทั้งรายปลีกและเพื่อจำหน่ายต่อ ขายดีในช่วงออกพรรษาจนถึงช่วงปีใหม่ ช่วงอื่นก็จะขายตามใบสั่งซื้อโดยไปรับสินค้ามาเก็บไว้ที่บ้าน โทรศัพท์แจ้งจตุรัสสินค้า นัดรับของในบริเวณใกล้จุดหมายที่ลูกค้าสั่ง เพื่อลดความเสี่ยงระหว่างการนำส่ง การดำเนินงานแบบนี้มีค่าใช้จ่ายในการให้เจ้าหน้าที่รัฐช่วยอำนวยความสะดวกที่ค่อนข้างสูง

เส้นทางการลำเลียงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีเข้าสู่เมืองหาดใหญ่ และกระจายต่อไปยังจังหวัดต่างๆ จึงไม่ใช่เรื่องยาก วิธีการขนส่งที่นิยมใช้มีความหลากหลายและสะดวกสบาย เช่น การใช้บริษัทขนส่งเอกชนที่มีอยู่ในพื้นที่ ไปรษณีย์ไทย ส่งมาทางรถไฟ รถโดยสารประจำทาง เครื่องบินโดยสาร เครื่องบินของหน่วยงานราชการ รถยนต์ของหน่วยงานราชการ รถยนต์ส่วนบุคคลที่มีการวางแผนการเดินทางและติดต่อขออำนวยความสะดวกจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เช่นเดียวกับบ่อนคาสีโนตามแนวชายแดนประเทศพม่าและลาว มีการบริการเรือโดยสาร รถยนต์บริการฟรี โดยนักท่องเที่ยวสามารถนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้ามาประเทศไทยได้มากกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยไม่ต้องกังวลว่าจะโดนจับ เนื่องจากทางบ่อนคาสีโนได้เจรจาต่อรองกับทางเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ไว้เรียบร้อยแล้ว วัฒนธรรมสังคมแห่งการเกื้อหนุน อุปถัมภ์ค้ำจุน ค่านิยมในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่างประเทศ การให้ของขวัญ ของกำนัลต่างตอบแทน ผลประโยชน์ต่างตอบแทนในการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นเหตุผลสำคัญในการที่ช่วยกระจายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีไปยังพื้นที่ต่างๆ ได้ง่ายขึ้น

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา เพศชายมากกว่าหญิง ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดื่มทั้งเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่ถูกกฎหมายและแบบหนีภาษี ร้อยละ 82.9 เป็นผู้ดื่มแบบหนัก มากกว่าร้อยละ 91 ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ย 11.5 ลิตรต่อปี ผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบหนีภาษีอย่างเดียวดื่มในปริมาณ 16.3 ลิตรต่อปี ชนิดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีที่นิยมดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ส่วนใหญ่คือ สุราสี สุราแดง ร้อยละ 32.4 รองมา คือ เบียร์ ร้อยละ 28.1 สุราขาว สุรากลั่นชุมชน ร้อยละ 22.1 ไวน์ แชมเปญ ร้อยละ 11.3 เหตุผลที่ทำให้เลือกซื้อ/ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี ส่วนใหญ่เนื่องจากราคาถูก ร้อยละ 52.4 รองมาคือ มีคนซื้อให้ ร้อยละ 22.3 หาซื้อง่ายเพราะอยู่ในพื้นที่ ร้อยละ 17.5 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ซื้อที่ร้านขายของชำ ร้อยละ 19.5 รองมาคือ ร้านค้าปลอดภาษีตามแนวชายแดน ร้อยละ 18.9 ไม่ได้ซื้อเอง ร้อยละ 17.5 และร้านขายของฝากที่ชายแดน ร้อยละ 12.5 ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีซึ่งรวมทั้งการซื้อสำหรับดื่มเอง และซื้อสำหรับเป็นของฝากของกำนัล เฉลี่ยปีละ 1,500 บาท กลุ่มตัวอย่างมีระดับความเสี่ยงที่ได้

รับจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์แบบติด ร้อยละ 18.2 ตีแบบอันตราย ร้อยละ 16.0 โดยกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่จังหวัดสงขลามีความเสี่ยงได้จากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในระดับอันตรายและตีแบบติด ร้อยละ 42.3 มากกว่ากลุ่มตัวอย่างในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ร้อยละ 29.9 และพื้นที่จังหวัดเชียงราย ร้อยละ 27.0

ความสัมพันธ์ระหว่างจุดจำหน่ายและพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ พบว่าในพื้นที่ที่มีจุดจำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์หนีภาษีมากอย่างอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีราคาเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่ถูกกว่า การเข้าถึงเครื่องตีแอลกอฮอล์ได้สะดวก และง่ายกว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่มีพฤติกรรมการตีแบบอันตรายและแบบติดมากกว่า ร้อยละ 40 ซึ่งมากกว่าพื้นที่อื่นๆ เกือบเท่าตัว

ข้อเสนอเชิงนโยบาย ควรเริ่มตั้งแต่การปรับเปลี่ยนค่านิยมการให้ของกำนัล การให้เครื่องตีแอลกอฮอล์นอกแก่ผู้หลักผู้ใหญ่ ผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบต้องมีความเคารพ ปฏิบัติตามกฎหมาย บทบาทและอำนาจหน้าที่ ไม่เห็นแก่พวกพ้อง สิ่งของ ผลตอบแทนในการอำนวยความสะดวก ให้มีการนำเครื่องตีแอลกอฮอล์นอกเข้าสู่ประเทศไทย ควรมีการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่อย่างเคร่งครัด และจริงจัง และควรเพิ่มบทลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สนับสนุนในการนำเครื่องตีแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีเข้ามาในประเทศไทย มีมาตรการในการการควบคุม กำกับ จับกุมการค้าเครื่องตีแอลกอฮอล์หนีภาษีบนโลกออนไลน์อย่างจริงจัง และควรประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ความรู้อันตรายของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี โดยเฉพาะพนักงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และประชาชนทั่วไป

คำนำ

การสำรวจสุรานอกระบบภาษีตามแนวชายแดนไทย จัดทำสำหรับสะท้อนสถานการณ์การค้า การเคลื่อนไหว ตลาด การกระจายตัวจุดจำหน่าย การเข้าถึง พฤติกรรมการดื่ม และปัญหาการดื่มสุรานอกระบบภาษีตามแนวชายแดนไทย เพื่อใช้ในการวางแผนการควบคุม ป้องกัน ลดการลักลอบ หลีกเลี่ยง และการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีในประเทศไทย โดยได้รับทุนสนับสนุนจากศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ทางทีมผู้จัดทำไม่ได้มีเจตนาในการให้ข้อมูล เพื่อการสนับสนุนการลักลอบ หลีกเลี่ยง การค้า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี และไม่มีเจตนาในการที่จะทำให้บุคคลที่สาม หน่วยงานรัฐ องค์กร และบริษัทต่างๆ ที่ได้กล่าวถึงในรายงานฉบับนี้เสียชื่อเสียงแต่อย่างใด ทั้งนี้ข้อมูลในรายงานเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และเป็นเพียงการสะท้อนสถานการณ์ เหตุการณ์ในช่วงผ่านมานี้ ซึ่งหวังว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดูแล ป้องกัน ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เท่านั้น ทั้งนี้ทางทีมผู้จัดทำขอสงวนสิทธิ์การใช้งานเฉพาะงานทางวิชาการ การกำหนดนโยบายการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สำหรับเจ้าหน้าที่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ หรือนำไปใช้เพื่อการอื่นใด

ขอขอบคุณ ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ได้สนับสนุนงบประมาณในการสำรวจครั้งนี้ ขอขอบคุณกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลด้านสถานการณ์ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ภาครัฐทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี ผู้ประกอบการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี ประชาชนทั่วไป ที่ยินดีให้ข้อมูลมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ทีมผู้จัดทำ
ธันวาคม พ.ศ. 2561

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	2
คำนำ	5
บทที่ 1 บทนำ	10
วัตถุประสงค์	12
ขอบเขตของการวิจัย	12
ระเบียบวิธีวิจัย	12
บทที่ 2 สถานการณ์การค้าลักลอบ หลีกเลี่ยง	17
บทที่ 3 จุดจำหน่ายและการตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี	23
สุรานอกระบบภาษีในงานเลี้ยงต่างๆ	44
เมื่อสุราหนี สุราเถื่อนพื้นบ้านชั้นบาร์	45
การเปรียบเทียบราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีและในระบบภาษี	46
สุราเถื่อน/สุราปลอม	48
การขายผ่านทางโซเชียลมีเดีย	50
บทที่ 4 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	51
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา	57
สถานการณ์การจับกุม หลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	57
จุดจำหน่ายและการตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี	57
รูปแบบการลักลอบ	57
เส้นทางการลำเลียง	59
พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	59
ความสัมพันธ์ระหว่างจุดจำหน่ายและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	60
บรรณานุกรม	61

สารบัญตาราง

ตาราง 1 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	13
ตาราง 2 ผลการจับกุมการลักลอบและหลีกเลี่ยง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกรมศุลกากร ปี 2555-2561	18
ตาราง 3 ผลการปราบปรามคดีผู้กระทำความผิดพื้นที่หนองคาย	22
ตาราง 4 เปรียบเทียบราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีต่อขวดในพื้นที่ประเทศเพื่อนบ้าน	47
ตาราง 5 เปรียบเทียบราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี ปลอดภาษี และเสียภาษีในประเทศไทย	48
ตาราง 6 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพื้นที่	51
ตาราง 7 ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	54
ตาราง 8 ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี (บาทต่อปี)	55

สารบัญรูป

รูป 1 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชายแดนประเทศพม่าตรงข้ามด่านแม่สาย	23
รูป 2 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปลอดภาษีชายแดนประเทศพม่าและลาว	29
รูป 3 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปลอดภาษีด่านแม่สอด	31
รูป 4 ร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ณ ตลาดริมเมย	31
รูป 5 พนักงานของดีวีทีพีที่ให้บริการถือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	32
รูป 6 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปลอดภาษีชายแดนประเทศลาว	33
รูป 7 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีอำเภอหาดใหญ่ และชายแดนประเทศมาเลเซีย	38
รูป 8 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีอำเภอหาดใหญ่	38
รูป 9 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี เกาะลังกาวิ	43
รูป 10 เส้นทางรถเข้ามาของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี	58

สารบัญกราฟ

กราฟ 1 จำนวนการลักลอบและหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกรมศุลกากร ปี 2555-2561	17
กราฟ 2 มูลค่าการลักลอบและหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกรมศุลกากร ปี 2555-2561	18
กราฟ 3 แสดงปริมาณของกลางสินค้าประเภทสุราทั่วประเทศ	19
กราฟ 4 ผลการปราบปรามคดี ณ ด้านศุลกากรแม่สาย	19
กราฟ 5 ค่าปรับ (บาท) คดีสุราของด่านศุลกากรแม่สาย	20
กราฟ 6 จำนวนคดีสุรา สรรพสามิตภาค 9	20
กราฟ 7 ค่าปรับคดีสุรา สรรพสามิตภาค 9	21
กราฟ 8 มูลค่าการปราบปรามเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พื้นที่ขนาดใหญ่	21
กราฟ 9 จำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พื้นที่ขนาดใหญ่	22
กราฟ 10 ร้อยละประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มจำแนกตามพื้นที่	53
กราฟ 11 ร้อยละการดื่มแบบหนักเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มจำแนกตามพื้นที่	53
กราฟ 12 ร้อยละความเสี่ยงที่ได้รับจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มจำแนกตามพื้นที่	54
กราฟ 13 ชนิดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีที่นิยมดื่ม	55
กราฟ 14 เหตุผลที่ทำให้เลือกซื้อ/ดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี	56

บทที่ 1 บทนำ

การดื่มสุรานอกระบบภาษีของต่างประเทศ (สาวิตรี อัจฉนารงค์กรชัย 2559) รวมถึงสุราหมักหรือกลั่นที่ผลิตเองภายในบ้าน แอลกอฮอล์ที่ไม่ใช้สำหรับดื่ม (surrogate alcohol – เช่น น้ำยาบ้วนปาก น้ำหอม น้ำยาเช็ดกระจก เป็นต้น) สุราปลอดภาษีที่นำเข้ามาจากชายแดน สุราเถื่อนที่ลักลอบผลิตไม่เสียภาษี และสุราที่ลักลอบนำเข้า มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 28.7 ของการดื่มสุราทั่วโลก โดยสัดส่วนดังกล่าวจะแปรผันตามระดับรายได้ของประเทศอย่างชัดเจน กล่าวคือ ในประเทศรายได้ต่ำ สัดส่วนของการดื่มสุรานอกระบบภาษีสูงถึงร้อยละ 47.9 ประเทศรายได้ปานกลางค่อนข้างต่ำเท่ากับร้อยละ 38.9 ประเทศรายได้ปานกลางค่อนข้างสูงเท่ากับร้อยละ 30.5 และในประเทศรายได้สูง สัดส่วนการดื่มสุรานอกระบบภาษีจะต่ำมากเพียง ร้อยละ 11.2 ในกลุ่มสุรานอกระบบภาษีดังกล่าว สุราหมักหรือกลั่นที่ผลิตเองภายในบ้านจะเป็นที่นิยมมากกว่าสุราที่ผลิตจากโรงงานอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศอินเดีย และบางประเทศในทวีปเอเชียและแอฟริกา ประเทศแอฟริกาใต้มีรายงานว่า การดื่มสุราที่ผลิตเองในบ้านหรือสุราเถื่อน เพิ่มความเสี่ยงที่จะได้รับอันตรายจากการปนเปื้อนในสุราเถื่อน (WHO, 2011)

สุรานอกระบบภาษีของไทย ประกอบด้วย 1) สุราในประเทศ จะรวมถึงสุรา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มมีนเมาที่ผลิตในประเทศที่ไม่เสียภาษี หรือไม่ติดแสตมป์ หรือลักลอบผลิต 2) สุราต่างประเทศ รวมถึงสุรา เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มมีนเมาที่ไม่เสียภาษี หรือลักลอบนำเข้า หรือนำเข้าจากต่างประเทศโดยไม่เสียภาษี หรือซื้อจากร้านปลอดภาษี ในปี พ.ศ. 2556 มีโรงงานผลิตสุราในชุมชนจำนวน 3,800 ราย โรงงานที่ผลิตสุราในชุมชนครึ่งหนึ่งอยู่ในภาคเหนือ ซึ่งเป็นภาคที่มีความชุกการดื่มสุราสูงสุดของประเทศถึงร้อยละ 39.4 จำแนกตามจังหวัดพบว่า จังหวัดพะเยา นักดื่มผู้ใหญ่ร้อยละ 56.4 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี รองลงมาคือ จังหวัดน่าน ซึ่งมีสัดส่วนการดื่มสุรานอกระบบภาษีร้อยละ 54.6 และจังหวัดแพร่ ร้อยละ 44.7 (สาวิตรี อัจฉนารงค์กรชัย, 2559) พื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีการจำหน่ายแบบเถื่อน หรือลักลอบจำหน่าย ด้วยการบรรจุในถุงพลาสติกทั้งขนาดเล็กและใหญ่ที่ขายเป็นปริมาณมาก การบรรจุขวดพลาสติก ถังแกลลอน ถังน้ำดื่ม เป็นต้น (กนิษฐา ไทยกล้า, 2558)

วิธีการที่สุราเถื่อนและปลอมเข้ามาในประเทศมี 3 ระดับ (ฉัตรสุนัน พดพิภิญโญ, 2555) ได้แก่ **ระดับแรกคือ** การขนแบบรายใหญ่ตามชายแดน แต่ละเที่ยวขนเป็นจำนวนมาก เป็นขบวนการระดับชาติ ไม่สามารถทำได้บ่อย เส้นทางผ่านมักเป็นด่านชายแดนที่มีภูมิศาสตร์ติดทะเล พื้นที่ที่เชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่มีแหล่งส่งสินค้า เมื่อผ่านชายแดนเข้ามาแล้ว สุราเถื่อนจะถูกลำเลียงต่อด้วยรถกระบะนำสินค้ากระจายไปยังร้านค้าส่งเพื่อปล่อยต่อให้ร้านค้าย่อยอีกทอดหนึ่ง สุราเถื่อนบางส่วนยังกระจายตรงไปถึงสถานบันเทิงขนาดใหญ่ ที่ต้องการสุรานอกราคาแพงแต่ต้นทุนต่ำ **ระดับต่อมาคือ** การขนแบบรายย่อย เพราะขนเข้ามาทีละไม่มาก ขบวนการขนทำด้วยกองทัพมด แบ่งกันขนเข้ามาทีละน้อย พื้นที่สำคัญคือด่านชายแดนทางใต้ที่มีเขตกันชน กองทัพมดจะทำงานแบบตรงๆ ขนและฝากขึ้นรถทัวร์ หรือรถนำเที่ยวที่เป็นหมู่คณะผ่านเข้าประเทศ ขบวนการขนเหล่านี้ลงทุนไม่สูงแต่เสี่ยงมาก เพราะต้องพบกับด่านตรวจที่

มีอยู่หลายด่าน โดยเฉพาะสายสี่ที่นั้งดูสถานการณ์ที่เขตปลอดภาษี (Duty free) ในประเทศเพื่อนบ้าน และส่งสัญญาณให้ด่านไทยดักจับทันที **ระดับสุดท้ายคือ** คนแบบรายบุคคล ซึ่งทุกคนมีสิทธิขนส่งราคากลับมาได้ ไม่ว่าจะมาทางเครื่องบิน รถยนต์ ถ้าเป็นด่านตามแนวชายแดน คนละขวดเป็นคนละสองขวด เจ้าหน้าที่ถือเป็นเรื่องธรรมดาไม่เข้มงวด เพราะถือว่าไม่ได้ค้ากำไร ช่องทางการเข้ามาของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผิดกฎหมายในประเทศไทยทางชายแดนติดประเทศพม่า ได้แก่ อำเภอมะสาय จังหวัด เชียงราย อำเภอมะสาย จังหวัดตาก ชายแดนติดสปป.ลาว ได้แก่ จังหวัดหนองคาย มุกดาหาร นครพนม ปราจีนบุรี ชายแดนติดกัมพูชา ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ สระแก้ว ศรีสะเกษ ชายแดนติดประเทศ มาเลเซีย ได้แก่ สตูลและสงขลา

หลังจากที่พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2560 เป็นต้นไป ซึ่งเป็นการปรับปรุงโครงสร้างภาษีสรรพสามิตใหม่ มุ่งเน้นที่ประสิทธิภาพการจัดเก็บ ภาษีอย่างเป็นระบบ โดยใช้ราคาขายปลีกและนำมาเป็นฐานในการคำนวณภาษี จึงจำเป็นต้องกำหนด อัตราภาษีใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับฐานภาษีที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ราคาสุรามีการเปลี่ยนแปลงมีราคาแพงขึ้น โดยมีทั้งปรับสูงขึ้นและลดลงบ้างเล็กน้อย จึงอาจเป็นแรงจูงใจให้มีปริมาณสุราหนีภาษีเข้ามา ในประเทศมากขึ้น และอาจส่งผลให้ผู้บริโภคหันไปหาสินค้าหนีภาษีมากขึ้น ซึ่งจะทำให้รัฐสูญเสียรายได้ และเพิ่มความเสี่ยงด้านสุขภาพแก่ประชาชน มาตรการเพิ่มภาษีสุรา (ธีรพล หล่อประดิษฐ์, 2561) รวมทั้ง การกวาดล้างสุราเถื่อน ซึ่งเชื่อว่าจะทำให้อัตราการดื่มสุราของประชาชนในประเทศลดลง แต่สิ่งที่เกิดขึ้น จากการดำเนินนโยบายดังกล่าวนั้น กลับสวนทางจากความเป็นจริงที่เกิดขึ้น คือ อัตราการดื่มสุรายังคง เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักดื่มในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มวัย แรงงานที่นิยมสุราเถื่อนชุมชน ทำให้เห็นได้ว่า การดำเนินการของนโยบายดังกล่าวยังมีจุดบกพร่อง ซึ่ง ผลกระทบที่ตามมาคือ รัฐบาลขาดรายได้จากการเก็บภาษีสุรา แต่สิ่งที่น่าเป็นห่วงกว่านั้นคือ รัฐบาลต้องเสีย งบประมาณในการพัฒนาประเทศมาดูแลผู้ป่วยที่มีผลมาจากการดื่มสุราเถื่อน เช่น ภาวะเป็นพิษจาก เมทิลแอลกอฮอล์ ซึ่งจะพบในสุราเถื่อน ทำให้เกิดการเจ็บป่วยเรื้อรังและการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร เนื่องจากสุราเถื่อนนั้นมีการปนเปื้อนสารเคมีที่เป็นอันตรายที่ร่างกายเป็นจำนวนมากจากกระบวนการ ผลิตที่ผู้ผลิตมีความเชื่อที่ผิด

จากผลการตรวจค้นและจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายสรรพสามิตการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ทั้งนี้จากการตรวจค้นและจับกุมผู้กระทำความผิดปีงบประมาณ 2560 และผลการ ปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายสรรพสามิตทั่วประเทศปีงบประมาณ 2561 (ต.ค. - พ.ย. 2560) พบว่ามี การกระทำผิด 3,962 คดี คิดเป็นเงินค่าปรับ 161 ล้านบาท แยกเป็นคดีสุรา 1,801 คดี น้ำสุราของกลาง 63,816 ลิตร คิดเป็นเงินค่าปรับ 36.34 ล้านบาท ผู้ค้ารายย่อยนำสุรานอกเข้ามาวางจำหน่ายแบบไม่ถูก กฎหมายหรือไม่ติดอากรแสตมป์ ที่เรียกว่าเหล้าเถื่อนตามตะเข็บชายแดนจำนวนมาก ทั้งภาคใต้ ภาคเหนือ และตะวันออก และพบว่าผู้มีซื้อเพิ่มขึ้นตามไปด้วย เพราะเชื่อว่าเป็นเหล้าแท้และมีราคาถูกกว่าเหล้าที่ วางจำหน่ายอย่างถูกกฎหมายราว 20-30% แต่หลังจากที่ปรับภาษีอาจจะได้รับความนิยมเป็นพิเศษ โดย ผู้บริโภคไม่รู้ว่าเป็นสุราปลอม เพราะคนไทยส่วนใหญ่ยังเลือกที่ราคาเป็นหลัก ทำให้ร้านค้าตามบริเวณ ชายแดนต่างๆ ขายดีเป็นพิเศษ รวมถึงในร้านปลอดภาษีด้วย ดังนั้น การศึกษานี้จึงสนใจที่จะศึกษา

สถานการณ์การค้า การเคลื่อนไหว ตลาด และพฤติกรรมการณ์ที่มสุรานอกระบบภาษีตามแนวชายแดนของจังหวัดในประเทศไทยที่มีเขตติดต่อกับประเทศพม่า สปป.ลาว และประเทศมาเลเซีย

▶ วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์การค้า การเคลื่อนไหว ตลาด และการกระจายตัวจุดจำหน่ายของสุรานอกระบบภาษีแนวชายแดนไทย
2. เพื่อศึกษาการเข้าถึง พฤติกรรมการณ์ และผลกระทบและปัญหาการที่มสุรานอกระบบภาษีตามแนวชายแดนไทย

▶ ขอบเขตของการวิจัย

นิยามศัพท์

สุรานอกระบบภาษี หมายถึง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท เช่น เหล้า เบียร์ ไวน์ เป็นต้น ที่ไม่ได้เสียภาษีอย่างถูกต้องตามกฎหมาย หรือสุราเถื่อน อาจเป็นสุรากลั่นที่ผลิตถูกต้องแต่ไม่ได้เสียภาษีถูกต้องหรือสุราปลอม โดยผู้ผลิตมีเจตนาแต่แรกที่จะผลิตผิดกฎหมาย โดยทำปลอมแปลงตั้งแต่กระบวนการผลิตหรือผลิตขึ้นเองโดยมิได้รับอนุญาตจากทางราชการ รวมถึงการใช้เครื่องหมายการค้า ยี่ห้อ หรือแบรนด์ และแสตมป์ปลอม

แนวชายแดนไทย หมายถึง บริเวณพื้นที่จังหวัดในประเทศไทยที่มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ประเทศพม่า ลาว และมาเลเซีย เป็นต้น และมีช่องทางการติดต่อทางการค้า จุดผ่านแดนถาวร

ลักลอบ หมายถึง การนำเข้ามาโดยไม่มี การดำเนินการพิธีการทางศุลกากร เช่น แอบเอาเข้ามาเอง ติดตัวมาเอง หรือลักลอบขนมาเอง

หลีกเลี่ยง หมายถึง การนำเข้ามาแบบมีการทำใบขนสินค้า ขาเข้าหรือขาออก แต่อาจจะมิรายละเอียดของสินค้าไม่ถูกต้อง เช่น บอกว่าสินค้าเป็นเสื้อผ้าแต่ข้างในเป็นสุรา หรืออาจจะมีการซุกซ่อนสุราเข้ามา กับสินค้าประเภทอื่นๆ

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษานี้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดที่มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน คือ

- พื้นที่แนวชายแดนติดกับประเทศพม่า คือ อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
- พื้นที่แนวชายแดนติดกับประเทศมาเลเซีย คือ อำเภอหาดใหญ่ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา อำเภอเมืองสตูล อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล
- จังหวัดหนองคายที่มีแนวชายแดนติดกับสปป. ลาว คือ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

▶ ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการสำรวจแบบเร่งด่วนโดยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงสังเกต

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ผู้จำหน่ายสุรานอกระบบภาษี จุดจำหน่ายสุรานอกระบบภาษี ประชาชนทั่วไปที่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การสุ่มตัวอย่าง

จำนวนขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ประกอบด้วย

- จุดจำหน่ายสุรานอกระบบภาษีทุกจุดจำหน่ายที่อยู่ในพื้นที่ที่ศึกษา
- ผู้จำหน่ายสุรานอกระบบภาษี (ลักลอบจากต่างประเทศ/สุราเถื่อนในประเทศ) ไม่น้อยกว่า 30 ตัวอย่าง ด้วยวิธีการตัวอย่างแบบบังเอิญหรือตามความสะดวก (Convenience Sampling)
- เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่กำกับดูแลบริเวณด่านชายแดน ไม่น้อยกว่า 30 ตัวอย่าง ด้วยวิธีการตัวอย่างแบบบังเอิญหรือตามความสะดวก (Convenience Sampling)
- ประชาชนทั่วไปอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีพฤติกรรมการดื่มสุรานอกระบบภาษี ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญหรือตามความสะดวก (Convenience Sampling)

คำนวณจำนวนตัวอย่าง (Wayne W., 1995; Ngamjarus C., 2014)

$$n = \frac{Np(1-p)z_{1-\frac{\alpha}{2}}^2}{d^2(N-1)+p(1-p)z_{1-\frac{\alpha}{2}}^2}$$

$$n_{Adjust} = n \times deff$$

ประชากรไทยอายุ 18-65 ปี = 44,509,145

สัดส่วนของนักดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี (ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา รายงานสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รายจังหวัด พ.ศ. 2554 กุมภาพันธ์ 2556) (p) = 0.108

ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง (d) = 0.10

Alpha (α) = 0.05 Z (0.975) = 1.959964 Design effect (deff) = 12

จำนวนตัวอย่างอายุ 18-65ปี ที่มีพฤติกรรมการดื่มสุรานอกระบบภาษี (n) = 456

ตาราง 1 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

จังหวัด	จำนวนประชากร 18-65 ปี	สัดส่วน	จำนวนตัวอย่าง
หนองคาย	357,132	17.1	77
เชียงราย	815,930	39.0	178
สงขลา	921,391	44.0	201
รวม	2,094,453	100.0	456

เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ

ในการสำรวจครั้งนี้ใช้เครื่องมือสำรวจเป็นแบบบันทึกการสังเกต แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสัมภาษณ์ตัวต่อตัว

1. การเก็บข้อมูลจุดจำหน่าย เนื้อหาประกอบด้วย
 - ลำดับที่ ชื่อร้าน
 - ประเภทร้าน ประกอบด้วย สะดวกซื้อ ของชำ/เบ็ดเตล็ดมีตู้แช่ ชุมชายของถาวร ร้านอาหาร ตามสั่งที่ไม่อยู่ในหอพัก/อาคาร สวนอาหาร ภัตตาคาร ในหอพัก/อพาร์ทเมนต์/คอนโด/แมนชั่น โรงแรม สถานบันเทิง ร้านค้าส่ง ร้านค้าในอาคารสำนักงาน และร้านค้าในศูนย์การค้าห้างสรรพสินค้า เป็นต้น
 - รูปแบบจุดจำหน่าย ประกอบด้วย จุดจำหน่ายที่มีที่นั่งดื่ม จุดจำหน่ายที่ไม่มีที่นั่งดื่ม จุดจำหน่ายในบริเวณหอพัก เป็นต้น
 - ระยะเวลาในการปิดเปิด ช่วงเวลาในการจำหน่าย
 - ประเภทสุราที่จำหน่าย
 - การได้รับอนุญาตจำหน่ายสุรา
 - พิกัดภูมิศาสตร์สารสนเทศ
2. การสังเกต เนื้อหาประกอบด้วย ลักษณะจุดจำหน่าย รูปแบบค้าปลีก-ค้าส่ง เส้นทางการค้า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จำหน่าย วิธีการจำหน่าย ช่วงเวลาที่จำหน่าย
3. การสัมภาษณ์เชิงลึก เนื้อหาประกอบด้วย ความนิยม มุมมองแนวคิด กระบวนการค้า (ค้าปลีกค้าส่ง เส้นทางการค้า) กลยุทธ์การตลาดประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ (ตรายี่ห้อ ประเภทเครื่องดื่ม) ด้านราคา (ราคาขายปลีก ขายส่ง กลไกทางด้านราคา) ด้านสถานที่จัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด กิจกรรมความเคลื่อนไหว มุมมองทางด้านกฎหมาย เป็นต้น
4. การสัมภาษณ์ตัวต่อตัวผู้ที่ดื่มสุรานอกระบบภาษี เนื้อหาประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ประเภทสุรานอกภาษีที่ดื่ม ความถี่ในการดื่ม ปริมาณการดื่ม เหตุผลในการดื่มสุรานอกภาษี เป็นต้น) การเข้าถึงสุรานอกระบบภาษี (การซื้อ ประเภทสุรานอกระบบภาษีปริมาณที่ซื้อต่อครั้ง จำนวนเงินที่ใช้ในการซื้อต่อครั้ง ความถี่ในการซื้อ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกดื่มและเลือกจุดจำหน่ายที่ซื้อ เป็นต้น) การประเมินปัญหาจากการดื่มด้วย Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT) (ปริทรรศ ศิลปะกิจ, 2552)

ขั้นตอนการดำเนินการสำรวจ

1. ทบทวนเอกสารจากสื่อออนไลน์ สื่อสิ่งพิมพ์ รายงาน และข้อมูลกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้อง
2. ประชุมคณะทำงาน กำหนดกรอบตัวแปร โครงสร้างข้อมูลสำหรับการสังเกตและการสัมภาษณ์
3. เก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการสำรวจการวิจัย ได้แบ่งกระบวนการในการเก็บข้อมูลดังนี้ คือ
 - 3.1 เก็บข้อมูลจุดจำหน่ายสุรานอกระบบภาษี
 - 3.1.1 ออกแบบ พัฒนา application สำหรับเก็บข้อมูลพิกัดทางภูมิศาสตร์สารสนเทศ รายละเอียดของจุดจำหน่ายต่างๆ ที่รองรับการทำงานบนสมาร์ตโฟนระบบ

Android ผ่าน application ที่ชื่อว่า ONA

3.1.2 ออกแบบโครงสร้างฐานข้อมูล

3.1.3 ทดสอบ และติดตั้ง application ONA แก่ทีมภาคสนาม โดยนำไปใช้เก็บพิกัดจุดจำหน่ายในพื้นที่ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตัวอย่าง

3.1.4 อบรมพนักงานทีมสำรวจจุดจำหน่ายถึงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจุดจำหน่าย ทำความเข้าใจพื้นที่บริเวณแนวชายแดน และฝึกใช้ application ONA

3.1.5 ทีมสนามดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจุดจำหน่าย

3.1.6 บริหารจัดการข้อมูล ตรวจสอบความครบถ้วน ความถูกต้องของข้อมูลจุดจำหน่ายที่เก็บรวบรวมได้

3.2 เก็บข้อมูลด้วยการสังเกตจุดจำหน่ายสุรานอกระบบภาษี ติดตามเฝ้าดูปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นและเป็นไป โดยไม่มีการดัดแปลง บทบาทของทีมเก็บข้อมูลมีทั้งที่เป็นคนนอก คือ ไม่มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ และคนใน คือเสมือนหนึ่งเป็นผู้ที่ให้ความสนใจในสุรานอกระบบภาษี ด้วยวิธีการ ดู ชักถาม ฟัง และบันทึกสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นแบบไม่มีโครงสร้าง โดยจะไม่มี การจดบันทึกการสังเกตทันที ต้องการให้ตัวให้เข้ากับธรรมชาติ ไม่ก่อให้เกิดความระแวงความสงสัยจากกลุ่มตัวอย่าง และจดบันทึกเหตุการณ์รูปแบบของบริษัท วิธีการ พฤติกรรมเมื่อมีโอกาสเหมาะสมหลังจากการสังเกตทันที เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก

3.3 เก็บข้อมูลเชิงลึกโดยใช้การสัมภาษณ์ตัวต่อตัวด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การสัมภาษณ์ในลักษณะของการสนทนาในชีวิตประจำวัน ทั้งการสัมภาษณ์ตัวต่อตัว และการสัมภาษณ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ การแพทย์ข้อความผ่านเฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น โดยพิจารณาความพร้อม การยินดีที่จะให้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเป็นหลัก ในกระบวนการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวจะใช้เวลาประมาณ 15-20 นาทีในบริเวณที่สัมภาษณ์จะไม่มีบุคคลอื่นร่วมอยู่ด้วย จะมีเพียงผู้ถูกสัมภาษณ์และพนักงานสัมภาษณ์เท่านั้น และขณะที่สัมภาษณ์จะไม่มีบุคคลอื่นได้ยินถึงสิ่งที่สัมภาษณ์ ไม่มีการบันทึกชื่อ เบอร์โทรศัพท์ ที่อยู่ หรือข้อความอื่นใดที่สามารถระบุตัวตนของผู้ตอบแบบสอบถามได้ สถานที่ใช้ในการสัมภาษณ์ตามความสะดวกของหน่วยตัวอย่าง

3.4 เก็บข้อมูลเชิงปริมาณพฤติกรรมการดื่มสุรานอกระบบภาษี และในระบบภาษีด้วยแบบสัมภาษณ์ตัวต่อตัว ในกระบวนการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวจะใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที ในบริเวณที่สัมภาษณ์จะไม่มีบุคคลอื่นร่วมอยู่ด้วย จะมีเพียงผู้ถูกสัมภาษณ์และพนักงานสัมภาษณ์เท่านั้น และขณะที่สัมภาษณ์จะไม่มีบุคคลอื่นได้ยินถึงสิ่งที่สัมภาษณ์ ไม่มีการบันทึกชื่อ เบอร์โทรศัพท์ ที่อยู่ หรือข้อความอื่นใดที่สามารถระบุตัวตนของผู้ตอบแบบสอบถามได้ สถานที่ใช้ในการสัมภาษณ์ตามความสะดวกของหน่วยตัวอย่าง

4. ตรวจสอบความครบถ้วน ความถูกต้องของข้อมูล จัดระเบียบข้อมูล ตรวจสอบความครบถ้วน ความถูกต้อง ความเชื่อมโยงของข้อมูล

5. วิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศ

6. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาเกี่ยวกับลักษณะที่ปรากฏให้ชัดเจนขึ้น การนำข้อมูลทั้งหมดมาสรุปและบรรยายข้อมูลอย่างละเอียดเพื่อตอบคำถามตามประเด็นการสัมภาษณ์ที่กำหนดให้อย่างครบถ้วน โดยมีขั้นตอนคือ ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหา การตีความหมาย การแยกแยะข้อมูล การหาความเหมือนและความแตกต่าง การจัดกลุ่ม/ประเภท การให้น้ำหนัก การตรวจสอบความถูกต้องและความแม่นยำของข้อมูล วิเคราะห์ความเชื่อมโยงทางภูมิศาสตร์ของแหล่งที่มา จุดจำหน่าย (ค้าปลีก ค้าส่ง) ทำการวิเคราะห์แบบอุปมาน (inductive method) (Strauss & Corbin, 1998) ตีความสร้างข้อสรุปที่แสดงความสัมพันธ์ของสภาวะแวดล้อมและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลภูมิศาสตร์สารสนเทศวิเคราะห์ข้อมูลความหนาแน่น การกระจายตัวของจุดจำหน่ายรอบมหาวิทยาลัย ด้วยโปรแกรม ArcGIS (Hillier, 2011). วิเคราะห์ความหนาแน่นของจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละโซนโดยรอบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ความหนาแน่น = จำนวนจุดจำหน่าย / พื้นที่ (ตร.กม.) (Kanittha Thaikla, 2015) วิเคราะห์ลักษณะการกระจายตัวของร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตัวโดยใช้วิธี Nearest Neighbor Analysis (Berry & Marble, 1968)

$$Rn = Do / De$$

โดยค่า Rn สามารถพิจารณาได้จากเกณฑ์ดังนี้

- 1) ถ้า Rn อยู่ระหว่าง 0.00 - 0.80, มีลักษณะการกระจายแบบกระจุกตัว (Clustered distribution)
 - 2) ถ้า Rn อยู่ระหว่าง 0.81 - 1.30, มีลักษณะการกระจายแบบไม่เป็นระเบียบ/ไม่แน่นอน (Random distribution)
 - 3) ถ้า Rn อยู่ระหว่าง 1.31 - 2.15, มีลักษณะการกระจายแบบห่างจากกัน (Dispersed distribution)
 - 4) ถ้า Rn = 0.00, มีลักษณะการกระจายแบบกระจุกตัวเป็นจุดเดียวอย่างสมบูรณ์ (Absolute clustered distribution)
 - 5) ถ้า Rn = 2.15, มีลักษณะการกระจายตัวอย่างเป็นระเบียบแบบแผน (Uniform distribution)
- โดยมีระยะห่างระหว่างจุดเท่ากัน

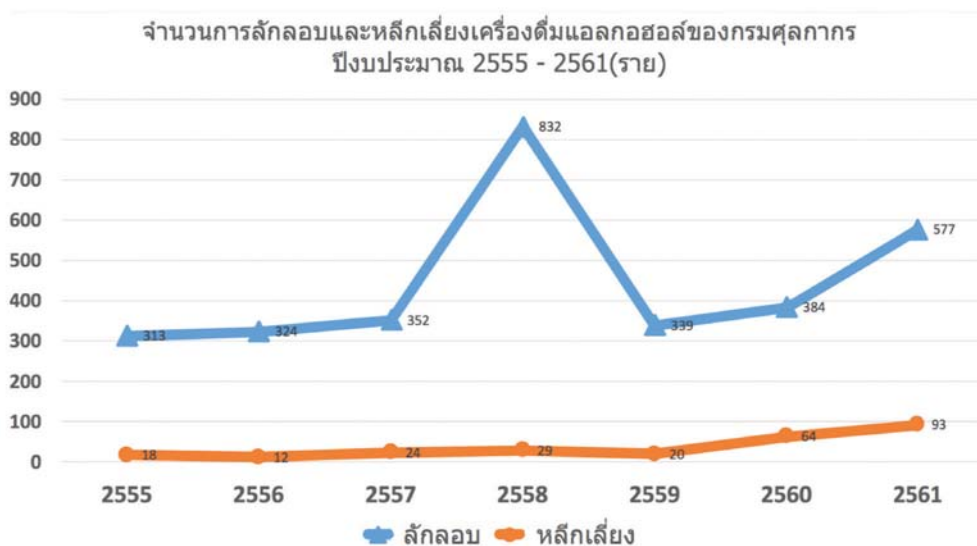
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการใช้สถิติข้อมูลเชิงพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว (Chi-square test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA)

บทที่ 2 สถานการณ์การลักลอบ เหล็กเลี้ยง

ในแต่ละปีมีการจับกุมการลักลอบและเหล็กเลี้ยงสุราหนีภาษีในจังหวัดที่มีเขตแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน การ”ลักลอบ” หมายถึง การแอบเอาเข้ามาเอง ติดตัวมาเองหรือลักลอบขนมาเอง และ”เหล็กเลี้ยง” หมายถึง มีการทำใบขนสินค้าขาเข้าหรือขาออก แต่อาจจะมีการละเมิดของสินค้าไม่ถูกต้อง เช่น บอกว่าสินค้าเป็นเสื้อผ้า แต่ภายในบรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หรืออาจจะมีการซุกซ่อนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เข้ามากับสินค้าประเภทอื่นๆ โดยมีการจับกุมมูลค่าการลักลอบและเหล็กเลี้ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีที่เข้ามาประเทศไทยเป็นจำนวนมาก จากสถิติผลการจับกุมการลักลอบและเหล็กเลี้ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกรมศุลกากร (กรมศุลกากร 2561) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 – พ.ศ. 2561 พบว่า แนวโน้มจำนวนผู้ลักลอบและเหล็กเลี้ยงเพิ่มขึ้นมากที่สุดในปี พ.ศ. 2558 ลดลงในปี พ.ศ. 2559 และในช่วงสองปีหลังมีแนวโน้มการจับกุมเพิ่มสูงขึ้น เช่นเดียวกับมูลค่าการเหล็กเลี้ยงเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2559 1.05 ล้านบาท เป็นมูลค่า 6.43 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2560 และในปี พ.ศ. 2561 เพิ่มขึ้นเป็น 15.39 ล้านบาท ในขณะที่มูลค่าการลักลอบลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 สุรามีมูลค่าการลักลอบในแต่ละปีมากกว่าเปียร์และไวน์

กราฟ 1 จำนวนการลักลอบและเหล็กเลี้ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกรมศุลกากร ปี 2555-2561

กราฟ 2 มูลค่าการลักลอบและหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกรมศุลกากร ปี 2555-2561

มูลค่าการจับกุมทั้งการลักลอบและหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทสุรามากกว่าไวน์ เบียร์ และมีแนวโน้มมูลค่าการจับกุมเพิ่มมากขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 เป็นต้นมา

ตาราง 2 ผลการจับกุมการลักลอบและหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกรมศุลกากร ปี 2555-2561

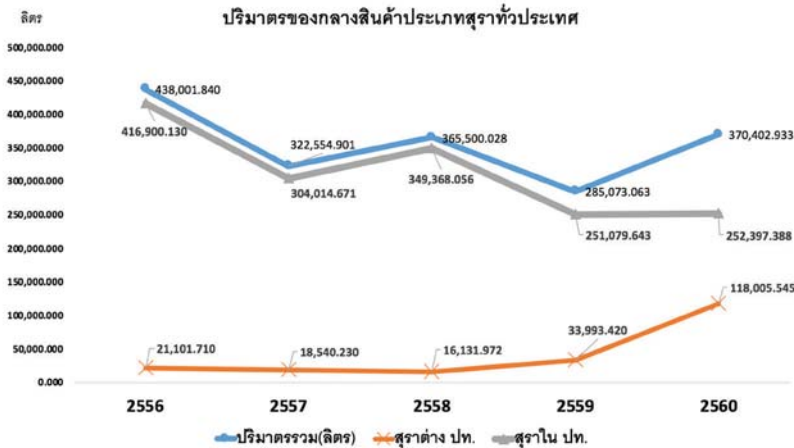
พ.ศ.	ผลการจับกุมการลักลอบและหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกรมศุลกากร ปีงบประมาณ 2555 - 2561					
	ไวน์ (มูลค่า:บาท)		เบียร์ (มูลค่า:บาท)		สุรา (มูลค่า:บาท)	
	ลักลอบ	หลีกเลี่ยง	ลักลอบ	หลีกเลี่ยง	ลักลอบ	หลีกเลี่ยง
2555	2,536,222.00	22,153,041.00	438,727.00	19,105.00	14,584,304.00	39,477.00
2556	3,481,004.00	4,398,003.00	513,762.00	22,720.00	7,798,479.00	11,258.00
2557	2,556,960.54	952,515.42	251,088.17	57,848.00	27,745,679.83	5,400,223.00
2558	47,735,090.11	3,719,959.86	1,323,464.53	61,965.19	13,210,013.09	170,118.06
2559	780,415.50	234,099.30	847,800.95	14,294.00	5,880,154.84	801,737.72
2560	2,646,054.22	4,459,885.08	1,044,030.05	68,714.97	9,545,822.80	1,904,764.25
2561	975,082.49	485,516.30	1,413,216.82	8,034,464.09	7,156,769.25	6,873,800.61

ที่มา : ส่วนข่าวกรอง ศูนย์ประมวลข้อมูลการข่าวทางศุลกากร กรมศุลกากร. รายงานการจับกุมจากรายงานแบบที่ 149 ตุลาคม 2561

ปริมาณของกลางสุราทั่วประเทศที่จับกุมได้พบว่า ปริมาณสุราต่างประเทศจับกุมได้ในช่วงสามปีหลังมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นจากปริมาณ 16,131.97 ลิตร เป็นปริมาณ 33,993.40 ลิตรในปี พ.ศ. 2559 และในปี พ.ศ. 2560 เพิ่มขึ้นเกือบสามเท่าตัว โดยมีปริมาณของกลางที่จับกุมได้ 118,005.54 ลิตร ในขณะที่ปริมาณสุราในประเทศมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558

กราฟ 3 แสดงปริมาณของกลางสินค้าประเภทสุราทั่วประเทศ

▶ สถานการณ์สุรานอกระบบภาษีในแต่ละพื้นที่

ผลการปราบปรามคดีสุราของศุลกากรอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พบว่ามีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2560 ในขณะที่มูลค่าการจับกุมเพิ่มมากขึ้น เพิ่มสูงสุดในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2560

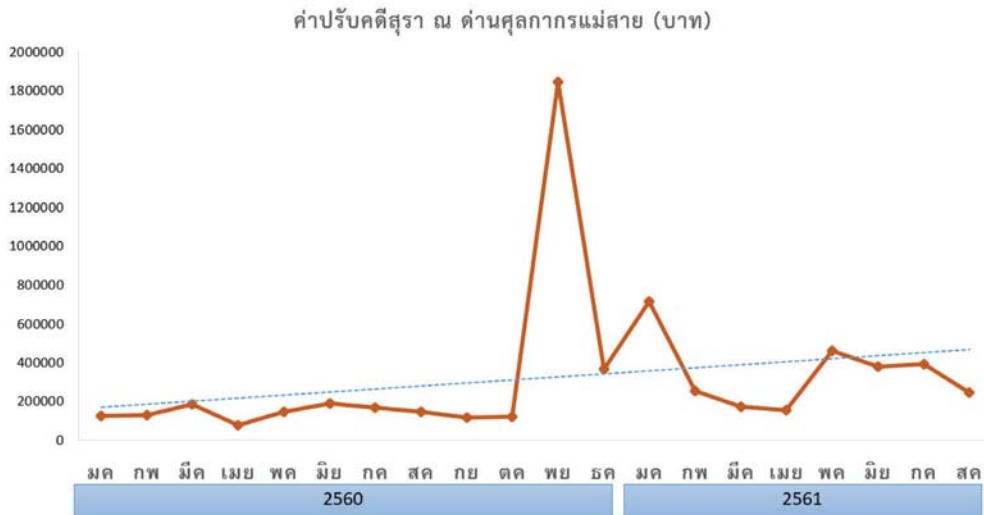
▶ ผลการปราบปรามศุลกากรแม่สาย

กราฟ 4 ผลการปราบปรามคดี ณ ด้านศุลกากรแม่สาย

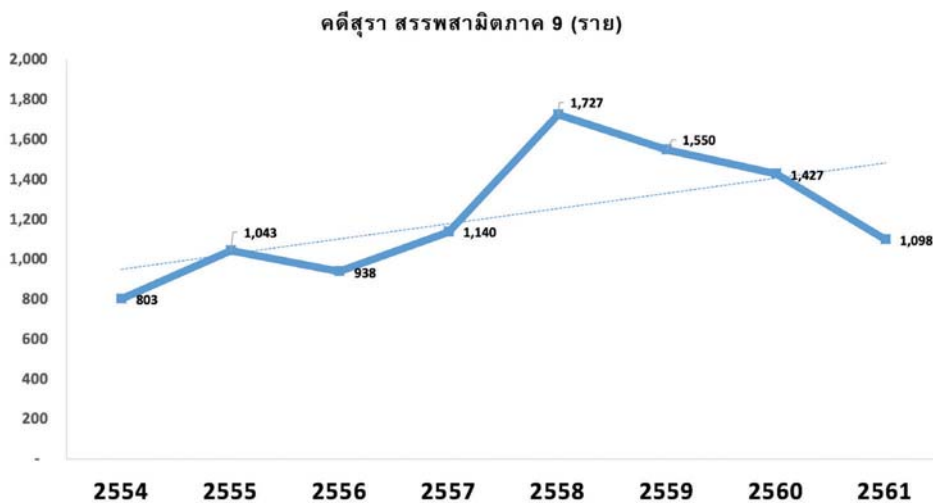
กราฟ 5 ค่าปรับ (บาท) คดีสุราของด่านศุลกากรแม่สาย

▶ สถานการณ์ในพื้นที่ภาคใต้

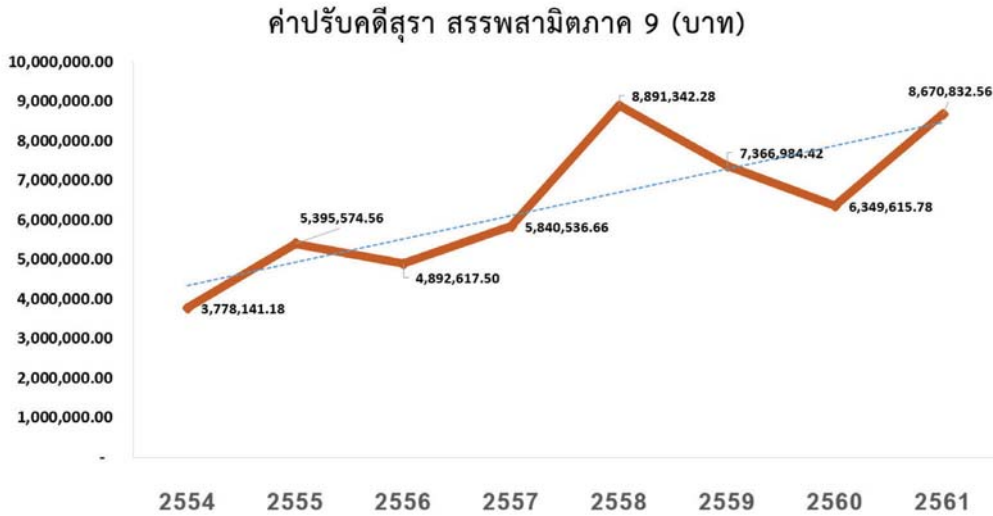
ผลการปราบปรามสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 9 จังหวัดสงขลา การกระทำความผิดคดีสุรามีเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 และสูงสุดในปี พ.ศ. 2558 ลดลงอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน แต่ก็ยังทำให้คดีสุรามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

กราฟ 6 จำนวนคดีสุรา สรรพสามิตภาค 9

กราฟ 7 ค่าปรับคดีสุรา สรรพสามิตภาค 9

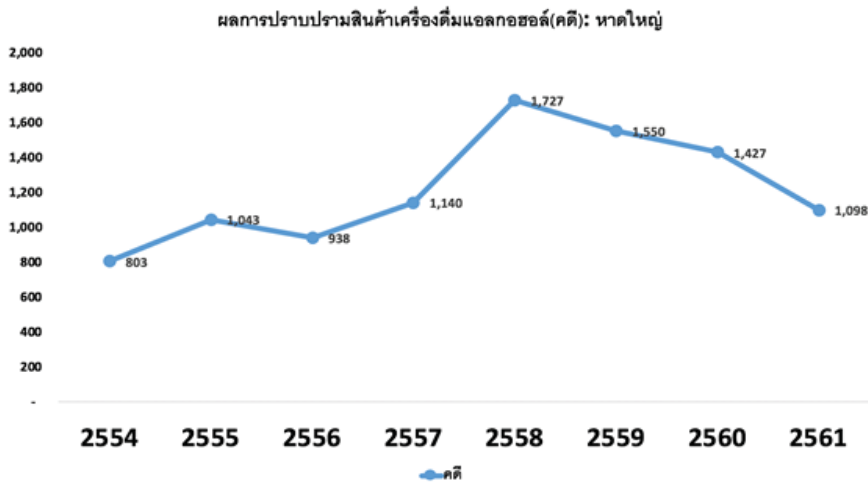
ในพื้นที่หาดใหญ่ เมื่อพิจารณาจากค่าปรับ พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มสูงมากขึ้น หลังจากเพิ่มสูงสุดในปี พ.ศ. 2558 มูลค่า 8.89 ล้านบาท ลดลงในปี พ.ศ. 2560 มูลค่า 6.35 ล้านบาท และกลับมาเพิ่มสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2561 (ข้อมูลสิ้นสุดเดือนสิงหาคม) มูลค่า 8.67 ล้านบาท ในขณะที่จำนวนคดีมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 โดยเป็นการปราบปรามคดีที่มีของกลางเป็นจำนวนมาก

กราฟ 8 มูลค่าการปราบปรามเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พื้นที่หาดใหญ่

กราฟ 9 จำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พื้นที่ขนาดใหญ่

► ผลการปราบปรามคดีผู้กระทำความผิด สรรพสามิตพื้นที่หนองคาย

การปราบปรามคดีผู้กระทำความผิดตาม พ.ร.บ. สุรา พ.ศ. 2493 พื้นที่หนองคาย พิจารณาตามจำนวนรายคดี พบว่า มีการจับกุมเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 เป็นต้นมา ในขณะที่มูลค่าปรับลดน้อยลง

ตาราง 3 ผลการปราบปรามคดีผู้กระทำความผิดพื้นที่หนองคาย

	ผลการปราบปรามคดีผู้กระทำความผิด			
	เปรียบเทียบปรับ		ฟ้องศาล	
	ราย	ค่าปรับ (บาท)	ราย	ประมาณการ ค่าปรับ (บาท)
พ.ร.บ.สุรา พ.ศ. 2493				
2558	35	388,820.15	-	0
2559	39	272,780.00	1	1,986.00
2560	123	230,120.60	-	0
พ.ร.บ. ยาสูบ พ.ศ. 2509				
2558	360	8,276,245.15	13	965,250.00
2559	320	7,056,298.50	9	168,141.00
2560	210	4,115,782.50	6	113,850.00
รวม				
2558	320	7,056,298.50	9	168,141.00
2559	333	4,345,903.10	6	113,850.00
2560	333	4,345,903.10	6	113,850.00

ที่มา สรรพสามิตพื้นที่หนองคาย

บทที่ 3

จุดจำหน่ายและการตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี

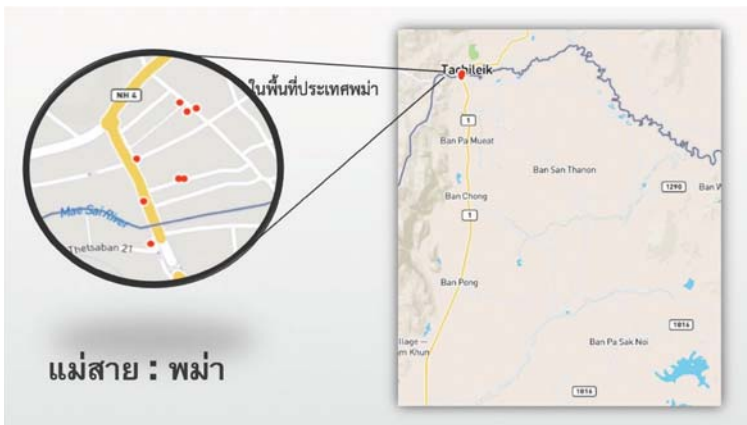
การศึกษาในครั้งนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการตลาด การค้า การลักลอบตามแนวชายแดนของประเทศไทย 3 ภูมิภาค ประกอบด้วย จังหวัดชายแดนทางภาคเหนือ จังหวัดชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจังหวัดชายแดนทางภาคใต้ ดังนี้

1. จังหวัดชายแดนทางภาคเหนือของประเทศไทยที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 3 พื้นที่ หลักๆ ดังนี้

1.1 อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงราย 61 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 110 ซึ่งเป็นอำเภอเหนือสุดของประเทศไทย แม่น้ำสายกั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า มีสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมาร์ แห่งที่ 1 เชื่อมระหว่างด่านพรมแดนแม่สายและอำเภอท่าลี่เหล็ก ประเทศพม่า บริเวณชายแดนของทั้งประเทศเป็นตลาดขนาดใหญ่มีร้านค้าที่ขายสินค้าบริโภคอุปโภคต่างๆ มากมาย คนพมามานิยมมาจับจ่ายซื้อของและมาทำงานในฝั่งไทย บริเวณด่านแม่สายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญเนื่องจากเป็นชายแดนที่อยู่เหนือสุดของประเทศไทย อำเภอท่าลี่เหล็กประเทศพม่า เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวเนื่องจากมีสินค้าปลอดภาษี ด่านแม่สายเปิดทุกวันตั้งแต่ 06.30-18.30 น. โดยใช้เพียงบัตรประชาชน หรือบัตรอื่นๆ ที่ทางราชการออกให้สำหรับทำบัตรผ่านเข้าออก ค่าบริการคนละ 30 บาท และมีค่าผ่านแดนเข้าประเทศพม่า 10 บาท สินค้าที่ขายในตลาดท่าลี่เหล็กนั้น มีหลายประเภทส่วนใหญ่มาจากประเทศจีน ไม่ว่าจะเป็นของกินของใช้ที่มีราคาถูกคุณภาพของสินค้าก็ตามราคาของใช้บางอย่างก็เป็นสินค้าเลียนแบบยี่ห้อดัง และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่มีราคาถูกกว่าในประเทศไทย เพราะเป็นสินค้าปลอดภาษี

จุดจำหน่าย ร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปลอดภาษีในบริเวณตลาดท่าลี่เหล็กมีจำนวนทั้งสิ้น 8 แห่ง ตลาดท่าลี่เหล็ก ประเทศพม่า เป็นจุดจำหน่ายแบบไม่มีที่นั่งดื่ม 7 แห่ง มีการกระจายตัวในลักษณะแบบสุ่ม (Rn = 0.87) ในบริเวณพื้นที่ 0.221 ตารางกิโลเมตร จุดจำหน่ายที่ใกล้ที่สุดห่างจากแนวชายแดน 42.5 เมตร จุดจำหน่ายแอบแฝงรับหิ้วเข้ามาโดยไม่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งโชว์ที่หน้าร้าน 1 แห่ง

รูป 1 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชายแดนประเทศพม่าตรงข้ามด่านแม่สาย

นักท่องเที่ยวและผู้ที่ยื่นชอบเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงนิยมที่จะข้ามไปฝั่งชายแดนพม่า เพื่อซื้อมาบริโภค มีอยู่หลายร้านให้เลือกซื้อทั้งร้านขนาดเล็ก และขนาดใหญ่บ้าง สามารถนำติดตัวข้ามกลับมาจากท่าซีเหล็กได้ คนละ 1 ลิตรเท่านั้น

ประกาศ

สำนักงานสรรพสามิต

เรื่อง การนำสุรา ยาสูบและไฟ เข้ามาในราชอาณาจักร

ขอประกาศให้ผู้เดินทางเข้า – ออก นอกราชอาณาจักรทราบโดยทั่วกัน ดังนี้

1. การนำสุรา ยาสูบ และไฟ เข้ามาในราชอาณาจักรจะต้องได้รับอนุญาตก่อนนำเข้า
2. ผู้มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง ผู้ควบคุมยานพาหนะและคำ
 ปรายานพาหนะให้นำสุรา ยาสูบ และไฟ เข้ามาได้เป็นส่วนตัวดังนี้
 - 2.1 สุราไม่เกิน 1 ลิตร และได้เปิดภาชนะบรรจุแล้ว
 - 2.2 บุหรี่ซิการ์แรต ไม่เกิน 200 มวน (1 ห่อ) บุหรี่ซิการ์ บุหรี่อื่นๆ ยาเส้นปรุงร ยาเคี้ยว ชนิด
 ใดชนิดหนึ่ง หรือหลายชนิดรวมกันไม่เกิน 500 กรัม
 - 2.3 ไฟ ซึ่งมีได้เสียภาษี ไม่เกิน 120 ใบ
 ผู้ใดฝ่าฝืนจะต้องถูกดำเนินคดีตามอัตราโทษกฎหมายสรรพสามิต

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายแดนที่มีเขตติดต่อกับต่างประเทศ บางส่วนทำงานในประเทศเพื่อนบ้าน ประชาชนประเทศพม่ามาทำงานในประเทศไทย พ่อค้าไทยข้ามไปเปิดร้านค้าที่ตลาดท่าซีเหล็กชายแดนพม่า ประชาชนที่อาศัยในจังหวัดเชียงรายข้ามไปซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาบริโภค สะดวกในการเดินทางไปซื้อและราคาถูกกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศ หรือบางคนฝากซื้อ แต่จะเป็นการฝากซื้อกับญาติ เพื่อนฝูงหรือคนรู้จักที่ได้ไปเที่ยวหรือข้ามฝั่งไปประเทศพม่าหรือลาว โดยสามารถซื้อในปริมาณตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

แม้ว่าในตลาดสายลมจอย อำเภอแม่สาย จะไม่มีร้านค้าที่ตั้งแสดงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับจำหน่าย แต่ก็สามารถหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบหนีภาษีได้ ด้วยการฝากพนักงานขายของร้านค้าที่เป็นคนพม่าให้ไปซื้อเข้ามาให้ ซึ่งจะมีค่าบริการในการถือเข้ามาให้เล็กน้อย สามารถฝากซื้อได้ตั้งแต่ 1 ขวด 1 ลัง หรือมากกว่านั้น โดยใช้เวลาในการรอรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 10-30 นาที ขึ้นอยู่กับปริมาณในการสั่งซื้อ ถ้าเป็นลูกค้าประจำสามารถโทรศัพท์หรือไลน์สั่งซื้อล่วงหน้า แล้วนัดวันมารับ หรือจัดส่งให้ลูกค้าถึงบ้าน เช่นเดียวกับผู้ค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนโลกออนไลน์ ก็ใช้ช่องทางดังกล่าวในการสั่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อขายให้ลูกค้าในพื้นที่ต่างๆ

บริการส่งสินค้าของร้านที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จังหวัดท่าซีเหล็ก ประเทศพม่า ส่วนใหญ่จะเป็นลูกค้าประจำ โดยร้านจะคิดค่าบริการจัดส่งถึงละ 300 บาท แล้วร้านก็จะนัดหมายให้ลูกค้าไปรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ร้านค้าใกล้จุดผ่านแดนฝั่งประเทศไทย

แม่น้ำสายที่กั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่ามีความกว้างเพียง 12.5 เมตร ลักษณะแคบลงที่ไม่กว้างมาก มีระยะทางตลอดแนวตามเส้นแบ่งเขตแดนร้อยกว่ากิโลเมตร สำหรับกองทัพบก ที่จะลักลอบนำเครื่องดีเซลแอลกอฮอล์หนีภาษีเข้ามาในช่วงเวลากลางคืน เพียงคนเดียวข้ามแม่น้ำสายโดยเฉพาะช่วงหน้าแล้ง ส่วนช่วงน้ำหลากหรือไม่สามารถเดินข้ามได้จะใช้วิธีการซักรอกถังเครื่องดีเซลแอลกอฮอล์แทนการเดินแบกข้ามแม่น้ำ พ่อค้าไทยพ่อค้าพม่ามีการติดต่อสื่อสารกันทางโทรศัพท์มือถือสำหรับการส่งเครื่องดีเซลแอลกอฮอล์ โดยให้กลุ่มคนพม่าลักลอบเข้ามาตามแนวตะเข็บชายแดนแม่น้ำสาย มาพักรวมไว้ตามบ้านประชาชนไทยที่อยู่ริมฝั่งแม่น้ำ เมื่อได้ตามจำนวนที่ต้องการแล้วก็จะบรรจุดำเนินการจัดส่งต่อไป

การนำดีเซลเข้ามาคนละ 1 ขวด หรือไม่เกินคนละ 1 ลิตร ทั้งนี้ กลุ่มบุคคลที่เป็นคนในพื้นที่ทั้งประชาชนไทย ประชาชนพม่ามีการรวมตัวกันทำเป็นกระบวนการค้าของหนีภาษี ทั้งนี้คนหนึ่งคนสามารถเดินเข้าออกได้หลายๆ รอบ เช่น ถ้าเดินวันละ 10-12 รอบ ก็ได้เครื่องดีเซลแอลกอฮอล์มาเป็นถัง เนื่องจากเป็นคนในพื้นที่ เจ้าหน้าที่คุ้นเคย คุ้นหน้าคุ้นตา และอยู่ในเงื่อนไขการผ่อนปรนการอนุญาตให้เข้าออกของคนในพื้นที่ ไม่นับรวมการขอความอนุเคราะห์ผ่านแดนเพื่อไปซื้อเครื่องดีเซลแอลกอฮอล์จากเจ้าหน้าที่รัฐ แยกวีไอพี การแอบลักลอบขนใส่รถยนต์ (หน่วยงานท้องถิ่น ราชการ รถขายของภาคเอกชน รถนำเที่ยว ฯลฯ) ผ่านเข้ามาจากคนของทางภาครัฐเอง ที่เป็นผู้ลักลอบเอาเข้ามา โดยอาจจะเพื่อนำมาให้ขาย นำมาใช้ในงานเลี้ยงต่างๆ นำมาบริโภคเอง หรืออาจจะเพื่อนำไปจำหน่าย

“...ตำรวจก็เป็นตำรวจชั้นผู้น้อยชั้นล่างๆ อะ ส่งชายแถวเชียงรายเชียงใหม่ไร่เงี้ยว แล้วก็ถ้าเป็นผู้ใหญ่หน่อยก็ส่งไปให้ผู้ใหญ่ อันนี้จะขอตราราคาแพง...” (เจ้าหน้าที่ของรัฐ)

“...ถ้ารู้จักทหารแล้วสบาย ขนขึ้นเครื่องบินทหารลงกรุงเทพฯ...” (เจ้าหน้าที่ของรัฐ)

รูปแบบการจัดส่งเครื่องดีเซลแอลกอฮอล์ในพื้นที่แม่สาย ถ้าจำนวนน้อย 1-3 ขวด จะทำการจัดส่งทางไปรษณีย์ไทย ถ้าจำนวนมากจัดส่งทางบริษัทขนส่งเอกชน รถโดยสารประจำทาง รถยนต์ของบริษัทนำเที่ยว เป็นต้น

“...แม่สายเนี่ย ลักษณะของเขามันเหมือนกับว่ามันเป็นปกติของวิถีของคนที่นี่ ก็คือการลักลอบมันก็ลักลอบตามข้ามลำน้ำสายเนี่ย ในช่วงไหนที่เป็นฤดูแล้งเนี่ย คนมันก็เดินข้ามได้ หน้าแล้งมันก็เดินข้ามได้สะดวก แต่มันก็จะมีบางเส้นทางก็จะมีจุดผ่อนปรนต่างๆ ระยะทางเนี่ยมันร้อยกว่าโล พวกนี้ก็จะมีคนข้ามในลักษณะของการลักลอบนะ แล้วก็อีกอย่างหนึ่งก็คือ การที่แต่ละคนเดินเข้ามาแล้ว นำดีเซลเข้ามา 1 ขวด/1 คน แต่อย่าลืมนะว่า 1 ขวด/1 คนเนี่ย พวกนี้มันมีกระบวนการ ก็คือคนหนึ่งมันเดินหลายรอบ วันหนึ่งมันเดินสัก 10 รอบก็ได้ มันก็เป็นถัง อันนี้ก็คือเจ้าหน้าที่ที่จะต้องเข้าไปดูแลในจุดนี้ ช่องที่กฎหมายผ่อนปรนให้เขา คือจะไปจำกัดมันก็ไม่ได้ เพราะมันเป็นเมืองท่องเที่ยว มันลักษณะของเมืองท่องเที่ยว ส่วนใหญ่แล้วคนหลักๆ ก็คนเป็นคนของเราด้วย คือคนของเราก็ออกไปดู แล้วก็ซื้อของกลับเข้ามา ไม่ต่าง คือโดยวิถีเนี่ยมันไม่มีมันไม่ต่าง เพราะว่าเป็นพฤติกรรมปกติของคนที่อยู่ชายแดน...” (เจ้าหน้าที่ภาครัฐ)

“...ส่วนใหญ่ก็จะเป็นเจ้าหน้าที่รัฐบ้าง เป็นแยกวีไอพีบ้าง ข้ามไปซื้อโดยเฉพาะไวน์เนี่ย เยอะมากปกติถ้าเจอตามด่านเนี่ยจะไม่เยอะ ถ้าพวกใหญ่ๆ จะลักลอบตามน้ำ ตามเรือครับ ประมาณนั้น ส่วนใหญ่

แล้วคนที่ทำได้ก็จะมีเจ้าหน้าที่รัฐ” (เจ้าหน้าที่ภาครัฐ)

“...ลึกลับทางทำน้ำแนวตะเข็บชายแดน ตามลำน้ำ ส่วนคนพม่ากับประชาชนไทยจะรู้กันเอง ว่าจะมีการลักลอบจะมีการโทรศัพท์หากันว่า ต้องการสินค้า เป็นเหล่าเป็นอะไรเนี่ยแล้วก็ลักลอบเอา เป็นกลุ่มดีกว่า เป็นกลุ่มที่อยู่ตามแนวตะเข็บน้ำตะเข็บชายแดน แต่ส่วนมากก็ลำเลียงกันทางน้ำ ข้ามน้ำมา : ชาวบ้านหรือว่าพ่อค้า ที่ค้าขายเกี่ยวกับของลักลอบข้าม ลักลอบเอามาครั้งละไม่กี่ขวด สูงสุดก็เป็นลัง ก็คือลักลอบเอาข้ามน้ำมา เพราะกลุ่มลูกค้าเขาก็กินอยู่ มันก็เหมือนเดิม มียังไงก็มีเหมือนเดิม ไม่ได้ดีขึ้น แล้วก็แย่ง” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...ตรงด่านนี้แหละ บางทีเขาก็เอาข้ามมาตามสิทธิเขา ลักษณะกองทัพหมด ก็ถือมาหรือรับจ้างถือ มา ขวดละ 10-20 บาท ตามสิทธิ ส่วนมากก็พวกพม่า แต่อย่าลืมนะว่าชายแดนแม่สาย น้ำสายมันคลอง เล็กๆ เอง ข้ามง่ายข้ามมาทางน้ำ บางทีก็ใช้โยน บางทีก็ใช้ล่อถ้ำน้ำเยอะ ใช้ล่อตั้ง มันก็ต้องมีมาเรื่อยๆ เเนาะ การลักลอบ มันไม่ลดหรอก...” (เจ้าหน้าที่ภาครัฐ)

“...มันจะแอบขนมาเสร็จแล้วมันก็จะมารวมๆ เสร็จมันก็จะแพ็ค ทอยส่งไป ที่เราจับได้ก็คือ ที่บริษัทขนส่งที่ไปรษณีย์ ไปรษณีย์เนี่ยมันจะแบ่งย่อย ส่งไปรษณีย์ไปแล้วก็ยึดมาที่เรายังไม่ได้ทำคดี เราก็ต้องรอว่าจะมีใครมาแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือเปล่า ส่วนมากก็ไม่มีใครมาแสดง บริษัทขนส่งหลักเลยก็ไปรษณีย์ นิคมซีเล้ง Kerry แม้กระทั่งบริษัททัวร์ เป็นพ่อค้ารายย่อย หมายถึงว่าไม่รู้จะทำอะไร ก็หาทำแบบนี้ ถ้าเราจะไปหาคนที่แบบใหญ่จริงๆไม่มี มันมีแค่คนนี้อยากทำ ส่งให้คนนั้นเก็บปลายทาง เพจเพชบุรี ขยายเหล่านอก เราตามพวกนี้เราตาม พวกนี้เราก็อยากเจอทุกวันอยู่แล้ว เจ้าหน้าที่เขาก็คิดว่าเขาส่งอะไรมา อย่างเช่นตอนนี้มันจะมีเหล้าอย่างเดียว มันก็มีสินค้าพวกลิขสิทธิ์เราก็ทำตามเราก็จับมาได้ จริงๆ มูลค่า การจับสินค้าลิขสิทธิ์ของด่านแม่สายค่อนข้างเยอะ แล้วก็เหล้านี้ก็เยอะ ที่มีอยู่ในคลังก็เยอะ ที่จับมา...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...ร้านขายของเล่นที่อยู่ในตลาดสายลมจอย ติดกับแม่น้ำสาย ใกล้กับสะพานข้ามไปอำเภอ ท้าขี้เหล็ก ประเทศพม่า ดูภายนอกจะไม่รู้ว่ารับฝากหิ้วของจากตลาดท้าขี้เหล็ก ต้องเป็นลูกค้าเก่าหรือมีคนแนะนำ คนพม่าจะข้ามไปซื้อหรือหิ้วมาให้ ยืนรอ หรือกลับมาเอาของ ประมาณ 10 - 15 นาที และถ้าต้องการจะซื้อในจำนวนที่มาก เช่น 1 ลัง ใช้เวลาเพิ่มมากขึ้น ต้องข้ามไปเอามา และชวนเพื่อนๆ ช่วยกัน ถือเข้ามาให้ หรือสามารถโทรมาสั่งซื้อได้หากไม่ต้องการที่จะรอ ค่าบริการคิดจะบวกเพิ่มจากราคาต่อขวด ขวดละร้อยละห้าบาท เช่น สุราขาวยี่ห้อ Absolute ขนาด 1 ลิตร ราคาขายที่ร้านค้าปลอดภาษีในประเทศพม่าราคาขวดละ 429 บาท ให้เด็กร้านขายของเด็กเล่นจะคิดราคารวมค่าหิ้ว ขวดละ 550 บาท...” (คนรับฝาก)

มุมมองของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับสถานการณ์การลักลอบที่เข้ามาทางช่องทางด่านตรวจคนเข้าเมือง ด้านอำเภอแม่สาย ในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา สถานการณ์ปกติ อาจจะมีเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะช่วงก่อนเทศกาล เนื่องมาจากผู้กระทำความผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อบทลงโทษในทางกฎหมาย ส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ ด้านลบของเขตการค้าชายแดน ซึ่งทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างเล็งเห็นถึงปัญหาและได้ให้ความร่วมมือ เข้าร่วมแก้ปัญหา แต่ปัญหานี้เป็นปัญหาที่มีมานาน และเป็นปัญหาเรื้อรังจึงดำเนินการแก้ไขได้ยาก อีกทั้งในสภาพที่เศรษฐกิจค่อนข้างย่ำแย่ ผู้บริโภคต่างพยายามเปรียบเทียบสินค้ากับราคาที่ต้อง

จ่าย จึงส่งผลให้ตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความสะดวกในการเดินทางมีสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมาร์แห่งที่ 1 ข้ามลำน้ำแม่สายที่มีความกว้างเพียงไม่กี่เมตร ผ่านด่านพรมแดนแม่สาย-ท่าซี้เหล็ก เมื่อข้ามไปยังฝั่งท่าซี้เหล็กจะพบกับร้านจำหน่ายสินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หลายร้าน รวมถึงร้านปลอดภาษี ซึ่งมีราคาถูกกว่าสินค้าที่วางจำหน่ายในประเทศไทย ส่งผลให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคสุราต่างประเทศ ทำให้เกิดผู้ค้ารายย่อยแอบลักลอบนำเข้าสุราหนีภาษีมากขึ้น ในรูปแบบกองทัพมดทยอยนำเข้ามาตามสิทธิ ผู้ที่ลักลอบนำเข้าที่ชัดเจนที่สุดนั้นเป็นเจ้าของหน้าทีรัฐ แยกวีไอพีที่รู้จักข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ที่นิยมข้ามไปตลาดท่าซี้เหล็กโดยรถยนต์ รถตู้ส่วนตัว เพื่อขนไวน์ กลับเข้ามา ประชาชนพม่า และประชาชนไทยในพื้นที่ที่มีการเข้าออกเป็นประจำก็ใช้สิทธิตามกฎหมายที่อนุญาตให้นำเข้ามาได้คนละไม่เกิน 1 ลิตรต่อเที่ยว ซึ่งใน 1 วันสามารถเดินเข้าออกได้มากกว่า 1 เที่ยว เป็นไปตามการผ่อนปรนสำหรับประชาชนในที่อาศัยหรือประกอบอาชีพตามชายแดนของทั้งสองประเทศ เช่น ผากประชาชนไทยที่ข้ามไปทำงานขายของที่ตลาดท่าซี้เหล็ก แบบเข้าไปเย็นกลับให้ถือกลับเข้ามาตามสิทธิ นอกจากนี้มีการค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุหรี่หนีภาษีระหว่างประชาชนไทยกับพม่า ด้วยการโทรศัพท์สั่งสินค้ารวมทั้งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ โดยทยอยลักลอบนำเข้าตามทำน้ำแนวตะเข็บชายแดน ลักลอบเอามาครั้งละไม่กี่ขวดหรือไม่ก็ถัง แล้วนำมารวมกันจนครบตามจำนวนที่ลูกค้าสั่ง จัดส่งทางไปรษณีย์ไทย บริษัทขนส่งเอกชน รถโดยสารประจำทาง รถส่วนตัว เป็นต้น

การผ่อนปรน การอำนวยความสะดวกตามระบบอุปถัมภ์ เจ้าขุนมูลนายของสังคมไทย ยังคงอยู่ การเป็นเมืองท่องเที่ยวความเข้มงวด การบังคับใช้กฎหมายส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว เศรษฐกิจการค้าของเมืองทำให้ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างเต็มที่

“...ส่วนใหญ่ก็จะเป็นเจ้าหน้าที่รัฐบ้าง เป็นแขกวีไอพีบ้าง ข้ามไปซื้อโดยเฉพาะไวน์เนี่ย เยอะมาก ปกติถ้าเจอตามด่านเนี่ยจะไม่เยอะ ถ้าพวกใหญ่ๆ จะลักลอบตามน้ำ ตามเรือครับ ประมาณนั้น ส่วนใหญ่แล้วคนที่ทำได้ก็มีเจ้าหน้าที่รัฐ ประมาณนั้น ส่วนใหญ่แล้วคนที่ทำได้ก็มีเจ้าหน้าที่รัฐ...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...สถานการณ์ก็จะมีพวกพม่าอยู่ฝั่งนั้น กับประชาชนไทยที่อยู่ฝั่งนี้ จะลักลอบทางทำน้ำแนวตะเข็บชายแดน ตามลำน้ำ ส่วนคนพม่ากับประชาชนไทยจะรู้กันเอง ว่าจะมีการลักลอบจะมีการโทรศัพท์หากันว่า ต้องการสินค้า เป็นเหล้าเป็นอะไรเนี่ยแล้วก็ลักลอบเอา เป็นกลุ่มดีกว่า เป็นกลุ่มที่อยู่ตามแนวตะเข็บน้ำตะเข็บชายแดน แต่ส่วนมากก็ลำเลียงกันทางน้ำ ข้ามเข้ามา : ชาวบ้านหรือว่าพ่อค้า ที่ค้าขายเกี่ยวกับของลักลอบข้าม รายใหญ่ไหม มันก็แล้วแต่ว่ามันก็ไม่รายใหญ่ ลักลอบเอามาครั้งละไม่กี่ขวด สูงสุดก็เป็นถัง ก็คือลักลอบเอาข้ามน้ำมา เพราะกลุ่มลูกค้าเขาก็กินอยู่ มันก็เหมือนเดิม มียังงี้ก็มีเหมือนเดิม ไม่ได้ดีขึ้นแล้วก็แย่งลง มันก็มีการลักลอบ การนำเข้า ลักลอบตามทำน้ำ...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...ตรงด่านนี้แหละ บางทีเขาก็เอาข้ามมาตามสิทธิเขา ลักษณะกองทัพมด ก็ถือมาหรือรับจ้างถือมา ขวดละ10-20บาท ตามสิทธิ ส่วนมากก็พวกพม่า แต่อย่าลืมว่าชายแดนแม่สาย น้ำสายมันคลองเล็กๆ เอง ข้ามง่ายข้ามมาทางน้ำ บางทีก็ใช้โยน บางทีก็ใช้ล่อถ้ำน้ำเยอะ ใช้ล่อตัง มันก็ต้องมีมาเรื่อยๆ เนอะ การลักลอบ มันไม่ลดหรอก...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...เป็นปกติของชายแดน บางทีเราทำอะไรหนักไป ทางฝ่ายปกครองทางฝ่ายอะไร เขาก็ว่ากระทบการท่องเที่ยว หอการค้าก็โจมตีเรา เป็นเมืองท่องเที่ยว ไม่งั้นการค้าก็จะชบเซา แต่ว่าปัญหาไม่ใช่ปัญหาเรื่องสุรานำเข้าอย่างเดียวนะ เมืองท่องเที่ยวปัญหาสิทธิอะไรมันก็มี ทุกอย่าง...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...ช่องที่กฎหมายผ่อนปรนให้เขา คือจะไปจำกัดมันก็ได้ เพราะมันเป็นเมืองท่องเที่ยว มันลักษณะของเมืองท่องเที่ยว ส่วนใหญ่แล้วคนหลักๆ ก็คนเป็นคนของเราด้วย คือคนของเราก็กออกไปดู แล้วก็ซื้อของกลับเข้ามา ไม่ต่าง คือโดยวิธีเนี่ยมันไม่มีมันไม่ต่าง เพราะว่าเป็นพฤติกรรมปกติของคนที่อยู่ชายแดน มันไม่ต่างมีแต่ว่าเรามีการควบคุมขนาดไหนแค่นั้นการ คือมาตรการที่เอาออกมาเนี่ย มันควบคุมขนาดไหน นั่นก็จะสังเกตว่าที่ด่านเนี่ย มีการจับกุมเยอะ เราก็จะตรวจสอบในแต่ละครั้งเนี่ยนะ อันนี้เป็นการยกยอดการจับกุมของผม มันเยอะ คือของที่มันเกินเราก็จะควบคุม แล้วก็จับ ตอนนีเราถือว่ามันเกินจริงๆ ก็ควบคุม ลักษณะมันก็จะเป็นอย่างนี้แหละ ก็มันมีทั้ง 2 อย่าง บางคนก็รู้ บางคนก็เสี่ยง บางคนซบถเข้ามาก็ใส่มาในรถ...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...พวกนี้มันจะแอบขนมาแล้วมันก็จะมาต่อพวกบริษัทขนส่ง บริษัทขนส่งมันก็จะมารวม พอรวมๆ เสร็จมันก็จะแพ็ค ทอยส่งไป ที่เราจับได้ก็คือ บริษัทขนส่งที่ไปรษณีย์ ไปรษณีย์เนี่ยมันจะแบ่งย่อยขายทีละ 1-3 ขวดใช้ใหม่ ส่งไปรษณีย์ไปแล้วก็ยึดมาที่เรายังไม่ได้ทำคดี เราก็ต้องรอว่าจะมีใครมาแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือเปล่า แต่มันจะไม่มีใครมาแสดงตัว ส่วนมากก็ไม่มีใครมาแสดง บริษัทขนส่งหลักเลยก็ไปรษณีย์ แต่เจ้าหน้าที่ ที่แม่สายเองก็ตรวจบ่อย มันก็ไปขึ้นที่เชียงราย มันก็ทยอยไปทยอยไปแล้วก็ไปแพ็คเป็นลัง แล้วก็ขึ้นที่ขนส่งที่เชียงรายใส่รถไป มันมีการจับกุมอยู่เรื่อยๆ ปลายทางอะไรเขาก็จับกุม ส่งเท่าไร ก็ผิดหมด เว้นแต่คุณมาแสดงตัวว่าวันนี้คุณ ผมเดินทางเข้ามาจริงๆนะ แล้วก็ผมไม่สามารถที่จะหิ้วไปได้ ผมเลยฝากไปรษณีย์ไป แล้วก็ไปบอร์ดิ้งพาสวันนี้เลย ถ้าแบบนี้เจ้าหน้าที่เขาก็ผ่อนผันให้ แต่ส่วนใหญ่ไม่มี ของติดตัวก็ต้องติดตัวไป ติดตัวมาตลอดเวลา ติดตัวตั้งแต่ออกเลย ช่วง 1-2 ปี มันมีส่งไปรษณีย์แล้วก็ส่งขนส่งด้วย ส่งขนส่งทุกส่งขนส่งเลย นิมซีเส็ง Kerry แม้กระทั่งบริษัททัวร์ พ่อค้าที่นี้ไม่ใช่รายใหญ่ เป็นพ่อค้ารายย่อย หมายถึงว่าไม่รู้จะทำอะไร ก็หาทำแบบนี้ ถ้าเราจะไปหาคนที่แบบใหญ่จริงๆ ไม่มี มันมีแค่คนนี่ยากทำ ส่งให้คนนั้นเก็บปลายทาง เพงเฟซบัก ขายเหล่านอก เราตามพวกนี้เราตาม พวกนี้เราก็อยากเจอทุกวันอยู่แล้ว เจ้าหน้าที่เขาก็คิดว่าเขาส่งอะไรมา อย่างเช่นตอนนี้มันจะมีเหล้าอย่างเดียว มันก็มีสินค้าพวกลิขสิทธิ์เราก็ตามเราก็จับมายึด จริงๆมูลค่าการจับสินค้าลิขสิทธิ์ของด่านแม่สายค่อนข้างเยอะ แล้วก็เหล้านี้ก็เยอะ ที่มีอยู่ในคลังก็เยอะ ที่จับมา เราไม่รู้หรือว่ามันจะกระจายไปใช้เอา หรือว่ามันจะเอาไปงานแต่งงาน หรืองานอะไร แต่ถ้ามันเข้ามาแบบนี้เราจับ บางทีมันก็อ้างไปทุกอย่าง ที่มันสามารถอ้างได้ คนที่ทำผิดมันก็อ้างทุกอย่าง ให้ลูกพี่บ้าง ให้อะไรบ้าง เบียร์ข้างในมันมีใครโฆษณาขาย มันถูกกว่า มันก็ต้องเป็นเบียร์นอก คือคำว่าถูกกว่าเนี่ยเป็นข้อสันนิษฐานของศุลกากรเลยว่ามันลักลอบแน่ๆ คือเราสันนิษฐานไว้ก่อนว่า มันจะถูกกว่าคนอื่นได้ยังไง ในเมื่อมันจะต้องเสียภาษี ถ้ามันประกาศเลยว่าถูกกว่า มันต้องมีข้ออะไรสักอย่างหนึ่ง เราก็ต้องไปตรวจสอบมา เจ้าหน้าที่ก็ต้องไปตรวจสอบมัน...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

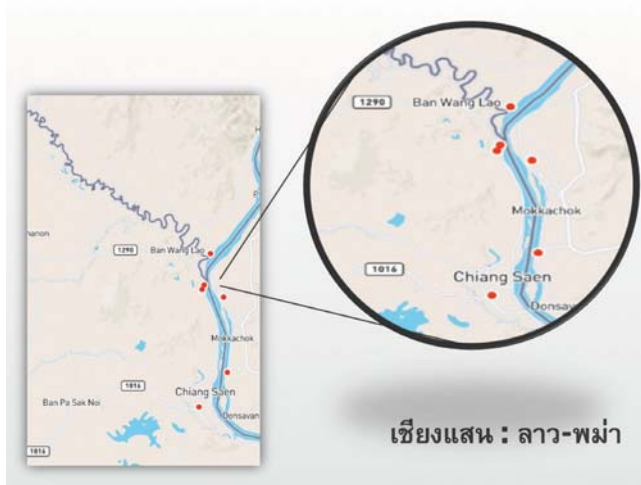
“...ผู้ลักลอบส่วนใหญ่ใช้วิธีการทั้งหมดแบกลินค้าผ่านภูเขาและแม่น้ำในเวลากลางคืน จำนวนครั้งก็ไม่มากแต่หลายครั้ง และนำเข้ามาส่งให้กับผู้ค้าประชาชนไทยนำไปจำหน่ายตามออเดอร์ของลูกค้ารายย่อยโดยผู้ค้ามีวิธีการลบล้างสินค้าหนีภาษีหลากหลายวิธี เช่น ส่งพัสดุไปรษณีย์ ส่งพัสดุกับบริษัทขนส่งเอกชน ส่งโดยการฝากรถทัวร์ ในขั้นตอนของการจับกุมผู้กระทำผิดในการลักลอบนำเข้า จึงต้องใช้กำลังเข้าจับกุมเป็นจำนวนมาก ต้องใช้การทำงานร่วมกันของหลายๆหน่วยงาน และการสร้างเครือข่ายในด้าน การข่าวที่แม่นยำ...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

1.2 อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ที่มีชายแดนติดกับประเทศพม่าและประเทศลาว บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ แม่น้ำโขงกั้นระหว่างสามประเทศ ความกว้าง 475.3 เมตร ด้านเชียงแสน เคยใช้เป็นเส้นทางลำเลียงสินค้าที่มาจากประเทศจีนมาขึ้นที่ท่าเรือเชียงแสน กระจายออกไปยังพื้นที่ต่างๆ ปัจจุบันได้มีการลดบทบาทของท่าเรือเชียงแสนลง โดยกำหนดให้สินค้าที่มาจากต่างประเทศนั้นต้องผ่านพิธีการศุลกากรที่ด่านกรุงเทพมหานครเท่านั้น ความสัมพันธ์ทางการค้าชายแดนทั้งสามประเทศ ณ ด้านเชียงแสนยังคงอยู่ ทั้งชายแดนประเทศพม่าและลาวมีบ่อนคาสิโน และร้านค้าปลอดภาษีที่มีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประเทศพม่ามีอยู่สองแห่ง คือ บ่อนคาสิโนที่ชื่อว่า win & win และ paradise casino บ่อนคาสิโนในประเทศลาวคือ KINGS ROMAN CASINO

จุดจำหน่าย ร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปลอดภาษีในบริเวณประเทศลาวมีจำนวนทั้งสิ้น 6 แห่ง อยู่ในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย 3 แห่ง จุดที่ใกล้ที่สุดห่างจากแนวชายแดน 246.5 เมตร บริเวณชายแดนประเทศลาว 2 แห่ง ประเทศพม่า 1 แห่ง เป็นจุดจำหน่ายแบบไม่มีที่นั่งดื่ม

รูป 2 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปลอดภาษีชายแดนประเทศพม่าและลาว

ประชาชนไทยที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายมีจำนวนไม่น้อยที่ไปทำงาน ณ ที่ตลาดดอนขาว บ่อนคาสิโนคิงส์โรมัน บ่อนคาสิโนวิน วิน ของประเทศเพื่อนบ้าน เดินทางแบบเข้าไปเย็นกลับ รับหิ้ว (ถือ) เครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลับมาให้ญาติ เพื่อน หรือคนที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ที่รู้จัก โดยทยอยนำเข้ามาตามสิทธิ์ที่ได้รับ หรืออาจจะมากกว่า ซึ่งต้องดูว่าเจ้าหน้าที่คนไหนอยู่ บางครั้งก็ฝากผู้ที่ทำอาชีพรับจ้างขับเรือโดยสารข้ามฝั่งน้ำโขงมาอีกที เรือรับจ้างส่วนใหญ่จะรับฝากซื้อเฉพาะคนที่รู้จักกันหรือชาวบ้านที่อยู่ในบริเวณนั้น ถ้าเป็นคนอื่นหรือไม่รู้จักกัน จะไม่รับฝากซื้อ เพราะกลัวโดนจับ สำหรับค่าตอบแทนนั้นก็แล้วแต่ว่า ผู้ฝากจะให้เท่าไร ถือว่าเป็นสินน้ำใจ และถ้าหากมีการฝากซื้อในปริมาณที่มาก เช่น สุราหรือเบียร์เป็นลัง ก็จะมีค่าธรรมเนียมสองขวดตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อไม่ให้ถูกจับดำเนินคดี

สำหรับนักท่องเที่ยว นักเสียงโชค นักธุรกิจ การเดินทางไปบ่อนคาสิโนของทั้งสองประเทศเพียงแค่นั่งเรือหางยาวข้ามแม่น้ำโขง ทางคาสิโนมีบริการเรือหางยาวรับส่งฟรี เสียค่าใช้จ่ายเพียงแค่ค่าธรรมเนียมในการข้ามประเทศมาที่ด่านเท่านั้น นักท่องเที่ยวที่ข้ามไปเล่นพนันที่บ่อนคาสิโนที่ประเทศพม่าสามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบปลอดภาษีกลับข้ามมายังประเทศไทยได้เพียงคนละ 2 ขวด และเปียร์คนละ 4 กระป๋องเท่านั้น (ตามระเบียบ) แต่ถ้าเป็นลูกค้าประจำของทางคาสิโนสามารถซื้อได้ในจำนวนมากขึ้น มีบริการพิเศษจากทางบ่อนคาสิโน หรือโรงแรมที่อยู่ในประเทศลาวที่นำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาส่งให้ถึงท่าเรือในประเทศไทยแบบไม่ต้องผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งเป็นท่าเรือเฉพาะของทางบ่อนคาสิโน หรือโรงแรมเท่านั้น หรือถ้าซื้อจำนวนไม่มากเท่าไร ก็ให้พนักงานของบ่อนคาสิโนนำเข้ามา “...หิ้ว...” เอามาให้ที่ฝั่งประเทศไทยโดยคิดค่าหิ้วครั้งละ 50 – 100 บาท ประชาชนในพื้นที่อำเภอเชียงแสนที่อาศัยอยู่บริเวณริมแม่น้ำโขง นิยมข้ามไปประเทศลาวเพื่อซื้อเปียร์จากประเทศลาวกลับมาดื่ม เนื่องจากมีราคาถูกกว่าในไทย นอกจากนี้สามารถสั่งซื้อและรับสินค้าฝั่งไทย ถ้าสั่งจำนวนมากก็สามารถขอราคายกจากผู้จัดการได้ ช่วงเวลาที่จำหน่าย จำหน่ายตามเวลาของทางโรงแรม คือ สามารถจำหน่ายได้ตลอดเวลาถ้าลูกค้าต้องการ เพื่อบริการลูกค้าของโรงแรม แต่หากจะซื้อกลับ เวลาเปิดปิดร้าน คือเวลา 08.00-18.00 น. ไม่มีวันหยุด

มุมมองของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับสถานการณ์การลักลอบที่เข้ามาทางช่องทางด่านตรวจคนเข้าเมืองด้านอำเภอเชียงแสน ตลอดแนวแม่น้ำโขงมีจุดเทียบเรือที่เป็นช่องทางการลักลอบเข้ามายังประเทศไทยซึ่งจะมีมากในช่วงหน้าแล้ง บางจุดสามารถเดินแบกข้ามแม่น้ำโขงเข้ามา 1-2 ลังต่อคน แต่ก็เชื่อว่าจะไม่ค่อยมีในช่วงน้ำหลาก ส่วนใหญ่จะลักลอบขนช่วงกลางคืนมากกว่ากลางวัน แล้วนำมาพักที่จุดพักสินค้า ซึ่งเป็นบ้านชาวบ้าน หรือบริเวณป่าตามแนวชายแดน

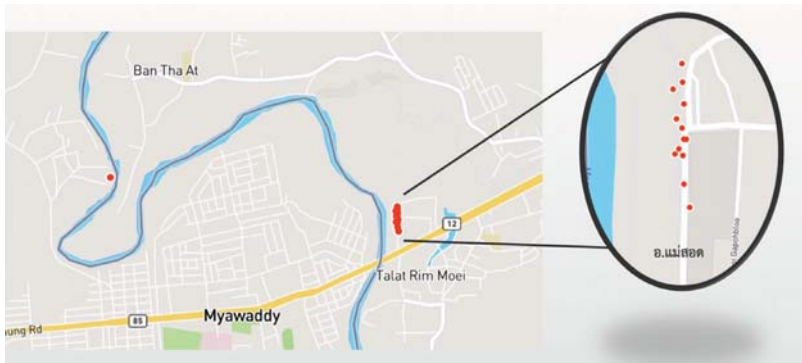
“...ช่วงลักลอบก็แถวริมน้ำในพื้นที่แม่สายเป็นชาวบ้านบ้าง ทาน้ำบ้าง เราก็ต้องลาดตระเวน เช่นไล่ตั้งแต่หัวฝายลงมาเลย บางทีช่วงน้ำเยอะๆ แบบเนี่ย ก็อาจจะน้อยหน่อย พอเป็นช่วงหน้าแล้งปุ๊บ น้ำน้อยเดินข้ามได้ไร้ได้ก็จะมีเยอะหน่อย ก็ไม่เฉพาะเจาะจงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เิง เขารับทุกอย่าง ส่วนใหญ่ก็จะเป็นพวกเสื้อผ้ากระเป่าอะไรพวกนี้ด้วย ถ้าเราจับได้คาน้ำคางเขา เขาก็จะโดนด้วย ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยเจอ ไม่หรอก ส่วนใหญ่พวกนี้เขาจะทำเฉพาะกลางคืน กลางวันบางวันก็มี แต่ไม่หนักเท่ากลางคืน กลางคืนนี้จะใช้หน่วยลาดตระเวนก็จะเจอ บางทีก็เดินแบกอยู่ ส่วนใหญ่เป็นพม่า...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...เส้นทางเดิมๆก็คือ ตามทำน้ำ หรือลักลอบตามแม่น้ำสาย ถ้าเป็นช่วงหน้าแล้งคนเดินข้ามได้เลย เขาก็ลักลอบทางนั้น ก็คือมีบางจุดที่มันเป็นป่า ชาวบ้านที่บ้านติดน้ำก็เป็นคนทำเองเป็นคนเอาเองก็รู้กันโดยกลุ่มพ่อค้าที่ไปเอา ก็คนหนึ่ง แบกได้ประมาณ 1-2 ลัง แต่มันอาจจะทยอยมา วันหนึ่งก็คงประมาณ 2-3 เที่ยว ก็คือแบกข้ามน้ำ...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

1.3 ด้านแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก อยู่ติดกับประเทศพม่าทางทิศตะวันตกโดยมีแม่น้ำเมยเป็นเส้นกั้นเขตชายแดนไทย-พม่า ความกว้าง 54.5 เมตร จัดเป็นที่ตั้งจุดผ่านแดนถาวรระหว่างแม่สอดและเมืองเมียวดี รัฐกะเหรี่ยง ประเทศพม่า จุดจำหน่าย ร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปลอดภาษีมีจำนวนทั้งสิ้น 14 แห่ง บริเวณชายแดนประเทศพม่า 1 แห่ง บริเวณชายแดนอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก 13 แห่ง จุดที่ใกล้ชายแดนที่สุด 93.6 เมตร เป็นจุดจำหน่ายแบบไม่มีที่นั่งดื่ม มีการกระจายตัวในลักษณะแบบเกาะกลุ่ม ($R_n = 0.78$)

รูป 3 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปลอดภาษีด้านแม่สอด

บริเวณเชิงสะพานมิตรภาพในเขตชายแดนประเทศไทย มีตลาดขายสินค้าที่นำเข้ามาจากประเทศจีนและอินเดียที่ชื่อว่า ตลาดริมเมย มีลักษณะเป็นซุ้ม หรือเพิงกึ่งถาวรที่ทำจากไม้ สินค้าที่ขายมีหลากหลาย เช่นเดียวกับบุหรี่ยี่ห้อและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีที่มีให้เลือกหลายยี่ห้อ ซึ่งประชาชนไทยสามารถซื้อได้โดยไม่จำกัดปริมาณ ที่สำคัญราคาถูกกว่าท้องตลาดทั่วไปมาก เช่น เบียร์กระป๋องขนาด 330 มล. ราคาถาดละ 350-360 บาท หรือกระป๋องละประมาณ 14.50 - 15 บาท

รูป 4 ร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ณ ตลาดริมเมย

ที่น่าสนใจคือ ด้านข้างของตลาดที่ติดกับเขตแดนเมืองเมียวดี ประเทศพม่า มีร้านค้าปลอดภาษี เมียวดีคอมเพล็กซ์ (Myawaddy Complex) ที่เป็นคาสิโน (เจ้าของเป็นข้าราชการไทย) นักท่องเที่ยวหรือนักเล่นการพนันสามารถข้ามที่เมียวดีคอมเพล็กซ์มีท่าเรือ และเรือของตนเอง (ท่าที่ 10) สำหรับให้บริการ นักท่องเที่ยว นักพนันไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ใช้เวลาในการเดินทางข้ามแม่น้ำไม่เกิน 10 นาที ภายใน ดิวตี้ฟรีของเมียวดีคอมเพล็กซ์นั้น มีสินค้าปลอดภาษีหลากหลาย รวมถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีราคาถูกกว่าประเทศไทยมาก นักท่องเที่ยวสามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และนำกลับมาในประเทศไทยได้ จำนวนมากกว่าที่กฎหมายกำหนด เช่น สามารถซื้อได้มากถึง 6 ลิ้ง โดยทางเจ้าของบ่อนคาสิโนได้ ประสานงานขออำนวยความสะดวกจากเจ้าหน้าที่เรียบริ้อยแล้ว ถ้าเจอด่านหรือโดนตรวจ แคแสดง ใบเสร็จรับเงินที่ซื้อจากดิวตี้ฟรีของบ่อนคาสิโนเท่านั้นเอง

“...เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของที่นี่ เราสามารถจะซื้อกลับไปยังประเทศไทยได้ในจำนวน รถ 1 คัน ซื้อได้ถึง 6 ลิ้งด้วยกัน โดยที่เจ้าของเมียวดีคอมเพล็กซ์ได้เคลียร์กับทางเจ้าหน้าที่เอาไว้แล้ว ให้เราสบายใจ ได้...” (พนักงานชาย)

“...ถ้าเราซื้อเหล้าหรือเบียร์แล้วโดนตรวจจับระหว่างออกจากอำเภอสอด ให้เราโชว์บิลที่เราซื้อ จากดิวตี้ฟรีแห่งนี้ให้กับเจ้าหน้าที่ดู เราก็คงจะไม่ถูกจับ...” (ผู้ที่ซื้อเป็นประจำ)

นอกจากนี้กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพพนักงานขายสินค้า ตัวแทนสินค้า ที่ต้องขับรถยนต์ไปส่งสินค้า หรือไปเยี่ยมลูกค้าที่อำเภอสอด เมืองเมียวดี ประเทศพม่า นิยมซื้อใส่รถยนต์ รถตู้กลับเข้ามาเป็นประจำ เนื่องจากความคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่ที่ด่าน

“...ข้ามไปซื้อเหล้าให้นายสำหรับงานเลี้ยง พนักงานช่วยยกมาใส่รถ ไปเป็นประจำ เจ้าหน้าที่ที่ ด่านก่อนถึงเมืองตากคุ้นเคยกันดี ขับรถมาเป็นประจำ...” (เซลล์ขายของ)

รูป 5 พนักงานของดิวตี้ฟรีที่จะบริการถือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2. ชายแดนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 1 พื้นที่ คือ ด่านหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เป็นจังหวัดที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แม่น้ำโขงกั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทย และลาว ความกว้าง 547 เมตร มีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 1 เชื่อมระหว่างจังหวัดหนองคายและเมืองเวียงจันทน์ เมืองหลวงของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) ที่สามารถเดินทางโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว รถโดยสารประจำทาง รถตู้โดยสาร ไปยังร้านค้าปลอดภาษีเขตสปป. ลาว ซึ่งมีอยู่หลายร้านทั้งร้านเล็กและร้านใหญ่

จุดจำหน่าย ร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปลอดภาษีมีจำนวนทั้งสิ้น 9 แห่ง บริเวณชายแดน ประเทศลาว 7 แห่ง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย 2 แห่ง (ร้านดิวตี้ฟรี 1 แห่ง สถานีรถโดยสารที่อยู่ บริเวณสะพานไทยลาว 1 แห่ง) จุดที่ใกล้ชายแดนที่สุด 1.7 กิโลเมตร เป็นจุดจำหน่ายแบบไม่มีที่นั่งดื่ม

รูป 6 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปลอดภาษีชายแดนประเทศลาว

จังหวัดหนองคายอยู่ติดกับประเทศลาว ประชาชนคนไทยบางส่วนจึงมีญาติเป็นประชาชนลาว แต่งงานกัน ไปมาหาสู่กันเปรียบเสมือนญาติกัน และมีความเป็นเพื่อนกัน เมื่อได้ข้ามมาประเทศไทยก็จะนำเอาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาฝาก บางครั้งก็จากเพื่อนชาวลาวที่หาปลาในแม่น้ำโขงด้วยกันเอามาฝาก

การลักลอบโดยกองทัพมด ทั้งทางเรือ รถยนต์ ส่วนใหญ่ทยอยนำเข้ามาตามสิทธิ เช่น รถตู้บรรทุกคนได้ 10 คน คนขับรถตู้สามารถนำเข้ามาได้ 10 ขวด/เที่ยว ที่ผ่านมามีการลักลอบขนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีมากในช่วงเทศกาลท่องเที่ยว โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มผู้ที่เดินทางทัศนศึกษาดูงานมากันเป็นกลุ่มใหญ่ เดินทางด้วยรถบัสประมาณ 40-50 คน กลุ่มเดินทางเหล่านี้อ้างสิทธิ์ความสามารถในการถือเข้ามาคนละไม่เกิน 1 ลิตร หรือ 1 ขวด ทุกคนถือมาคนละขวดที่มตรयीหื้อเดียวกัน นั่นหมายความว่ารถบัส 1 คัน ขนเข้ามาอย่างน้อย 40 ขวด หรือแอบซ่อนในรถโดยสารตัดแปลงเป็นช่องเก็บของ และขนมารวมได้ ณ จุดที่พัก เมื่อครบตามจำนวนที่สั่งแล้ว ก็ส่งไปให้ลูกค้า หรือพ่อค้าช่วงอีกที

นอกจากนี้รถประจำทาง รถตู้ที่รับส่งผู้โดยสารรับฝากซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากร้านค้าปลอดภาษีที่อยู่ฝั่งประเทศลาวมาให้ โดยสามารถสั่งซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ในตอนเช้า แล้วช่วงบ่ายๆ คนขับรถตู้ก็จะโทรนัดให้ไปรับของที่สถานีรถประจำทาง รถตู้

“...รับจ้างขับรถตู้โดยสารข้ามสะพานไทย-ลาว จะรับฝากซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากประเทศลาว โดยจะรับฝากเฉพาะคนรู้จักหรือเคยฝากซื้อกันมาก่อนเท่านั้น ผมลองให้คนรู้จักซื้อเบียร์ 1 ลัง (24ขวด) ส่งเข้า ได้ตอนบ่าย และเคยมีคนอื่นที่สามารถฝากซื้อได้ถึงครึ่งละ 3 ลัง เมื่อสั่งซื้อในตอนเช้าแล้ว ตอนบ่ายหรือเย็น คนขับรถตู้ก็จะโทรให้เราไปรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ฝากซื้อที่ท่ารถ เพราะคนขับรถตู้จะเก็บเอาไว้ในออฟฟิศของท่ารถนั้น...” (พนักงานภาคสนาม)

“...แอบซ่อนเอาไว้ในรถโดยสาร ซ่อนอยู่ใต้ที่นั่งคนขับที่ด้านหลังคนขับจะมีห้องเก็บสัมภาระ ทำให้ตรวจค้นจับกุมได้ยาก เพราะติดในเรื่องของกฎหมาย...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

พนักงานชายในดิวตี้ฟรี ส่วนใหญ่จะบอกว่านักท่องเที่ยวว่า “...สามารถซื้อสุราและไวน์ได้คนละ 2 ขวด เบียร์ซื้อได้ 6 กระป๋องเท่านั้น...” สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้ในจังหวัดหนองคาย ณ ร้านหนองคายดิวตี้ฟรี ที่ขายสินค้าปลอดภาษีในฝั่งประเทศไทย ถ้าจะซื้อเพื่อดื่มกินในหนองคาย ซื้อสุราได้เพียง 1 ลิตรเท่านั้น ถ้าจะซื้อในปริมาณที่มากกว่านั้น ต้องซื้อแล้วข้ามด่านไปที่ประเทศลาว

มุมมองของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ พบว่า การขึ้นภาษีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทย ส่งผลให้การลักลอบเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากความแตกต่างของราคา สินค้าราคาถูก ความต้องการผู้บริโภคมากขึ้นตาม ทำให้เกิดช่องว่างของราคาของหนีภาษีและราคาในระบบภาษีมักยิ่งขึ้น ในช่วงที่ทำการสำรวจ การลักลอบเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางด้านจังหวัดหนองคายน้อยลง ส่วนใหญ่เป็นลักลอบนำเข้าบุหรี่ เหตุผลที่น้อยนั้นเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ ประกอบกับนักท่องเที่ยวรู้จักกฎหมายมากขึ้น แต่การลักลอบตามแนวชายฝั่งก็ยังมีอยู่ การจัดการยังไม่ทั่วถึง การลักลอบส่วนใหญ่ก็จะเป็นชาวบ้าน ที่ลักลอบนำเข้าดื่มเองมากกว่า การเดินทางข้ามแดนที่มีการคมนาคมทางถนน สะพานมิตรภาพไทยลาว ทั้งสามแห่ง ก่อเกิดการเชื่อมโยงทางการค้าระหว่างประเทศ ผู้คนไปมาหาสู่กันมากขึ้น นักท่องเที่ยวมากขึ้น การลักลอบนำของเถื่อนเข้ามาก็มากตามไปด้วย ช่องทางการลักลอบมีหลายจุดกระจายตามพื้นที่ต่างๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการจับกุมของเจ้าหน้าที่

ของเถื่อนมักจะมีคนมีสีเข้ามาเกี่ยวข้องกับข้าราชการผู้รักษากฎหมายทำผิดเอง ในรูปแบบของการสมคบคิด วัตถุประสงค์หนึ่งกรรมการเครื่องหนึ่ง ความเป็นข้าราชการผู้ใหญ่อยากได้อะไรก็สั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาจัดหาให้ เพื่อของขวัญปีใหม่ วันเกิด ขึ้นขั้นตำแหน่งสูงขึ้น งานบุญ งานแต่งงานลูก งานเลี้ยงเกษียณอายุราชการ งานเลี้ยงในเทศกาลต่างๆ ขอบของมีเยื่อ ของนอก ของดีราคาถูก ขอบของฟรี เกิดกระบวนการลักลอบเข้ามาแบบที่เจ้าหน้าที่รัฐเห็น ทำให้การควบคุม การตรวจสอบทำได้ยาก

“...มีมากขึ้นครับ ด้วยเหตุที่ว่ามันการค้าสะดวกมันเป็นของ FTA เป็นเรื่องความเสรีในการข้ามพรมแดน การสื่อสารกันระหว่างประเทศ ระบบการเชื่อมโยง การค้าขายการค้าผู้คนไปมาหาสู่กันมากขึ้น นักท่องเที่ยวมากขึ้น ธุรกิจมากขึ้นมันก็ธรรมดา ก็ต้องของเถื่อนหรือว่าสุราเถื่อนพวกลักลอบก็ยังมีอยู่...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...ก็พวกข้าราชการของเราเนี่ยแหละ ข้าราชการที่มีสี เขามีรสนิยมอย่างนั้น เขาชอบของดีราคาถูก ก็เลยก่อให้เกิดส่วนต่าง เกิดกระบวนการอย่างนี้ขึ้นมา ถ้าไม่มีออร์เดอร์เขาก็ไม่เอามาให้ มันนิยมในระบบนั้นแล้วจะตรวจสอบต้องมีมาตรการ ถ้าฟังของเถื่อนเราก็ก็น่าปรับหนักเหนื่อยอยู่แล้ว เราจะต้องจำเป็นใหม่ที่จะเพิ่มมาตรการปราบคนเถื่อนด้วย ผมมองไปถึงขั้นว่าต้องใช้กลไกของหมายปปช. ต้องมีโปรไฟล์

โปรไฟล์ของผู้กระทำผิดซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียหรือเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐ ที่ไม่ว่าจะเป็นหน่วยไหนก็ตามแต่ มันต้องใช้มาตรการกฎหมายของ ปปช. คือ เราต้องลิงค์กัน ต้องบูรณาการร่วมกัน นำไปสู่การประพฤตินิยม ชอบ การทุจริตเพื่อนำตัวส่งฟ้องศาล เป็นการทำลายตัวผู้ร้าย ผู้ร้ายมันอยู่ตรงนี้เอง ผู้ร้ายที่คนไม่ค่อยแตะ นั่นแหละนอกจากจะปรับของเดือนแล้วก็ต้องปรับคนเดือนด้วย คนที่เขาเรียกว่าผู้ทรงอิทธิพลก็คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่รักษากฎหมาย มันเป็นจุดที่เรามองข้าม เราต้องทำ แต่จะอย่างไรกันเอง จะบูรณาการอย่างไร จะ Design กฎหมายไปเป็นยังไง ถ้าล้าพังในความคิดผมก็มองว่ามันลิงค์กันได้ ถ้าเราทำ ถ้าเรามีใจ เราคิดว่าตรงเราเราอย่างนี้ แต่กรมเขาไม่รู้ว่ามีผมคิดยังไง แต่ผมคิดของผมอย่างนี้ เพราะคิดว่าถ้าจะปราบอย่างนี้ เป็นปราบของเดือนไปแต่ไม่หมด ปลายเหตุมันไม่หมดหรอก มันต้องปราบที่ต้นตอแบบถอนรากถอนโคน ถ้าว่ามันโหดใหม่ เพราะว่าต้องการให้ประเทศเราเป็นนิติรัฐที่แท้จริง เป็นไปตามทฤษฎีที่เรา ร่ำเรียนมา มันจะได้เป็นโมเดลอะไรสักอย่างหนึ่ง หรือไม่ก็มันก็จะได้เป็นความเช็ดหลายไม่กล้าที่จะเสี่ยง ผมว่าต้องทำอย่างนั้น...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...เขาเรียกว่ามันมีทฤษฎีสวมคอบคิด กรรมการครึ่งวัดครึ่ง มันจะเป็นลักษณะยั้งๆ ซึ่งมันก็ทำให้การตรวจสอบทำได้ยาก สำหรับผมในฐานะสรรพสามิตอำเภอที่ผมมาอยู่ ผมไม่มีมุมมอง ผมเห็นปัญหาต้นตอ มันเป็นอย่างนี้แหละ ผมก็เลยผมว่าก็เสี่ยงปราบของเดือนมันยากนะ ปกติก็ยากอยู่แล้ว ยิ่งมันมีเยอะ กองทัพมดเป็นมืออาชีพขึ้น ทำหายขึ้น มันถูกอะ แต่ของเขาคือ เพียงแต่ไม่ได้เสียภาษี เขาไม่ได้ขึ้น แสตมป์ไม่ได้เสีย ตลาดก็เรียกร้อง ตลาดมันก็มีหมคนั้นแหละ ข้าราชการเป็นอะไรก็สั่งออร์เดอร์ มางาน บุญ งานเลี้ยง พวกข้าราชการเราตัวใหญ่ๆ ทั้งนั้นแหละ ที่ชอบของมีเยื่อหนอย...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...นอกจากจุดที่เรารับผิดชอบ ทางบนตามกฎหมายทางด้านนี้แล้ว ก็ยังมีเขาเรียกว่าจุดจอดเรือของชาวบ้าน คือทหารเรือ รับผิดชอบในการรวบรวมเรือที่หาปลา เรือประมง เรือที่ชาวบ้านข้ามไปทำมาหากัน มันจะเป็นเขาเรียกว่า จุดจอดเรือประเพณี มันจะมีเขาเรียกว่า ขรบ. มีพวกหน่วยของหน่วยอาสาสมัครที่เป็นชาวบ้านของฝ่ายปกครองคอยดูแลเรือ เรือที่วิ่งไปมา หากู้กันระหว่างคน 2 ประเทศ จุดตรงนี้ก็จุดลึกลอบได้เหมือนกัน ทั้งยาบ้า ทั้งบุหรี่ยี่นั่น...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...มันเหมือนเดิมครับ แต่ว่าในระยะหลังเนี่ยทางอัตราภาษีเราปรับขึ้นใช้ใหม่ครับ ที่นี้ Demand มันก็ยังเท่าเดิม การที่คนที่จะหาวิธีซุกซ่อนเข้ามาก็ยังพอมันบ้าง...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...มีมากทั้งปีทุกวันครับ บางวันก็มีทัวร์เยอะๆ หนอยก็จะเต็มตู้ เราก็จะดำเนินคดีส่งตำรวจหนองคาย บางทีก็ พวกทัวร์อาจจะมียช่องทางในการให้ถือมาเหมือนกันหมดเลย ยี่ห้อเดียวกัน ประมาณ 40-50 คน รถบัส 1-2คัน ให้ทุกคนถือหมดเลย ถ้าเอามาเป็นลังโคนแน่ ถ้าหลุดไปก็โดนสรรพสามิตจับ ก็จะกระจายความเสี่ยง ถ้าออกจากด่านไปแล้วก็จะรวมตัวอีกที่ แต่รถคันเนี่ยจะไม่พันสายตาสายของสรรพสามิต เดี่ยวเขาก็ตามไปจัดการ...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...สถานการณ์การลักลอบ ก็มีโดยทั่วไป ก็คือเส้นทางแม่น้ำโขงมันยาว จุดพลอยได้ มันเป็นแบบว่าภูมิประเทศ แต่หน้าฝนนี่ไม่ค่อยเอื้ออำนวย เพราะว่ามันน้ำเยอะ แต่ถ้าหน้าแล้งนี่ก็มี...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...ถ้ามีการเพิ่มอัตราภาษีมากขึ้น ก็จะมีการลักลอบมาก แล้วก็มีกรมเข้มงวดมากขึ้น ก็จะมีการลักลอบมากยิ่งขึ้น...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

3. ชายแดนทางภาคใต้ ดำเนินการเก็บข้อมูล 4 พื้นที่ ดังนี้

3.1 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นพื้นที่ที่มีชื่อเสียงในเรื่องของเมืองของหนิภาชี มีเส้นทางรถไฟสายใต้เชื่อมต่อไปยังประเทศมาเลเซีย เป็นเหตุผลสำคัญทำให้เมืองหาดใหญ่มีความเจริญเติบโตแบบก้าวกระโดด เมื่อมองย้อนไปในอดีต หนึ่งปัจจัยที่มาพร้อมกับเส้นทางรถไฟแห่งความเจริญก็คือ “...ธุรกิจการค้าของหนิภาชี...” ความคุ้นชินกับสินค้าหนิภาชีนอกจากสินค้าอุปโภคบริโภคเครื่องใช้ไฟฟ้า น้ำหอม รองเท้า นาฬิกา นานาชนิดที่ถูกจัดหาและรวบรวมไว้ในเมืองหาดใหญ่แล้วนั้น ยังมีสินค้าอีกกลุ่มหนึ่งที่เรต่างเรียกของเหล่านั้นว่า สินค้าบาปประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และบุหรื ซึ่งประชาชนหาดใหญ่รับรู้ว่ามีจำหน่าย สามารถหาซื้อได้อย่างง่ายดาย แม้ว่าเราจะได้รับข่าวการจับกุมและยึดของกลางจากเจ้าหน้าที่รัฐ ที่เกิดขึ้นแทบทุกเดือน และจำนวนของกลางที่ถูกจับกุมจะมีจำนวนมหาศาลเพียงใด ธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรืนอกหนิภาชีก็ยังคงลอยหน้าชูคอแบบไม่เกรงกลัวอำนาจรัฐ ถึงแม้ว่าเมืองหาดใหญ่จะประสบภัยธรรมชาติ “อุทกภัย” ถึงแม้เมืองหาดใหญ่จะถูกคุกคาม ด้วยเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ถึงสองครั้ง (พ.ศ. 2543 และ 2553) แต่ทว่าธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรืนอกหนิภาชีของหาดใหญ่นั้นกลับมิได้มีจำนวนน้อยลงแต่อย่างใด ในทางกลับกัน ธุรกิจชนิดนี้กลับขยายตัวไปตามการขยายของเมือง

จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนิภาชีในอำเภอหาดใหญ่ มีทั้งสิ้น 18 แห่ง เป็นจุดจำหน่ายแบบไม่มีที่นั่งดื่มทั้งสิ้น การกระจายตัวแบบสุ่ม ($R_n = 1.03$) ร้านขายของชำ/เบ็ดเตล็ดมีตู้แช่ ร้อยละ 33.3 ร้านค้าปลีกเหล้า ร้อยละ 33.3 ร้านขายส่งเหล้า ร้อยละ 11.1 ส่วนใหญ่ขายตลอดเวลาที่ร้านเปิดโดยไม่สนใจเวลาที่กฎหมายห้ามขาย มีใบอนุญาตจำหน่ายสุรา ร้อยละ 52.9 สำหรับการจำหน่ายสุราสี เบียร์ไทย ที่ถูกต้องตามกฎหมาย ส่วนใหญ่จะจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทวิสกี้ ไวน์ และบุหรืหนิภาชี ตัวอย่างจุดจำหน่ายในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ มีดังนี้

1. ร้านตั้งอยู่บนถนนที่ใกล้กับถนนสายบันเทิงของเมืองหาดใหญ่ เยื้องๆ กับสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นร้านเก่าแก่ เป็นที่รู้จักกันดีของบรรดานักเที่ยว นักดื่มและชาวหาดใหญ่ เวลาเปิดจำหน่ายจะเป็นช่วงบ่ายๆ แต่ละวันเวลาเปิดร้านไม่แน่นอน เวลาปิดก็เช่นเดียวกัน เนื่องจากทางผู้จำหน่ายมีการดื่มสังสรรค์ที่หน้าร้านเกือบทุกคืน กลุ่มลูกค้าเป็นชาจร มีบ้างที่เป็นรถยนต์ส่วนบุคคลเพื่อซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกหนิภาชี ร้านชื่อนี้มี 3 สาขา คือ สาขา 1 และสาขา 3 ซึ่งจะตั้งอยู่บนถนนคนละสาย กลุ่มลูกค้าในช่วงค่ำเป็นกลุ่มนักเที่ยวผับ สังเกตได้จากการแต่งตัว ถ้าเป็นช่วงวันหยุดจำนวนผู้ซื้อจะมากกว่าช่วงกลางสัปดาห์

2. ร้านบนถนนเพชรเกษม สภาพร้านเป็นร้านขายของชำ ในร้านขายทุกอย่าง ขายของใช้จีปาะละ มีตู้แช่เครื่องดื่มหน้าร้าน และแผงจำหน่ายบุหรืนอกหนิภาชีวาง ณ จุดชำระเงิน เปิดบริการตั้งแต่ 06.00-21.00 น. ทุกวัน มองด้านนอกไม่รู้เลยว่าขายสุรานอกหนิภาชี บนชั้นวางสินค้าภายในร้านจะมีวางสุราไทยที่เสียภาษีถูกต้องไว้จำหน่าย ลูกค้าที่เคยซื้อสุรานอกหนิภาชีไปจากทางร้าน ให้ข้อมูลว่า “...ตนเคยมาซื้อสุรานอกหนิภาชีเพื่อนำไปจำหน่ายยังจังหวัดใกล้เคียง และสามารถส่งยกลังได้ แต่วิธีการรับสินค้านั้น ต้องเข้าไปรับสินค้าภายในร้านซึ่งบริเวณส่วนต่อที่ขยายมาจากร้านขายของชำด้านหน้าต่อไปยังตัวบ้าน...” สินค้านอกหนิภาชีของร้านนี้มาจากจังหวัดสตูล เนื่องจากเจ้าของร้านมีเส้นสายเชื่อมโยงกับเจ้าหน้าที่จังหวัดสตูล

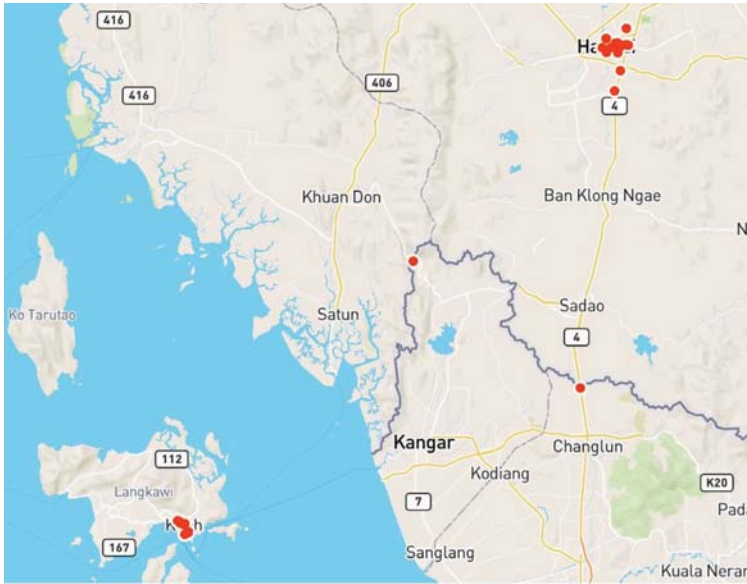

3. ร้านขายของเบ็ดเตล็ด เขต 8 สภาพหน้าร้านวางสินค้าประเภทนาฬิกาแฟชั่น เครื่องสำอาง และของชำ กลุ่มบรรจุสุรานอกเหนือภาษีวางอยู่ในตู้โชว์หน้าร้าน สุรานอกเหนือภาษีร้านนี้มีราคาสูงกว่าร้านอื่นๆ เล็กน้อย และบนถนนสายเดียวกันเยื้องร้านดังกล่าว มีร้านจำหน่ายสุรานอกระบบภาษี จำหน่ายน้ำอัดลมนำเข้าหนีภาษีจากประเทศมาเลเซีย ที่มีรูปแบบภายนอกใกล้เคียงกับร้านขาย สุรา ยาสูบ ที่ตั้งอยู่บนถนนนวลแก้ว ที่น่าสนใจคือ ทั้ง 2 ร้านอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกับสำนักงานสรรพสามิตภาค 9 หาดใหญ่ ในรัศมีไม่เกิน 500 เมตร

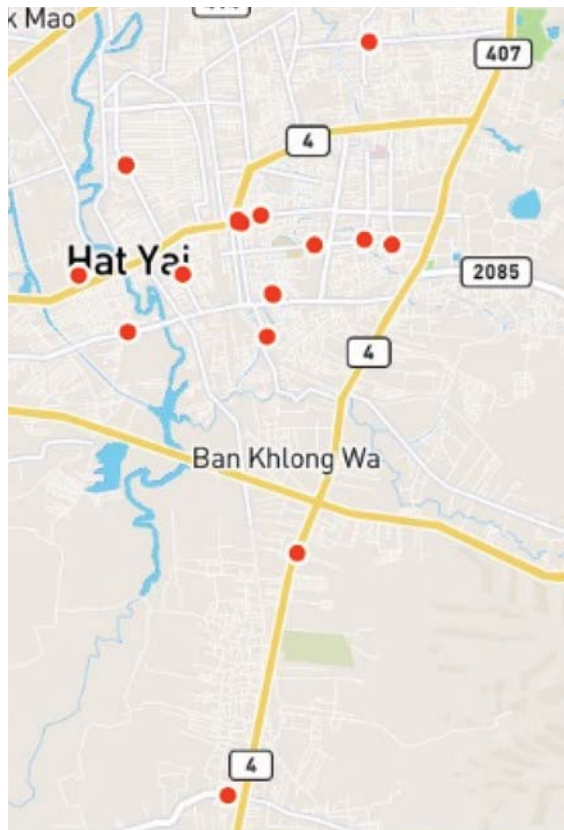
4. เส้นทางใหม่และเมืองใหม่ บนถนนนวลแก้ว ร้านจำหน่ายสุราและบุหรือนอกเหนือภาษีหน้าใหม่ ของเมืองหาดใหญ่ เปิดมาได้ประมาณ 5 ปี แต่กลับเป็นร้านที่มียอดจำหน่ายปลีกเรียกว่าคึกคักที่สุดในเมืองหาดใหญ่ ณ เวลานั้น ลูกค้าจำนวนไม่น้อยเป็นเยาวชนที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ร้านนี้เป็นร้านที่เปิดจำหน่ายตลอด 24 ชั่วโมง จากทำเลที่ตั้งที่ครองตลาดฝั่งถนนนวลแก้ว ซึ่งเป็นถนนตัดใหม่เป็นย่านที่ขยายและเติบโต เป็นเส้นทางเลี่ยงจากสงขลาเข้าหาดใหญ่ เป็นที่ตั้งของหอพักนักเรียนสายอาชีวะ จึงส่งผลให้ทางร้านได้รับความนิยมในหมู่นักสูบบุหรี่และนักดื่มทั้งหลาย ประกอบกับมีธุรกิจสถานบันเทิงแห่งใหม่ เปิดบริการในย่านนี้ด้วย ซึ่งเป็นที่นิยมในหมู่นักวัยทำงาน อายุประมาณ 25-35 ปี โดยจำหน่ายสุรา อาหาร ที่มีเด็กนั่งตริ๊งค์ (เพื่อนดื่ม) คอยให้บริการ จึงทำให้ร้านนี้มีลูกค้าคับคั่ง ในช่วงเวลาเที่ยงวันถึงเที่ยงคืน การจำหน่ายบุหรือนอกเหนือภาษีโดยเฉลี่ยจะมีลูกค้ามาซื้อสินค้าประมาณ 150 รายต่อชั่วโมง สำหรับสุรานอกเหนือภาษีไม่มีจำหน่ายแบบปลีกมากนัก โดยสังเกตจากขนาดและวิธีการถือของลูกค้า

5. ร้านสองแห่งติดกันตั้งอยู่บนทำเลที่เป็นแหล่งรวมร้านอาหารของหาดใหญ่ รวมทั้งสถานบริการอาบอบนวด ทั้ง 2 ร้านเปิดติดกัน เปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง จำหน่ายทั้งสุรา มิกซ์เชอร์ บุหรี่ นอกเหนือระบบภาษี ทั้งปลีกและส่งช่วงเช้า 04.00-07.00 น. จะมีลูกค้าซื้อมอเตอร์ไซด์มาซื้อบุหรือนอกเหนือภาษีในปริมาณมากเป็นแพ็ค (คัตตอน : 10 ซอง) สินค้าหนีภาษีจะบรรจุในถุงพลาสติกสีดำเพื่อปกปิด โดยในช่วงกลางวัน 08.00-14.00 น. จะมีลูกค้าประปราย ลูกค้าเพิ่มมากขึ้นในช่วงเวลา 15.00-20.00 น. พาหนะที่ใช้ในการขนส่งสินค้า (โซดา เหล้า เบียร์) ส่งให้ลูกค้านิยมใช้รถมอเตอร์ไซด์พ่วงข้าง ในช่วงเวลา 21.00-24.00 น. ลูกค้าซื้อปลีกมีจำนวนมากขึ้นตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นลูกค้าชาจร ลูกค้าซื้อสุราหนีภาษียกเลิกส่วนมากขับรถยนต์มาจอดบริเวณหน้าร้าน บางรายซื้อไปส่งให้ลูกค้าในสถานบันเทิงอีกต่อหนึ่ง ประมาณว่ารับจ้างซื้อสินค้าให้ หน้าร้านแห่งนี้บริเวณหน้าร้านมีป้ายติดประกาศให้เห็นชัดเจนด้วยข้อความที่ว่า “...หากผู้ใหญ่สูบ กรุณาลงจากรถมาซื้อเอง อย่าให้เด็กมาซื้อ...”

รูป 7 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีอำเภอหาดใหญ่ และชายแดนประเทศมาเลเซีย

รูป 8 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีอำเภอหาดใหญ่

มุมมองของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการลักลอบนำเข้าสู่รานอกหนีภาษีโดยการชุกซ่อนขนส่งทางรถยนต์ จากด่านพรมแดนมาเลเซียผ่านเข้ามาทางด่านสะเดา จับกุมได้โดยวิธีตั้งด่าน สุ่มตรวจ จับได้ครั้งละ หลายๆ ลัง ซึ่งไม่ได้ซื้อมาตีมนั่นเอง เพราะตามกฎหมายกำหนดให้สามารถนำเข้ามาได้คนละ 1 ขวด และบุหรี 200 มวน ด่านสะเดาเป็นแค่ทางผ่านเพื่อส่งต่อไปยังพื้นที่ใกล้เคียง แม้พื้นที่บริเวณตำบลสะเดา จะมีสถานบันเทิงสำหรับนักท่องเที่ยวมาเลเซียมากมาย สถานบันเทิงเหล่านั้นไม่มีการจำหน่ายสุรานอก หนีภาษี เพราะถ้าเจ้าหน้าที่สรรพสามิตเข้าตรวจค้นสถานบันเทิงและพบว่าจำหน่ายสุรานอกหนีภาษี สถานบันเทิงแห่งนั้นจะถูกปิด ในช่วงเข้าพรรษาเป็นช่วงที่มีการลักลอบไม่มาก จัดว่าเป็นช่วงที่ค่อนข้าง เงียบที่สุด โดยจะกลับมาคึกคักในช่วงก่อนปีใหม่ เนื่องจากข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ นักธุรกิจ นิยมให้เครื่อง ต้มแอลกอฮอล์หนีภาษีเป็นของขวัญ ของกำนัล แก่เจ้านาย ผู้ใหญ่ ผู้มีบุญคุณทั้งหลาย ในพื้นที่ต่างๆ

ธุรกิจค้าเครื่องต้มแอลกอฮอล์หนีภาษีเป็นธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูง ค่าตอบแทนก็สูงเช่นกัน จึงเป็น สิ่งจูงใจให้มีการทำธุรกิจในรูปแบบนี้อยู่ การลักลอบนำเข้ามาในประเทศไทยในลักษณะของกองทัพมดที่ ทำ กันมานาน โดยแอบขนเข้ามาตามแนวชายแดน ชายแดนทางใต้ของประเทศไทยมีความยาวมาก และเป็น ทะเลที่ง่ายต่อการนำเรือขนาดเล็กขนเข้ามา ซึ่งจะทำตอนกลางคืน เมื่อขนเข้ามาได้จะนำมารวม “...รวม หมอน...” หรือกองไว้ที่จุดพักของ เช่น ในสวนยาง ป่าโกงกาง รอรอบรวมให้ได้จำนวนพอสมควร บรรทุก ออกมาด้วยรถมอเตอร์ไซด์พ่วงข้าง เพื่อนำมารวมใส่รถกระบะ หรือรถบรรทุกขนาดเล็ก นำไปไว้ ณ จุด พักตามหัวเมืองต่างๆ รูปแบบการจัดขบวนในการเดินทางจะใช้รถกระบะไม่น้อยกว่าสามคัน โดยรถคัน แรกเป็นรถนำทางเพื่อตรวจสอบท่าทีของเจ้าหน้าที่ตามด่านตรวจต่างๆ พร้อมทั้งเจรจา แต่ถ้าไม่สำเร็จก็ จะส่งสัญญาณให้รถที่เหลือไปใช้เส้นทางอื่น หรือหาที่จอดที่ปลอดภัย เพื่อรอเวลาสำหรับการขนย้ายต่อ ไป พอได้จำนวนที่มากแล้วค่อยขนเข้าสู่เมืองใหญ่ เช่น หาดใหญ่ สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต กรุงเทพฯ ต่อไป สิ่ง ที่น่าสังเกตคือ จังหวัดหรือพื้นที่ไหนไม่มีสถานบันเทิง การลักลอบนำเข้าเครื่องต้มแอลกอฮอล์หนีภาษีก็ น้อยตามไปด้วย อีกประการหนึ่ง ประชาชนตามแนวชายแดนส่วนมากมีอาชีพกรีดยาง ในช่วงที่ราคายาง ไม่ดี จำเป็นที่ต้องมีอาชีพเสริม จนกลายเป็นวัฒนธรรมของคนชายแดน ในการขนของจากมาเลเซียมา ประเทศไทย หรือขนจากไทยไปประเทศมาเลเซีย

“...ช่วงนี้ค่อนข้างเป็นช่วงขาลง ขาเจียบของปี เนื่องจากอยู่ในช่วงเข้าพรรษา และจะมีมากขึ้นใน ช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคมของทุกปี เพราะสุรานอกระบบภาษีเป็นที่นิยมใช้เป็นของฝาก ของ กำนัลให้กับเจ้านาย ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ใน กทม. รวมถึงเทศกาลงานเลี้ยงต่างๆ ทั้งงานแต่งงาน งาน เกษียณ งานบวช black gold green จะนิยมฝากเจ้านาย ส่วน red มีประปรายเนื่องจากฝั่งมาเลเซียมี ร้านปลอดภาษีทำให้ประชาชนข้ามฝั่งไปซื้อสินค้าประเภทนี้มาเพื่อบริโภคเองหรือจำหน่าย ซึ่งตาม กฎหมายกำหนดให้นำเข้าได้เพียงแค่ 1 ลิตร แต่เนื่องจากจำนวนคนเข้าออกด่านมีจำนวนมาก อาจทำให้ การตรวจสอบทำได้ยากลำบาก แต่ปัญหาที่เล็ดลอดหรือนำเข้ามาไม่ได้มากจนส่งผลกระทบต่อระบบการ ค้า...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...เป็นธุรกิจ high risk high return ในพื้นที่ป่าดง การลักลอบเป็นลักษณะกองทัพมด ขนมา ตามรั้วชายแดน จะทำตอนกลางคืน แล้วย่นมา... “รวมหมอน...” โดยจะเอามาเก็บไว้ในบ้านละแวกนั้น แล้วส่งต่อไปยังพื้นที่เศรษฐกิจเมืองท่องเที่ยว ที่ไหนมีนักท่องเที่ยวเยอะ จะส่งไปที่นั่น อย่าง สุราษฎร์

ภูเก็ต การตัดแปลงรถผ่านด่านไม่นิยม เพราะด่านป่าตองเป็นด่านขนาดเล็ก ในพื้นที่ไม่มีสถานบันเทิง การขนเหล้าจะน้อย ส่วนใหญ่จะเป็นพืชกระท่อม และน้ำมัน ประชาชนในพื้นที่... “ริมรั้ว...” มีสิทธิที่จะเข้าไปฝั่งมาเลย์ และยังยกตัวอย่างเรื่องปั๊มน้ำมันในพื้นที่ว่าแทบจะไม่มี เปิดก็เจ๊ง แล้วจะไปให้เติมน้ำมันที่ไหน สำหรับประชาชนในพื้นที่ซึ่งมีอาชีพทำสวนยางเป็นหลัก ช่วงนี้ราคายางตกต่ำ จึงต้องหาอาชีพเสริม พวกเขามีช่องทางในการนำสินค้าบ้านเราไปขายบ้านเขา นำสินค้าบ้านเขามาขายบ้านเรา คนที่ทำอาชีพนี้มีทั้งไทย มุสลิม ช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาไทยมุสลิมที่ย้ายมาจาก 3 จังหวัดชายแดนใต้มาอาศัยอยู่เยอะ และทำผิดกฎหมายมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่ค่าน้ำมัน สำหรับศุลกากร นอกจากการจับกุมซึ่งซึ่งหน้าที่ด่านแล้ว ทางศุลกากรใช้ พ.ร.บ. ศุลกากร 2560 หมวด 8 มาตรา 175 เพื่อเข้าจับกุมโดยไม่ต้องมีหมายค้น เนื่องจากเป็นเขตพื้นที่ศุลกากร ท่านให้ข้อเสนอแนะว่า การทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐในพื้นที่ชายแดน เราก็ต้องเข้าใจวัฒนธรรมคนชายแดน ถ้าการขนสินค้าไปขายมาเลย์ซึ่งเป็นอาชีพของคนชายแดน เราจะห้ามไม่ให้เกิดขึ้นเลย ก็จะเกิดข้อพิพาทระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชนในพื้นที่ อย่างกรณีที่มีมวลชนเคยปิดด่านป่าตอง เรื่องที่ห้ามไปเติมน้ำมัน ดังนั้นสิ่งที่เจ้าหน้าที่รัฐทำคือ คอยควบคุมไม่ให้มีการลักลอบนำเข้าไปปริมาณที่มากเกินไป ท่านยกตัวอย่างการผ่อนผันในพื้นที่ กรณีการขับรถเข้าไปเติมน้ำมันในมาเลย์ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันของประชาชนในพื้นที่ว่า หากจะเติมน้ำมันสามารถขับรถเข้าไปเติมได้ตั้งแต่ด่านเปิด 6 โมงเช้า จนถึง 9 โมง ก็จะได้ประมาณ 3 รอบจะได้กำไรประมาณ 1000 บาท พอจนเจือค่าใช้จ่ายได้...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...วิธีนำเข้า นำเข้าอย่างไรผมไม่รู้ ในพื้นที่ของผม สินค้าผ่านด่านมาแล้ว เราก็จับกุมได้เฉพาะระหว่างทาง ซึ่งทางตำรวจได้ฝึกกำลังกับเจ้าหน้าที่ทหารที่มีจุดตรวจเกือบตลอด 24 ชั่วโมงอยู่แล้วเช่นกัน ของตำรวจมีตามเวร...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“...ประตุมิทางเดียว ถ้าเราปิดมันเสีย ของพวกนี้ก็เข้ามาไม่ได้ แต่ทั้งนี้ก็อยู่ที่คน กฎหมายและมาตรการจัดการมีอยู่หมดแล้ว หากแต่ผู้รักษากฎเองต่างหากที่ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

เมืองหาดใหญ่ที่เปรียบเสมือนหน้าด่านชายแดนใต้ ในการรองรับนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและสิงคโปร์ที่แวะเวียนมาท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ ผู้ประกอบการสถานบันเทิงที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีทั้งแบบเสียภาษีถูกต้องและแบบหนีภาษี ผู้ประกอบการสถานบันเทิงรายใหญ่ในพื้นที่พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า “...เราไม่เสียดายที่จะขายของแบบนั้นให้ลูกค้าเราหรอก มันได้ไม่คุ้มเสีย...” นัยยะที่ออกจากเสียงของผู้ประกอบการธุรกิจสถานบันเทิงที่มีต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีนั้นค่อนข้างจะตรงกันข้ามกับสภาพคล่องทางธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกหนีภาษีในเมืองหาดใหญ่ ความขึ้นชื่อของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีราคาถูกกว่าราคาเครื่องดื่มในระบบภาษีเกือบครึ่ง เป็นแรงดึงดูดเหล่าบรรดานักดื่มและผู้ใช้บริการสถานบันเทิงไม่น้อย ทั้งนี้ผู้ประกอบการสถานบันเทิงไม่ได้มีการเรียกเก็บค่าเปิดขวดหรือการห้ามและป้องกันไม่ให้นำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีที่ซื้อจากร้านค้าปลีกในเมืองหาดใหญ่เข้ามาดื่ม “...ในเมืองแบบนี้เราห้ามไม่ได้หรอก ถ้าเราคิดเงิน ลูกค้าก็ไม่มาร้านเรา...” ในสภาวะน้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่าของธุรกิจสถานบันเทิงและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกหนีภาษี

เมืองหาดใหญ่ที่เปรียบเสมือนหน้าด่านชายแดนใต้ ในการรองรับนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและสิงคโปร์ที่แวะเวียนมาท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ ผู้ประกอบการสถานบันเทิงที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีทั้งแบบเสียภาษีถูกต้องและแบบหนีภาษี ผู้ประกอบการสถานบันเทิงรายใหญ่ในพื้นที่พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า “...เราไม่เสี่ยงที่จะขายของแบบนั้นให้ลูกค้าเราหรอก มันได้ไม่คุ้มเสีย...” นัยยะที่ออกจากเสียงของผู้ประกอบการธุรกิจสถานบันเทิงที่มีต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีนั้นค่อนข้างจะตรงกันข้ามกับสภาพคล่องทางธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกหนีภาษีในเมืองหาดใหญ่ ความขึ้นชื่อของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีราคาถูกกว่าราคาเครื่องดื่มในระบบภาษีเกือบครึ่ง เป็นแรงดึงดูดเหล่าบรรดานักดื่มและผู้ใช้บริการสถานบันเทิงไม่น้อย ทั้งนี้ผู้ประกอบการสถานบันเทิงไม่ได้มีการเรียกเก็บค่าเปิดขวดหรือการห้ามและป้องกันไม่ให้ลูกค้านำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีที่ซื้อจากร้านค้าปลีกในเมืองหาดใหญ่เข้ามาดื่ม “...ในเมืองแบบนี้เราห้ามไม่ได้หรอก ถ้าเราคิดเงิน ลูกค้าก็ไม่มาร้านเรา...” ในสภาวะน้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่าของธุรกิจสถานบันเทิงและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกหนีภาษี

ผับ บาร์ สถานบันเทิงในหาดใหญ่หลายแห่งที่มีการนำสุราหนีภาษีมาใช้สำหรับเป็นส่วนผสมค็อกเทล ซึ่งทำให้มีกำไรมากขึ้น เนื่องจากราคาเหล้าหนีภาษีที่ถูกกว่า “...ให้เพื่อนกลั่นเหล้า (แอบกลั่นโดยไม่ไปใบอนุญาตประกอบโรงกลั่น) ผสมที่เป็นสูตรเครื่องดื่มแบบผสม (cocktail) เน้นรสชาติที่ดูดี (ดีดดม) และความแรงของแอลกอฮอล์ ขวยแก้วละ 100 บาท เหล้าเถื่อนที่ได้มาบรรจุในขวดสุราที่มีอายุถูกกฎหมายเพื่อวางไว้หน้าบาร์เครื่องดื่มและเพื่อเลี่ยงการสังเกตจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ...”

“...มีหุ้นส่วนหลายคน และมีบางท่านเป็นเจ้าของที่รัฐที่คอยช่วยเหลือในเรื่องของการตรวจตราและจับกุม...”

มีอีกรูปแบบการจับจ่ายที่เรียกได้ว่า เข้าข่ายกึ่งธรรมนิยมปฏิบัติของคนท้องถิ่นไปแล้วก็ว่าได้ นั่นคือการฝากซื้อและซื้อฝากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีเพื่อนำไปใช้ในงานพิธีการต่างๆ “...เดือนหน้าลูกบ่าวพี่จะ แต่งงาน ฝากหา black ชักสองลงไปเสิร์ฟในงาน จะได้ดูดีหน่อย สมเป็นงานลูกบาวนายหัว...” ในความเชื่อว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ราคาแพงทำให้เหมาะสมกับตำแหน่ง หน้าตา บ่งบอกถึงสถานะทางการเงิน การงาน และสังคม แม้ว่าวิธีการได้มาจะไม่ได้สวยงามเหมือนฉลากก็ตาม ในทางกลับกันบริบททางสังคมที่ย้อนแย้งกันของพฤติกรรมผู้บริโภคคือ ในช่วงเข้าพรรษายอดการจับจ่ายสุรานอกระบบภาษีค่อนข้างซบเซา “...ช่วงนี้ยอดผมได้น้อย จะกลับมาคึกคักช่วงก่อนปีใหม่ นิยมซื้อฝากนายกัน...” (นายหน้าผู้จัดหา) คำว่า นาย ในบริบทนี้มีได้หมายถึงกลุ่มลูกค้าที่เป็นข้าราชการแต่อย่างเดียว แต่ยังคงรวมไปถึงพนักงานบริษัทเอกชนและรัฐวิสาหกิจอีกด้วย ด้วยความสะดวกและง่ายต่อการเข้าถึงของการส่งสินค้าในยุคปัจจุบัน ทำให้ช่องทางในการลำเลียงเครื่องดื่มเหล่านี้ไปยังพื้นที่ต่างๆ เป็นเรื่องที่ไม่ยากเย็นนัก “...ผมคิดเงินเพิ่มหลังละสามร้อยถึงห้าร้อย จะให้ส่งไปเชียงใหม่ก็ยังได้...”

ไม่เพียงแต่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกหนีภาษีเท่านั้น ธุรกิจที่ขึ้นชื่อและทำรายได้ให้ผู้ประกอบการอีกชนิดหนึ่งคือ บุหรี่เถื่อน (บุหรือนอกหนีภาษี) ราคาบุหรี่ยี่ห้อในท้องตลาดของประเทศไทยมีราคา 1 ใน 3 ของค่าแรงขั้นต่ำ ผนวกกับค่าครองชีพที่สูงมากในเมืองหาดใหญ่ จึงทำให้ผู้บริโภคเลือกที่จะสูบบุหรือนอกหนีภาษีที่มีราคาถูกกว่าถึง 1 ใน 5 ของราคาบุหรี่ยี่ห้อปกติ (เสียภาษีในประเทศไทย) จากการสังเกตจุดจำหน่ายร้านค้าบุหรือนอกหนีภาษีสามแห่งในเมืองหาดใหญ่ ตั้งแต่ช่วงเย็นถึงหัวค่ำ (17:00-19:00 น.)

พบว่าแต่ละแห่งมียอดจำหน่าย มากกว่า 100 ซองต่อชั่วโมง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการปล่อยปลະละเลย เพิกเฉย ต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

3.2 ด้านสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา เป็นด่านชายแดนไทย-มาเลเซีย (รัฐเกดะห์) เป็นอีกแห่งที่นักท่องเที่ยวสามารถข้ามไปซื้อสินค้าที่ผิดฟรี โดยไม่ต้องทำหนังสือผ่านแดน เพียงแค่ขับรถไปตามทางจนถึงผิดฟรีที่ชื่อ Zon Duty free ซึ่งเป็นตึกขนาดสองชั้น มีสินค้าอุปโภคบริโภคขายมากมาย ราคาถูกกว่าที่ขายในประเทศไทย ทั้งนี้ความเข้าใจของพนักงานขายต่อการนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปลอดภาษีเข้าประเทศไทย ในแต่ละช่วงเวลาไม่เหมือนกัน เช่น พนักงานขายบอกว่า “...ซื้อกลับไปประเทศไทยได้ตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น...” พนักงานขายบางคนบอกว่า “...จะซื้อมากเท่าไรก็ได้ ไม่ถูกจับ แต่เมื่อตอนขากลับนั้น เมื่อขับรถผ่านด่านตรวจ ก็ไม่มีเจ้าหน้าที่คนไหนมาขอตรวจเอกสารหรือขอตรวจค้นรถเลย แค่ขับรถผ่านไป...” ช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล ทีมสัมภาษณ์สังเกตเห็น “...พนักงานกำลังบรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปริมาณมากบรรจุใส่ลัง แล้วนำใส่ถุงดำหามาสามชั้น แบ่งแยกเป็นกลุ่มๆ ชัดเจน เตรียมส่งให้ลูกค้า...” ทั้งนี้ทีมงานได้ถามพนักงานขายว่า “...ลูกค้าสามารถซื้อทีละเยอะๆ ได้หรือ...” พนักงานเก็บเงินก็ตอบอย่างรวดเร็วว่า “...ถ้ามีปัญหาพาข้ามด่านไปได้หนูก็ขายให้พี่ได้ เท่าไรก็ได้...”

การลักลอบนำเข้าในมุมมองของเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่จะลักลอบนำเข้าบุหรี่นอก โดยลักลอบขนเข้าในรถตู้ที่ถอดเบาะ รถกระบะที่มีการต่อหลังคา ดัดแปลงรถมอเตอร์ไซค์

“...ด่านสะเดาเป็นหลัก ด้านนอก ส่วนใหญ่เอาบุหรี่ จะมาเป็นรถตู้ รถกระบะต่อหลังคา ถอดเบาะ ล้อมตรวจแล้วเจอ กองทัพมด มอเตอร์ไซค์ดัดแปลงเข้า 4-5 ลัง เหล้าหาคูใหญ่ มาจากสะเดา (สตูล, ลังกาวิ) เอามาจ่ายภาษีบางส่วน บางส่วนแถม เมืองไทยมีการให้อาเข้ามาได้...” (เจ้าหน้าที่รัฐ)

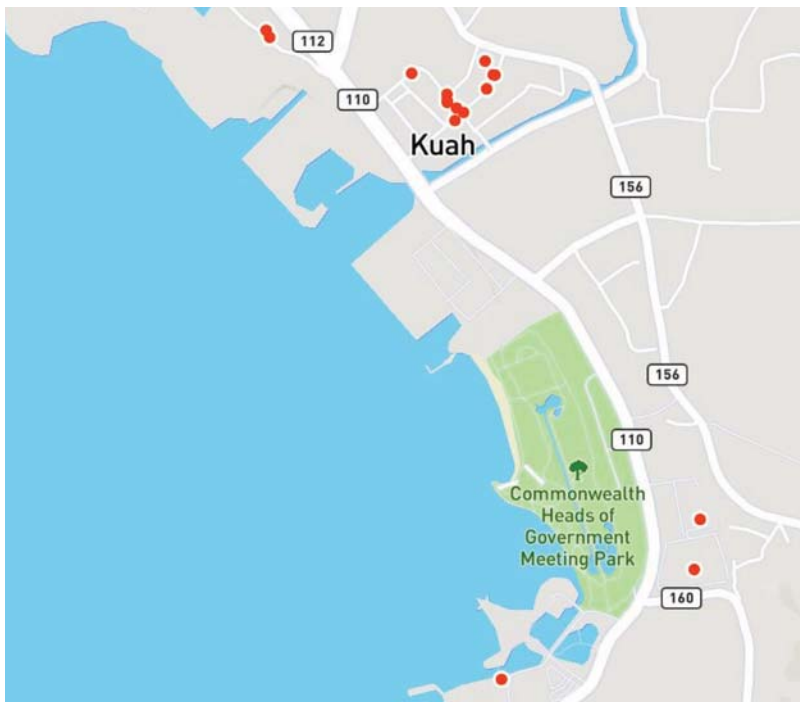
“...ณ ด้านหน้าของร้านค้าของปลอดภาษีด้านสะเดา มีรถกระบะติดตราหน่วยงานราชการท้องถิ่น เทศบาลไทย เข้ามาจอดตรงทางเข้าตัวอาคาร (จอดชั่วคราว) พร้อมทั้งคนขับก็ลงจากรถอย่างเร่งรีบและเดินไปยังด้านหลังของตัวอาคาร โดยจอดรถทิ้งไว้ประมาณ 5 นาที แล้วก็กลับมาที่รถและนำรถขับอ้อมไปยังด้านหลังตัวอาคาร...” (พนักงานภาคสนาม)

3.3 ด้านวังประจัน จังหวัดสตูล ตั้งอยู่ที่ตำบลวังประจัน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล เป็นด่านชายแดนเพียงแห่งเดียวที่ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ โดยตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทะเลบัน จังหวัดสตูล และเป็นด่านการค้าชายแดนที่ไม่ต้องทำหนังสือผ่านแดน หากเข้าไปในรัศมีไม่เกิน 1 กิโลเมตร จากเขตแดนประเทศไทย มีร้านค้าตั้งเรียงรายอยู่สองข้างทางในบริเวณหน้าด่าน จำหน่ายสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทขนม จักรยาน เครื่องครัว ผลไม้ ฯลฯ จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีเพียง 1 แห่งที่อยู่ในเขตของชายแดนประเทศมาเลเซีย นักท่องเที่ยวสามารถเดินข้ามไปได้เลยโดยไม่ต้องทำบัตรผ่านแดน เดินผ่านด่านตรวจไปไม่เกิน 5 นาที ก็จะพบร้านผิดฟรีที่ชื่อว่า Green Earth Duty Free ข้างในร้านนั้นมีสินค้าอุปโภคที่เป็นขนมและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่มีราคาถูกกว่าประเทศไทย พนักงานขายบอกว่า “...ถ้าจะซื้อมากกว่า 1 ลัง ต้องควรวินนี้เจ้าหน้าที่ใครอยู่ประจำด่าน เพราะบางคนก็สามารถที่จะคุยได้...”

3.4 ด้านท่ามะลิ่ง อำเภอมือง จังหวัดสตูล เป็นท่าเทียบเรือเฟอร์รี่สำหรับเดินทางไปยังเกาะลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย และเกาะต่างๆ เทียบเรือสำหรับเดินทางไปเกาะลังกาวิมีให้บริการวันละสองเที่ยวไปและกลับ การเดินทางต้องใช้พาสปอร์ตสำหรับการผ่านเข้าออกทางด่านนี้ สำหรับประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถใช้บัตรผ่านแดนที่ทางรัฐบาลออกให้สำหรับซื้อตั๋วเรือเฟอร์รี่ และผ่านแดน ใช้เวลาในการเดินทางประมาณชั่วโมงครึ่ง ระยะทางจากท่าเรือท่ามะลิ่งไปเกาะลังกาวิประมาณ 4 กิโลเมตร เดินทางด้วยเรือเป็นส่วนใหญ่ บนเกาะนี้จะพบร้านขายสินค้าปลอดภาษีมากมาย ซึ่งมีจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบไม่มีที่นั่งดื่มมากกว่า 19 แห่ง บนพื้นที่ 3.6 ตารางกิโลเมตร รูปแบบการกระจายตัวเป็นแบบกระจุกหรือเกาะกลุ่ม ($R_n = 0.4104$)

รูป 9 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี เกาะลังกาวิ

จากข้อมูลที่ได้ในเบื้องต้นว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีส่วนใหญ่มาจากลังกาวิ และด่านวังประจัน ทีมงานได้ขยายพื้นที่การศึกษาครั้งนี้ ซึ่งทำให้ทราบข้อมูลเพิ่มเติมและชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ช่องทางการนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีเข้ามามีหลายช่องทาง และแต่ละช่องทางมีทั้งเหมือนและต่างกัน เกาะลังกาวิ ประเทศมาเลเซียเป็นพื้นที่ทางเศรษฐกิจ ท่องเที่ยวที่สำคัญ ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปพักผ่อนที่เกาะลังกาวิเป็นจำนวนมาก เมื่อนักท่องเที่ยวมากการดื่มสังสรรค์ก็มากตามไปด้วย นักท่องเที่ยวไทยนิยมเดินทางไปเที่ยวเกาะลังกาวิทั้งทีไปเป็นกลุ่มกับบริษัททัวร์ กลุ่มทัศนศึกษาดูงานของหน่วยงานต่างๆ โดยให้บริษัททัวร์เป็นผู้จัดนำเที่ยว หรือไปกันเป็นกลุ่มส่วนตัวกันเอง ส่วนมากจะซื้อเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์นอกปลอดภาษีกลับเข้ามาในประเทศไทย ถ้าโดยลำพังนักท่องเที่ยวที่ดื่มถือกลับเข้ามาคนละขวดตามที่กฎหมายกำหนดก็คิดดี แต่นักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มมีการขนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกปลอดภาษีเข้ามามากกว่าจำนวนผู้ร่วมเดินทางในทริปนั้น อย่างเช่น กลุ่มทัวร์ที่เป็นภาคธุรกิจ ประชาชน หน่วยงานรัฐทั่วไป ทางบริษัททัวร์จะถามลูกค้าทัวร์ว่าการเดินทางไปลังกาวิครั้งนี้จะซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกปลอดภาษีกลับมาไหม จำนวนเท่าไร เพื่อที่บริษัททัวร์จะได้เจรจาขออำนวยความสะดวกกับทางด่านฝั่งประเทศไทยไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะเดินทาง และเมื่อกลับมาถึงท่าเรือ ผ่านด่านตรวจคั่นก็จะไม่มีปัญหาในการขนเข้ามา โดยส่วนใหญ่ค่าธรรมเนียมในการขนเพื่อผ่านด่าน 100 บาทต่อขวด แต่ถ้าไม่มีการขอความอนุเคราะห์ หรืออำนวยความสะดวกก่อนที่จะเดินทางออกนอกประเทศไทย ถ้าตรวจพบจะเสียค่าปรับแพงกว่าค่าธรรมเนียมที่ขอความอนุเคราะห์ กลุ่มทัวร์ที่เป็นข้าราชการหน่วยงานใหญ่ที่มีสำนักงานสาขาในเขตพื้นที่ภาคใต้ เจ้าหน้าที่ในพื้นที่จะประสานงานของความสะดวกที่ไว้ล่วงหน้าแล้ว ดังนั้นกลุ่มทัวร์นี้จึงสามารถขนเข้ามาได้อย่างอิสระ ในขณะเดียวกันคนในพื้นที่ที่มีเรือ หรือเดินทางไปเกาะลังกาวิด้วยเรือส่วนบุคคลสามารถขนออกจากเกาะลังกาวิได้ตามจำนวนที่ต้องการ จากที่กล่าวไว้เบื้องต้นว่า แนวชายแดนเป็นทะเลและยาวมาก สามารถถลากลอบขนเข้ามาซุกไว้ตามจุดพักสินค้าต่างๆ ได้อย่างง่ายดาย ความแตกต่างของเจ้าหน้าที่ประจำด่านของประเทศไทย และประเทศมาเลเซีย คือ ประเทศมาเลเซียจะเปลี่ยนชุดเจ้าหน้าที่ประจำด่านทุกๆ 5 เดือน ในขณะที่ประเทศไทยอยู่นานจนกว่าจะย้ายหรือเกษียณอายุราชการ

“...เคลียร์กับเจ้าหน้าที่ที่ด่านก่อนมาที่เกาะว่า รอบนี้จะเอาเหล้ากลับมา 50 ขวด จ่ายให้ด่านขวดละ 100 บาท ถ้ารอบไหนไม่เคลียร์ก่อน กลับมาต้องใช้เวลาคุยนาน แล้วก็ต้องจ่ายแพงกว่า เช่น รอบที่ผ่านมาลูกทัวร์ไม่ได้บอกว่าจะซื้อเหล้าเข้ามาเยอะ ซื้อหมดไปสองหมื่นกว่าบาท ต้องเจรจาให้ที่ด่าน จ่ายเกือบหมื่นบาท...” (ไกด์นำเที่ยว)

“...คุยกับคนเรือให้ช่วยหิวมาให้ มีค่าหัวนิดหน่อย แต่ไม่ดีเท่ากับคุยกับทางด่านก่อนไป...” (ไกด์นำเที่ยว)

“...ที่มีปัญหาขนไปได้เท่าไร ก็ขายได้เท่านั้น ซื้อไปแล้วค่อยไปคุยกับทางด่านเอา จ่ายเขา...” (พนักงานขายบนเกาะลังกาวิ)

“...ซื้อไปเลย ถึงฝั่งไทยขอเขา คุยกับนายด่าน จ่าย จ่าย ได้ไม่มีปัญหา...” (คนขับรถที่ลังกาวิ)

► สุรานอกระบบภาษีในงานเลี้ยงต่างๆ

งานเลี้ยงหมายถึง งานฉลองมงคลสมรส งานเลี้ยงเกษียณอายุราชการ งานฉลองรับปริญญา ซึ่งเทศกาลเหล่านี้จะมีสุรานอกระบบภาษีควบคู่ไปด้วยกันเสมอ ดังข้อมูลที่ได้

งานฉลองมงคลสมรส คุณเค (นามสมมติ) เจ้าของธุรกิจส่วนตัว ซึ่งเพิ่งผ่านการแต่งงานมาได้ 3 เดือน ให้ข้อมูลว่า งานแต่งงานจัดขึ้นที่โรงแรมแห่งหนึ่งในเมืองหาดใหญ่ จำนวนแขก 100 โต๊ะ สุราที่ใช้เลี้ยงแขกมีทั้งสุราในระบบภาษี ซึ่งใช้สำหรับเลี้ยงแขกทั่วไปที่มาร่วมงาน และสุรานอกหนีภาษี (ชีวาส) ที่ใช้เพื่อรับรองแขกผู้ใหญ่ทั้งฝ่ายเจ้าบ่าวและเจ้าสาว โดยให้เหตุผลว่า “...เหล้าชีวาสเป็นเหล้าที่มีระดับเหมาะสมกับแขกผู้ใหญ่...” สั่งมา 6 ลัง ญาติของเจ้าบ่าวซึ่งเป็นข้าราชการทำงานที่ด่านปาดังซเบซาร์เป็น

คนจัดหาและนำมาส่งให้ที่บ้าน โดยการซื้อไม่ได้ซื้อทีเดียว แต่จะทยอยซื้อจากร้าน duty free ที่ป่าดงเบงชาร์ท ครั้งละ 1-2 ถัง เหตุที่เจ้าป่าว่าให้ญาติจัดหาให้นั่นเป็นเพราะได้ส่วนลดจาก duty free 20% จึงทำให้ราคาต่อถังจะถูกกว่าซื้อจากร้านในหาดใหญ่ และมั่นใจได้ว่าเป็นของแท้ และยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า หากญาติมีตำแหน่งสูงกว่านี้จะได้เปอร์เซ็นต์ลดมากกว่านี้ (อาจสูงถึง 40%) ในขณะที่ทีมงานภาคสนามรู้จักคนในพื้นที่ที่เข้าออกด่านเป็นประจำ ประกอบอาชีพ Shipping บริการนำเข้าสินค้าอย่างถูกกฎหมายได้ส่วนลดเพียง 10%

กฐินเหล่า จากการสัมภาษณ์อดีตข้าราชการผู้ใหญ่ท่านหนึ่ง ซึ่งมีเส้นสายกับนักการเมืองท้องถิ่นภาคใต้ ให้ข้อมูลว่า ช่วงนี้ตนเองวางแผนงานแต่งงานบุตรชาย (จัดเดือนธันวาคม 2561 ที่กรุงเทพฯ) จำเป็นต้องจัดหาสุรานอกระบบภาษีเพื่อใช้ในงานเลี้ยง ด้วยความเป็นอดีตข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ที่จิตใจโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา ข้าราชการรุ่นน้องอยู่เป็นนิจ ทำให้การจัดหาสุรานอกระบบภาษีสำหรับงานเลี้ยงในครั้งนี้ เป็นไปในรูปแบบของการขอความช่วยเหลือ อ้างถึงบุญคุณในอดีต ในรูปแบบรวบรวมสุรานอกระบบจากหลายๆ ที่ ท่านจึงให้คำจำกัดความว่า “...กฐินเหล่า...” (เพราะเป็นการเรียกรวบรวมสุรานอกระบบภาษีจากเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ที่เคยมีบุญคุณต่อกันรายละเอียด 6 ขวด 1-2 ถัง ชนิดและจำนวนของสุราจะต่างกันไป) ได้ถามต่อว่า การจัดการสุรานอกระบบภาษียากหรือไม่ ได้รับคำตอบว่า “... ข้าราชการในพื้นที่ภาคใต้จะรู้วิธีหาเป็นอย่างดีอยู่แล้ว...” บางคนก็รู้จักกันเป็นการส่วนตัว ก็จะหาซื้อได้ไม่ยาก เช่น จากสตูล สะเดา เบตง สุโขทัย โกลก เพราะมีการจัดหากันอยู่เป็นประจำสำหรับใช้ในงานเลี้ยงเกษียณ งานสังสรรค์รุ่น ท่านเองก่อนที่จะเกษียณ ก็เคยจัดหาสุรานอกระบบเพื่อเป็นของกำนัลในการรักษาตำแหน่ง และโยกย้ายตำแหน่งของตน ค่าใช้จ่ายในแต่ละครั้งเฉลี่ย 25,000- 100,000 บาท ส่วนใหญ่เป็นไวน์ 407/389 เป็นที่ชื่นชอบของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ใน กทม วิธีการจัดหานั้น จะมีคนของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ทำหน้าที่เป็นคนกลางจัดหาสินค้าเป็นจำนวนมาก และยังสามารถจัดหาช่องทางขนส่งไป กทม โดยทางรถไฟ และจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมเฉลี่ยถังละ 500-1000 บาท โดยมีจุดหมายปลายทางคือสถานีรถไฟสามเสน ในบางครั้งจะเป็นการนำไปเป็นของกำนัลให้กับผู้ใหญ่ในสายทหาร ก็จะมีการโทรศัพท์สั่งให้จัดหาสุรานอกระบบภาษี และโอนเงินจากปลายทาง จัดส่งทางอากาศของกองทัพ ท่านยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในช่วงหลังการปฏิวัติ เพื่อนนายทหารรุ่นเดียวกับนาย กจะมีการสังสรรค์ที่สโมสรกองทัพเป็นประจํา จะสั่งไวน์ BIN407 BIN389 โดยการขอเรียไรรจากข้าราชการที่เคยเป็นหนี้บุญคุณกัน หรือเป็นพรรคพวกเดียวกัน จะนิยมสั่งไปจากภาคใต้โดยเฉพาะ สำหรับภาคเหนือและอีสานไม่นิยมสั่ง โดยการโทรศัพท์มายังนายทหารในพื้นที่ และนายทหารก็จะสั่งต่อไปยังพรรคพวก (ท่านเองก็โดนให้หา) เมื่อได้สินค้าจะลำเลียงทางเครื่องบินของกองทัพไปยัง กทม สำหรับงานแต่งงานของลูกชาย กฐินเหล่า เกือบพร้อมแล้ว เก็บไว้ที่บ้านญาติในหาดใหญ่ พร้อมนำส่งเข้า กทม ท่านทิ้งท้ายว่า “...กฐินเหล่าก็เหมือนการทำบุญ มีมากให้มาก มีน้อยให้น้อยตามศรัทธา...”

► เมื่อสุราหนี สุราเถื่อนพื้นบ้านขึ้นบาร์

สถานบันเทิงแห่งหนึ่งใกล้สถานศึกษา รูปแบบร้านเป็นร้านแบบโอเพนแอร์ สองชั้น มีโซนสุบบุหรี่ มีบาร์คอกเทล ดนตรีสด และที่นั่งโดยปริมาณเฉลี่ยสามสิบโต๊ะ รวมบาร์สามารถรับรองลูกค้าได้ประมาณ

120 -160 คน กลุ่มลูกค้าเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา และชาวต่างชาติที่มาทำงานในพื้นที่ โดยเน้นชายเหล่าพร้อมมิกเซอร์และเปียร์ แต่ต้องการสร้างจุดขายให้ร้าน จึงมีจำหน่ายเครื่องดื่มแบบผสม (cocktail) ในราคาแก้วละ 100 บาท ซึ่งถือว่าไม่สูงเกินสำหรับกลุ่มนักศึกษา หลังจากเปิดร้านไปได้สักระยะหนึ่ง ก็มีกลุ่มลูกค้าชาวต่างชาติที่ทำงานในพื้นที่ซึ่งมีความนิยมดื่มเครื่องดื่มแบบผสม มีจำนวนเพิ่มขึ้น จึงค่อยๆ เพิ่มเครื่องดื่มแบบผสมที่เป็นสูตรของทางร้านเองโดยใช้ส่วนผสมของสุราขาว (เหล้าเถื่อน) ซึ่งเพื่อนของเจ้าของร้านผลิตให้ในพื้นที่ในรูปแบบของแอบกัสน์โดยไม่มีใบอนุญาตกัสน์สุราโรง การที่ใช้สุราเถื่อนมาเป็นส่วนผสมนั้น เพื่อสนองความต้องการของลูกค้ากลุ่มที่ดูต้นชอบรสชาติติดขม และชอบความเข้มข้น ความแรงของสุรา ซึ่งทำให้เมาเร็วกว่าสุราขาวที่บรรจุขวด

สุราเถื่อนที่ได้มาจากเพื่อน จะนำมาบรรจุในขวดสุราที่มีอากรแสตมป์วางไว้หน้าบาร์เครื่องดื่มเพื่อเลี่ยงการสังเกตจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้การใช้สุรานอกระบบภาษีในการผสมเครื่องดื่มเนื่องจากสามารถลดต้นทุนได้มากกว่าครึ่งต่อขวด และหากเทียบปริมาณแล้วสุราในระบบภาษีมีจำหน่ายในขนาด 750 มล. แต่สุรานอกระบบภาษีมีจำหน่ายในปริมาตร 1,000 มล. ซึ่งทำให้ได้รายได้จากการขายเพิ่มขึ้นถึงเกือบสามสิบเปอร์เซ็นต์ ซึ่งทางร้านมองว่า “...การที่นำส่วนต่างของปริมาณมาเป็นเครื่องดื่มสมนาคุณให้ลูกค้า เป็นการทำการตลาดแบบจูงใจลูกค้าและสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าในระยะยาว ซึ่งมีผลต่อกำไรต่อทางร้าน...”

หุ้นส่วนบางคนเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ จึงทำให้ไม่กลัวที่จะโดนจับที่เอาสุราเถื่อนมาขาย “...ทางร้านมีหุ้นส่วนหลายท่านและมีบางท่านเป็นเจ้าหน้าที่รัฐที่คอยช่วยเหลือในเรื่องของการตรวจตราและจับกุมจากทางภาครัฐ โดยส่วนตัวแล้วอยากใช้สุราในระบบภาษี แต่ด้วยราคาที่สูงและการลดต้นทุนไปใช้สุราในระบบที่มีคุณภาพต่ำอาจส่งผลต่อชื่อเสียงของทางร้านและต่อมุมมองของลูกค้าต่อทางร้าน...”

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งหนีภาษีและเสียภาษีที่จำหน่ายในจุดจำหน่ายแบบไม่มีที่นั่งดื่ม เมื่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะประเภทเปียร์ เมื่อใกล้หมดอายุจะส่งไปขายที่ผับ บาร์ ซึ่งเป็นร้านที่ลูกค้าเป็นเจ้าของ เพื่อนำไปจัดโปรโมชั่นพิเศษสำหรับวัยรุ่น เช่น เปียร์หนีภาษีต่างประเทศยี่ห้อ “Sakol” กระป๋องละ 20 บาท เปียร์ช่างเอ็กซ์พอร์ต 3 ขวดใหญ่ 179 บาท เปียร์ยู 3 ขวด 19 บาท เป็นต้น กลยุทธ์ทางด้านราคาเป็นสิ่งจูงใจนักดื่มอย่างยิ่ง และที่สำคัญว่านั่นมีผู้ดื่มน้อยรายหรือไม่มีเลยที่คำนึงถึงเรื่องการหมดอายุของเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

► การเปรียบเทียบราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีและในระบบภาษี

ราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปลอดภาษีตามแนวชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีในเมืองหาดใหญ่ราคาไม่แตกต่างกันมากนัก เมื่อเปรียบเทียบราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีในเมืองหาดใหญ่ กับราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีในกรุงเทพมหานคร มีราคาแตกต่างกันเล็กน้อย ส่วนต่างราคาที่สูงขึ้นคือการบวกค่าขนส่งจากชายแดนทางภาคใต้ แต่ก็ยังมีราคาต่ำกว่าร้านดีวี่พีร์ในสนามบินของประเทศไทยและราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระบบภาษี เช่นเดียวกับราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จำหน่ายแบบออนไลน์ หรือร้านค้าบนอินเทอร์เน็ตมีราคาถูกกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จำหน่ายในท้องตลาดทั่วไป

ตาราง 4 เปรียบเทียบราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีต่อขวดในพื้นที่ประเทศเพื่อนบ้าน

ยี่ห้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	พม่า	ลาว	สิงคโปร์	ด่านสะเดา	ด่านวังประจันทร์
ABSOLUT VODKA	ขวดละ 550 บาท	ขวดละ 350 บาท	ขวดละ 327-336 บาท		ขวดละ 487 บาท
Chivas Regal (ขวดลิตร)			ขวดละ 613-831 บาท		
ฮันเดรดโทเพอ		ขวดละ 350 บาท	ขวดละ 320 บาท ลิ้งละ 3600 บาท		
BLACK LABEL (ขวดลิตร)			ขวดละ 966-1243 บาท	ขวดละ 882 บาท	ขวดละ 756 บาท
RED LABLE (ขวดลิตร)	ขวดละ 487-500 บาท	ขวดละ 400-480 บาท	ขวดละ 336-579 บาท	ขวดละ 487 บาท	ขวดละ 437 บาท
Jack Daniel's	ขวดละ 882 บาท		ขวดละ 621-747 บาท	ขวดละ 882 บาท	ขวดละ 798 บาท
King Robert			ขวดละ 167-319 บาท	ขวดละ 248 บาท	ขวดละ 202 บาท
Walton			ขวดละ 185 บาท	ขวดละ 253 บาท	ขวดละ 226 บาท
เบียร์โฮลกาเด็น (ขวดเล็ก)		ขวดละ 50 บาท	ขวดละ 31 บาท	ขวดละ 35 บาท	
เบียร์ลิโอ (กระป๋องเล็ก)	19 บาท	20 บาท			
ช้าง (กระป๋องเล็ก)	18 บาท	45 บาท	18-24 บาท		
ไฮเนเก้น (กระป๋อง 500ml)					ขวดละ 38 บาท
Bin2	ขวดละ 550-850 บาท		ขวดละ 630/7200 บาท	ขวดละ 748 บาท	
Bin 407			ขวดละ 1900 บาท		ขวดละ 2898 บาท
Patagon Merlot	277 บาท		ขวดละ 450-1000 บาท ลิ้งละ 5200-12000 บาท	ขวดละ 277 บาท	

ตาราง 5 เปรียบเทียบราคาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี ปลอดภาษี และเสียภาษีในประเทศไทย

	หาดใหญ่	กรุงเทพ	ดีวตี้ฟรีที่สนามบิน	ร้านค้าในไทย (เสียภาษี)
ABSOLUT VODKA	ขวดละ 420 บาท ลังละ 4800 บาท		ขวดละ 700 บาท	999-1199 บาท
Chivas Regal (ขวดลิตร)	ขวดละ 700 บาท ลังละ 8200 บาท	ขวดละ 800 บาท ลังละ 9500 บาท	ขวดละ 1060 บาท	
ฮันเดรดไฟฟөө	ขวดละ 320 บาท ลังละ 3600 บาท			ขวดละ 569 บาท
BLACK LABEL (ขวดลิตร)	ขวดละ 750 บาท ลังละ 8400 บาท	ขวดละ 850 บาท ลังละ 10000 บาท	ขวดละ 1200 บาท	ขวดละ 1749 บาท
RED LABEL (ขวดลิตร)	ขวดละ 370 บาท ลังละ 4300 บาท	ขวดละ 470 บาท ลังละ 5500 บาท	ขวดละ 720 บาท	ขวดละ 899 บาท
Jack Daniel's	ขวดละ 650 บาท ลังละ 7300 บาท	ขวดละ 750 บาท ลังละ 9000 บาท	ขวดละ 850 บาท	ขวดละ 1700 บาท
King Robert	ขวดละ 220 บาท ลังละ 2500 บาท			
Walton	ขวดละ 220 บาท ลังละ 2500 บาท			
เบียร์ไฮลิกาเด็น (ขวดเล็ก)	ลังละ 1200 บาท	ขวดละ 75 บาท ลังละ 1800 บาท		ขวดละ 119 บาท
ไฮเนเก้น (กระป๋อง 500 ml)	ขวดละ 25 บาท ลังละ 600 บาท			ขวดละ 58-59 บาท
Bin2	ขวดละ 600 บาท ลังละ 7600	ขวดละ 750 บาท ลังละ 9000 บาท	ขวดละ 850 บาท	

► สุราเถื่อน/สุราปลอม

การศึกษาครั้งนี้มีประเด็นที่เกี่ยวกับสุรานอกปลอม สุราเถื่อน โดยข้อมูลที่ได้นี้ ได้จากการสัมภาษณ์คนในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี และจากข่าวพบว่า มีการลักลอบผลิตสุรานอกปลอม โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการจัดหา จัดซื้อบรรจุภัณฑ์ ขวด กล่อง ฝาขวดที่มีส่วนผสมในสภาพเกือบ 100% ตามสถานบันเทิงต่างๆ ในเมืองหาดใหญ่ นำสุรานอกที่ราคาถูกอย่างเช่น ยี่ห้อ King Robert มาบรรจุในขวดสุรานอก Black Label 90% ของปริมาตรขวด 10% ที่ใกล้บริเวณปากขวดเป็นการนำสุรานอกหนีภาษี Black Label ของจริง นอกจากนี้ มีการนำสุราราคาถูกหลายตราที่ยี่ห้อต่างกัน จะทำให้ได้กลิ่นที่ใกล้เคียงกับสุรานอกของแท้ จากการสอบถามผู้มีประสบการณ์ในการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีการแต่งสี แต่งกลิ่น ด้วยสารแต่งกลิ่นที่ดีเป็นแบบน้ำมัน เพราะจะทำให้ละลายเข้ากับแอลกอฮอล์ได้ การผลิตแต่ละครั้งต้องมีการปรับแต่งกลิ่น สี รส ดีกรีให้ได้ตามมาตรฐานของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้ออื่นๆ ทั้งนี้ในการศึกษานี้ ยังไม่สามารถหาข้อมูลเอกสารสนับสนุนเชิงประจักษ์เพื่อตอบข้อสงสัยที่ว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีที่ขายอยู่ในประเทศไทยนั้นเป็นสุราปลอม หรือเป็นสุราผสมที่มีใช้สุราที่มาจากโรงกลั่นสุราของตรายี่ห้อ

“...fever มีทุกสี ทุกกลิ่น ทุกรสชาติ ต้องใช้ fever แบบนี้ ส่วนใหญ่ต้องแบบน้ำมัน เพราะสาเหตุถ้าเป็นผงจะไม่เข้ากับแอลกอฮอล์ ส่วนถ้าเป็นกลิ่นแบบน้ำก็เข้าได้ คนละลายได้ แต่ปัญหาคือกลิ่นจะจางหายเร็ว เลยต้องใช้กลิ่นผสม แบบน้ำมัน สารที่สกัดกลิ่นในรูปแบบน้ำมันจะทำให้กลิ่นเกาะในน้ำมันและจะคงอยู่นานทน ข้อมูลจริงทำพิสูจน์ บมวีเวป อันนี้เป็นความลับของคนทำสุรา พอตีบริษัทส่งออกไปเรียนทำเหล้าอง ฮ่าๆ เลยชัดเจน บริษัทที่ขายนี้ก็มีทั่วไปในประเทศไทย รายใหญ่ก็มี เบอร์รี่คเกอร์ ชาวियอง พวกนี้ fever ระดับเทพ ต่างจากของจีนลิบลับ มีทุกตัว แบล็ค เพียวมอลล์ ลีก็มีตามตลาดเลย ส่วนหากเล่นตัวพวกวอคก้าแล้วยิ่งไปใหญ่เห็นแล้วถึงกับอึ้ง ปริมาณน้ำตกใหญ่แบบห้าสิบลิตรบางทีใส่แค่ฝาเดียวกลิ้งตลบอบอวล ไม้้นั้นการทำเหล้ามามันมีค่ามาตรฐานของมัน ต้องปรับทุกอย่างเพื่อให้ค่ามันเท่ากัน ไร แต่รสชาติที่ออกมา มันต้องปรับให้เหมือนกัน มันไม่มีตัวไหนที่กลั่นออกมาแล้วบอกว่าธรรมชาติล้วนๆ หรอก เพราะถ้านั้นแต่ละล็อต แต่ละขวดรสชาติมันต้องแตกต่างกันไป...” (ผู้มีประสบการณ์การผลิตเหล้า)

“...ลึกลับผลิต นำเหล้าออกมาผสมเหล้าจริง อย่างเช่น เหล้า Black พลอม ก็จะมี black จริง ประมาณ 10% และเหล้าราคาถูก King Robert ผสมด้วยกันบรรจุในขวด black ซึ่งทั้งฉลาก กล่องที่รับซื้อจากบาร์ ร้านเหล้า ทำในหาดใหญ่ หาดใหญ่เป็นเมืองที่เติบโตมากับของหนีภาษี คนเขาหากินกับของพวกนี้มานาน ครั้นจะปราบปรามให้หมด คงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องปะทะกับกลุ่มอิทธิพลท้องถิ่น ธุรกิจเหล่านี้มีเจ้าหน้าที่รัฐและกลุ่มอิทธิพลท้องถิ่นเกี่ยวข้องทั้งสิ้น...”

บุกเข้าทำลายแหล่งผลิตสุราปลอมยี่ห้อดังจากต่างประเทศ ภายในบ้านต.ควนลัง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา สามารถจับผู้ต้องหาขณะกำลังกรอกสุราใส่ขวด โดยเผาอาคารแสดตมบีพลอมทิ้งต่อระบายน้ำหลังบ้าน จากการตรวจสอบในห้องครัวพบอุปกรณ์ผลิตสุราปลอมเรด เลเบิล และแบล็ค เลเบิลครบชุด ทั้งสุราปลอมผสมเสร็จแล้วบรรจุ 3 แกลลอน แกลลอนละ 25 ลิตร สุราบรรจุขวดแล้ว 13 ขวด ฝา สีสผสมอาหาร ขวดเปล่า และกล่องจำนวนมาก ส่วนผู้ต้องหาคือ หญิงไทย อายุ 40 ปี และหญิงไทย อายุ 20 ปี โดยทั้ง 2 คนรับสารภาพ เบื้องต้น ไม่ทราบนายทุนเป็นใคร ตนและเพื่อนรับจ้างกรอกสุรา ตนได้ค่าตอบแทนรายเดือน 30,000 บาท เพื่อน ได้ 15,000 บาท วิธีการคือ จะมีผู้นำสุราผสมเสร็จแล้วใส่แกลลอนมาส่งจุดนัดหมาย และพวกตนจะไปรับมากรอกใส่ขวด ปิดอาคารแสดตมบี ใส่กล่องบรรจุแต่ละยี่ห้อ และนำไปส่งตามจุดนัดหมาย ทำมานับปี ก่อนหน้านี้เคยถูกจับมาแล้ว 1 ครั้ง อยู่ระหว่างดำเนินคดี (ไทยรัฐออนไลน์, 2561)

ชาวมาเลเซียอายุ 48 ปี และชายไทย อายุ 30 ปี กำลังช่วยกันกรอกส่วนผสมสุราต่างประเทศยี่ห้อต่างๆ ลงขวดเปล่าที่เตรียมไว้ พร้อมฝาปิดผนึกและแสดตมบีอาคารของกรมสรรพสามิต โดยมีกล่องบรรจุสุราต่างประเทศยี่ห้อต่างๆ จำนวนมากวางอยู่เต็มห้อง เจ้าหน้าที่จึงเข้าจับกุมทันที พร้อมของกลางสุราต่างประเทศยี่ห้อดังที่บรรจุขวดแล้วเตรียมส่งขายให้ลูกค้าจำนวนมาก จ้างจากคนมาเลเซีย จ้างวันละ 1 พันบาทต่อคน โดยนำส่วนผสมสุราต่างประเทศที่ลักลอบนำเข้ามาจากประเทศมาเลเซีย มาผสมกับส่วนผสมอื่นๆ และน้ำเปล่า เทบรรจุใส่ขวดและปิดฝาปิดแสดตมบีอาคารสรรพสามิต เอาใส่กล่องบรรจุใส่ลัง ซึ่งอุปกรณ์ทั้งหมดขนขึ้นมาจากภาคใต้ จากนั้นนำส่งขายให้ลูกค้าที่สั่งซื้อทางไลน์ที่ใช้ชื่อไลน์ว่า “มาซ่า” ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นสถาบันบันเทิงตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในประเทศไทย ส่วนสถานที่การผลิตจะเปลี่ยนไปเรื่อยๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการติดตามของเจ้าหน้าที่ (ข่าวสด,2561)

บุกทลายแหล่งผลิตเหล้าปลอมยี่ห้อดังกลางเมืองหาดใหญ่ รวบขบวนการเอเชียที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิต 1 ราย ยึดของกลางเหล้าปลอมที่ติดอากรแสตมป์ และฉลากปลอมเสร็จเรียบร้อยพร้อมส่งลูกค้า 10 ลัง และที่รอบรรจุอีก 3 ลัง เผยเคยถูกจับกุมมาแล้วหลายครั้ง โดยจับกุมขบวนการเอเชีย อายุ 37 ปี ยึดเหล้าปลอมที่ติดอากรแสตมป์ และฉลากปลอมเสร็จเรียบร้อย ซึ่งล้วนเป็นยี่ห้อดังจากต่างประเทศ ที่ราคาขายตามท้องตลาดค่อนข้างสูง จำนวน 10 ลัง บรรจุลังละ 10 ขวด รวม 100 ขวด เช่น ยี่ห้อแบล็ค เลเบิล เร็ดเลเบิล ซีวาส XO รวมทั้งขวดเหล้าเปล่าที่อยู่ระหว่างการบรรจุอีก 3 ลังหรือ 30 ขวด พร้อมกล่อง และบรรจุภัณฑ์ของเหล้าแต่ละยี่ห้ออีกจำนวนหนึ่ง รวมทั้งออเดอร์สั่งสินค้า เจ้าหน้าที่จึงยึดเอาไว้จากการสอบสวนให้การว่า รับจ้างผลิตเหล้าปลอมมากกว่า 5 ปีแล้ว โดยจะผลิตตามออเดอร์ของลูกค้าที่สั่งเข้ามา ว่าต้องการเหล้ายี่ห้อไหน และกี่ลัง ซึ่งขั้นตอนการผลิตคือ จะซื้อเหล้าจริงแล้วนำมาแบ่ง และผสมกับหัวเชื้อของเหล้าแต่ละยี่ห้อ เพื่อให้ได้กลิ่น และรสชาติที่เหมือนกับของจริง โดยต้นทุนในการผลิตตกถังละ 2,400 บาท และส่งขายให้ลูกค้าลังละ 5,500 บาท เพื่อนำไปส่งขายตามท้องตลาด เคยถูกเจ้าหน้าที่จับกุมกรณีลักลอบผลิตเหล้าปลอมมาแล้วหลายครั้ง ล่าสุดเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2559 ก็เคยถูกตำรวจกองปราบจับกุมมาแล้ว ซึ่งใช้ตึกที่อยู่ฝั่งตรงข้ามกับหลังนี้ลักลอบผลิตเหล้าปลอม แต่ก็ยังหวนกลับมาผลิตเหล้าปลอมอีกครั้ง และยังเป็นผู้ผลิตเหล้าปลอมรายใหญ่ที่มีความชำนาญ (MGR Online, 2561)

บ้านเช่าไม่มีเลขที่ ตำบลบางหลวง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จับกุมผู้ต้องหาเครือข่ายปลอมสุราต่างประเทศได้จำนวน 3 คน คือชายอายุ 23 ปี อายุ 23 ปี และอายุ 21 ปี ทั้งหมดเป็นชาวเมียนมาร์ ภายในโกดังยังพบสุราต่างประเทศที่บรรจุรอจำหน่าย 200 ลัง และขวดเหล้าเปล่าอีกนับพันขวด พร้อมกล่องและบรรจุภัณฑ์ของเหล้าแต่ละยี่ห้อ เจ้าหน้าที่จึงยึดไว้เป็นของกลาง มูลค่าความเสียหายกว่า 10 ล้านบาท พบว่ามีการลักลอบผลิตสุราปลอมเช่นกัน จึงได้ขยายผลจับกุมได้ที่เขต จ.ปทุมธานี อีกแห่ง โดยพบว่าจะมีการผลิตและบรรจุ โดยกรรมวิธีใช้สุราราคาถูก ตามสูตรส่วนผสมของสุรา นำมาประมาณ 3 ยี่ห้อ จากนั้นนำมาคนรวมให้เข้ากัน ซึ่งโดยตามสูตรที่ผสม จะทำให้กลิ่นของชนิดสุราที่ผสม มีรสชาติและกลิ่นคล้ายคลึงกันกับสุราต่างประเทศที่มีราคาแพง ตามแต่ละยี่ห้อ จากนั้นจะนำมากรอกใส่ผลิตภัณฑ์ตามรูปแบบยี่ห้อสุราต่างประเทศแต่ละยี่ห้อที่มีราคาแพงดังกล่าว ก่อนจะนำไปส่งขายให้ตามร้านอาหาร และขายทางอินเทอร์เน็ต โดยพบว่าจะมีราคาสูงกว่าราคาตามห้างสรรพสินค้าทั่วไป (ไทยโพสต์, 2561)

► การขายผ่านทางโซเชียลมีเดีย

พบเห็นมากที่สุดในเพจเฟซบุ๊ก จากการสืบค้นในเดือนกันยายน 2561 พบเพจที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปลอดภาษีในเฟซบุ๊กที่ยังมีการเคลื่อนไหวหรือการซื้อขาย 16 เพจ บางเพจนั้นมีผู้ถูกใจและติดตามเพจนับแสนราย มีการโพสต์ภาพเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดต่างๆ มากมาย มีราคา วิธีการติดต่อซื้อขาย และภาพของการส่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยทางไปรษณีย์และขนส่งพัสดุของเอกชน ในการศึกษานี้พบว่า ผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออนไลน์ส่วนหนึ่งอาศัยในพื้นที่จังหวัดที่มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน หรือบางส่วนของอาศัยอยู่ในเมืองหาดใหญ่ ผู้ค้าเหล่านี้สามารถเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีได้ง่าย นอกจากนี้ จุดจำหน่ายแบบไม่มีที่นั่งดื่มบางราย มีการทำร้านค้าออนไลน์ด้วยเช่นเดียวกัน

บทที่ 4 พฤติกรรมการณ์ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กลุ่มตัวอย่างอายุ 18-65 ปี มีพฤติกรรมการณ์ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวนทั้งสิ้น 456 คน พื้นที่ เชียงราย 178 คน สงขลา 201 คน หนองคาย 77 คน เพศชาย ร้อยละ 75.4 เพศหญิง ร้อยละ 24.6 ส่วนใหญ่อายุ 25-34 ปี ร้อยละ 41.2 อายุ 35-44 ปี ร้อยละ 24.3 สถานภาพสมรส ร้อยละ 46.5 โสด ร้อยละ 43.2 การศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 37.7 รองมาระดับการศึกษานุปริญญา (ปวช./ปวส.) ร้อยละ 16.7 อาชีพรับราชการ/พนักงานในกำกับรัฐ ร้อยละ 27.6 รองมาอาชีพรับจ้าง แรงงานทั่วไป ร้อยละ 18.9 รายได้ต่อเดือน 10,001- 20,000 บาท ร้อยละ 31.4 รองมารายได้ต่อเดือน 20,000-30,000 บาท ร้อยละ 23.2

ตาราง 6 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพื้นที่

	เชียงราย	หนองคาย	สงขลา	รวม
จำนวน	178	77	201	456
	n(%)	n(%)	n(%)	n(%)
เพศ				
ชาย	122 (68.5)	67 (87)	155 (77.1)	344 (75.4)
หญิง	56 (31.5)	10 (13)	46 (22.9)	112 (24.6)
อายุ				
< 25	20 (11.2)	13 (16.9)	24 (11.9)	57 (12.5)
25-34	64 (36)	23 (29.9)	101 (50.2)	188 (41.2)
35-44	51 (28.7)	25 (32.5)	35 (17.4)	111 (24.3)
45+	43 (24.2)	16 (20.8)	41 (20.4)	100 (21.9)
สถานภาพการสมรส				
โสด	68 (38.2)	36 (46.8)	93 (46.3)	197 (43.2)
สมรส	89 (50)	41 (53.2)	82 (40.8)	212 (46.5)
แยกกันอยู่ หย่าร้าง ม่าย	8 (4.5)	0 (0)	10 (5)	18 (3.9)
อยู่ด้วยกันแต่ไม่สมรส	13 (7.3)	0 (0)	14 (7)	27 (5.9)

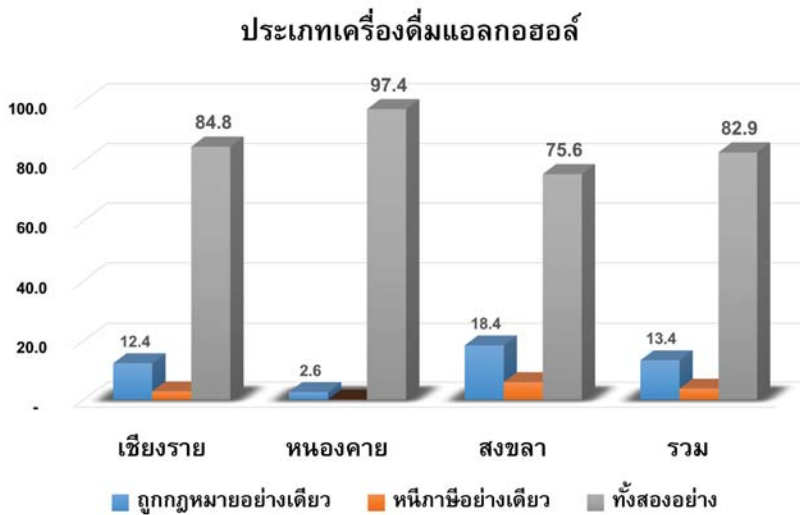
	เชียงราย	หนองคาย	สงขลา	รวม
การศึกษาสูงสุด				
ไม่ได้เรียน	5 (2.8)	1 (1.3)	0 (0)	6 (1.3)
ประถมศึกษา	13 (7.3)	9 (11.7)	15 (7.5)	37 (8.1)
มัธยมศึกษาตอนต้น	18 (10.1)	11 (14.3)	22 (10.9)	51 (11.2)
มัธยมศึกษาตอนปลาย	30 (16.9)	14 (18.2)	25 (12.4)	69 (15.1)
อนุปริญญา (ปวช./ปวส.)	25 (14)	19 (24.7)	32 (15.9)	76 (16.7)
ปริญญาตรี	66 (37.1)	18 (23.4)	88 (43.8)	172 (37.7)
สูงกว่าปริญญาตรี	21 (11.8)	5 (6.5)	18 (9)	44 (9.6)
อาชีพ				
รับจ้างแรงงานทั่วไป	41 (23)	18 (23.4)	27 (13.4)	86 (18.9)
รับจ้างภาคเกษตรกรรม	4 (2.2)	0 (0)	4 (2)	8 (1.8)
เกษตรกร/ชาวสวน (เจ้าของ)	6 (3.4)	1 (1.3)	18 (9)	25 (5.5)
ค้าขาย	15 (8.4)	4 (5.2)	3 (1.5)	22 (4.8)
ทำงานในประเทศเพื่อนบ้าน	2 (1.1)	0 (0)	0 (0)	2 (0.4)
พนักงานบริษัทเอกชน	28 (15.7)	14 (18.2)	32 (15.9)	74 (16.2)
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	8 (4.5)	1 (1.3)	11 (5.5)	20 (4.4)
รับราชการ/พนักงานในกำกับรัฐ	50 (28.1)	26 (33.8)	50 (24.9)	126 (27.6)
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	13 (7.3)	8 (10.4)	31 (15.4)	52 (11.4)
ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	4 (2.2)	2 (2.6)	3 (1.5)	9 (2)
ว่างงานไม่ได้ประกอบอาชีพ	1 (0.6)	0 (0)	11 (5.5)	12 (2.6)
อื่นๆ	6 (3.4)	3 (3.9)	11 (5.5)	20 (4.4)

ทุกรายเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการตีมีทั้งเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ที่ถูกกฎหมายและแบบหนีภาษี ร้อยละ 82.9 รองมาคือ ตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์แบบถูกกฎหมายอย่างเดียว ร้อยละ 13.4 ตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์แบบหนีภาษีอย่างเดียว ร้อยละ 3.7 เป็นผู้ตีมีแบบหนัก คือ ตีมีตั้งแต่ 6 ตีมีมาตรฐานขึ้นไปหรือเปียร์ 4 กระป๋องหรือ 2 ขวดใหญ่ขึ้นไป หรือวิสกี้ 3 เป๊กขึ้นไป ร้อยละ 91.9 อยู่ในพื้นที่หนองคาย ร้อยละ 96.1 พื้นที่เชียงราย ร้อยละ 93.3 และพื้นที่สงขลา ร้อยละ 89.1

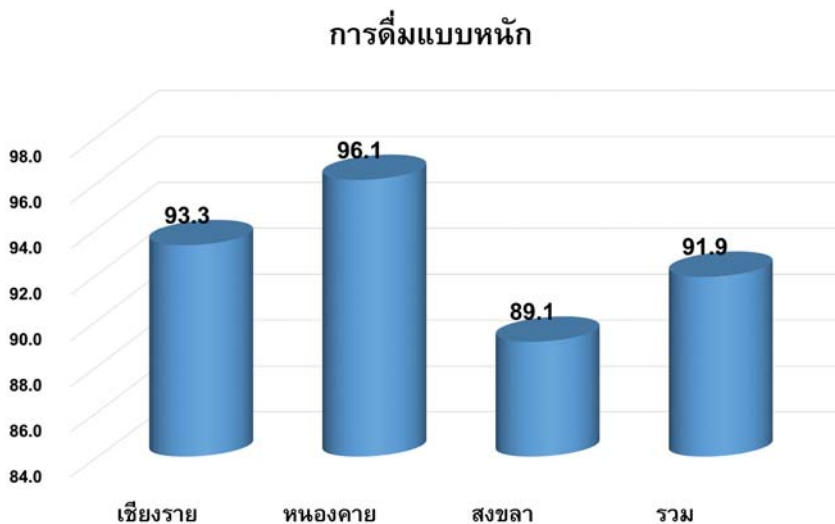

ประเมินความเสี่ยงที่ได้รับจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยใช้แบบปัญหาจากการดื่มด้วย Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความเสี่ยงที่ได้รับจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับเสี่ยง ร้อยละ 39.7 รองมาคือ ดื่มแบบติด ร้อยละ 18.2 ดื่มแบบอันตราย ร้อยละ 16.0 เมื่อพิจารณาแยกตามพื้นที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่จังหวัดสงขลามีความเสี่ยงที่ได้รับจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับอันตรายและดื่มแบบติด ร้อยละ 42.3 มากกว่ากลุ่มตัวอย่างในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ร้อยละ 29.9 และพื้นที่จังหวัดเชียงราย ร้อยละ 27.0

กราฟ 10 ร้อยละประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มจำแนกตามพื้นที่

กราฟ 11 ร้อยละการดื่มแบบหนักเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มจำแนกตามพื้นที่

กราฟ 12 ร้อยละความเสียหายที่ได้รับจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มจำแนกตามพื้นที่

ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ย 11.5 ลิตรต่อปี พื้นที่จังหวัดสงขลามีปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ย 15 ลิตรต่อปี มากกว่าพื้นที่เชียงใหม่ 9.3 ลิตรต่อปี และหนองคาย 8.9 ลิตรต่อปี กลุ่มตัวอย่างที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งแบบถูกกฎหมายและหนีภาษี มีปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบหนีภาษีอย่างเดียว 16.3 ลิตรต่อปี รองมาคือ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ย 12.9 ลิตรต่อปี

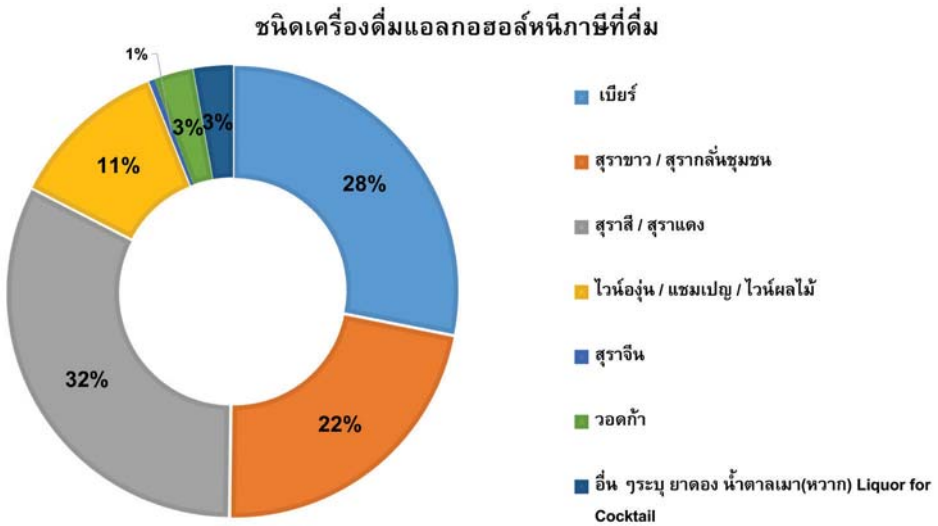
ตาราง 7 ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ปริมาณการดื่มเฉลี่ยต่อคนต่อปี (ลิตร)	Median (Min-Max)
รวม	11.5 (0.1-294.6)
พื้นที่	
เชียงใหม่	9.3 (0.1-232.8)
หนองคาย	8.9 (0.3-169.9)
สงขลา	15 (0.1-294.6)
ประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	
ถูกกฎหมายอย่างเดียว	4.2 (0.2-294.6)
หนีภาษีอย่างเดียว	16.3 (1.6-95)
ทั้งสองอย่าง	12.9 (0.1-290.3)

ชนิดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีที่นิยมดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ส่วนใหญ่คือ สุราสี สุราแดง ร้อยละ 32.4 เบียร์ ร้อยละ 28.1 สุราขาว สุรากลั่นชุมชน ร้อยละ 22.1 ไวน์ แชมเปญ ร้อยละ 11.3

กราฟ 13 ชนิดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีที่นิยมดื่ม

ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี ซึ่งรวมทั้งการซื้อสำหรับดื่มเอง และซื้อสำหรับเป็นของฝากของกำนัน เฉลี่ยปีละ 1,500 บาท ค่าใช้จ่ายในการซื้อไวน์ แชมเปญ สุราสี วิสกี้ เฉลี่ยปีละ 2,000 บาท สูงกว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทอื่นๆ

ตาราง 8 ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี (บาทต่อปี)

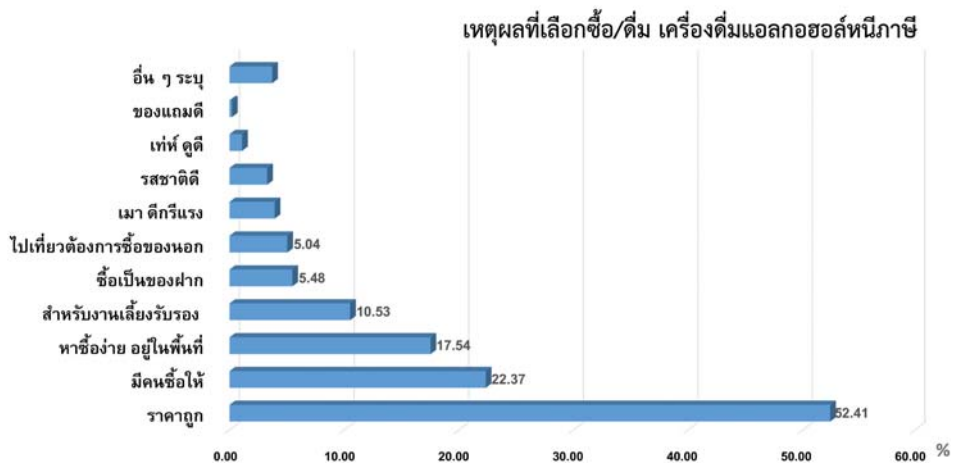
ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี (บาทต่อปี)	Median (Min-Max)			
	เชียงราย	หนองคาย	สงขลา	รวม
เบียร์	900 (30-8000)	600 (30-14400)	1000 (100-638750)	900 (30-638750)
สุราขาว	880 (40-29200)	750 (600-900)	9000 (0.1-120000)	1440 (0.1-120000)
สุรากลั่นชุมชน	1200 (80-36000)	600 (135-6000)	2490 (40-120000)	1200 (40-120000)
สุราสี / สุราแดง	2000 (70-72000)	600 (300-60000)	2400 (100-96000)	2000 (70-96000)
ไวน์ / แชมเปญ	1650 (300-12000)	8000 (8000-8000)	42000 (42000-42000)	2000 (300-42000)
วอดก้า / ยิน	2000 (350-10000)		1000 (500-15000)	1000 (350-15000)
อื่นๆ	200 (200-200)		600 (600-32000)	600 (200-32000)
รวมจ่าย	1500 (30-72000)	600 (30-60000)	1720 (40-638750)	1500 (30-638750)

► เหตุผลที่ทำให้เลือกซื้อ/ตีมี เครื่องตีมีแอลกอฮอล์หนีภาษี

เหตุผลที่ทำให้เลือกซื้อ/ตีมี เครื่องตีมีแอลกอฮอล์หนีภาษี ส่วนใหญ่เนื่องจากราคาถูก ร้อยละ 52.4 รองมาคือ มีคนซื้อให้ ร้อยละ 22.3 หาซื้อง่ายเพราะอยู่ในพื้นที่ ร้อยละ 17.5 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีเหตุผลอื่นๆ อีก เช่น ซื้อเป็นของฝากญาติผู้ใหญ่และเพื่อน ซื้อฝากเจ้านาย ราคาถูกกว่าในประเทศไทย ซื้อเลี้ยงลูกน้องและราคาถูก ญาติไปได้แฟนที่ลาว มาหากก็ซื้อมาฝาก เป็นร้านใหญ่มั่นใจว่าของแท้ ไปคุยงานที่ประเทศเพื่อนบ้าน นำกลับมาไว้ตีมี ไปทำงานบริเวณนั้น เลยซื้อ นำเข้ามาได้สะดวก มีเพื่อนอาศัยอยู่ในประเทศเพื่อนบ้าน/เพื่อนไปทำงาน ณ ประเทศเพื่อนบ้านแบบไปกลับ เพื่อนไปทำงานที่เชียงของเลยฝากซื้อ เพื่อนมีแฟนอยู่ฝั่งนั้น มาเที่ยวที่นี้ก็ซื้อมาฝาก หลานทำงานอยู่หน่วยงานตรวจจนเข้าเมืองเอามาฝาก อยู่ในพื้นที่ใกล้บ้าน ราคาไม่แพง supplier ซื้อมาฝากจากประเทศจีน ฯลฯ

กราฟ 14 เหตุผลที่ทำให้เลือกซื้อ/ตีมี เครื่องตีมีแอลกอฮอล์หนีภาษี

สถานที่ซื้อเครื่องตีมีแอลกอฮอล์หนีภาษี ส่วนใหญ่ซื้อที่ร้านขายของชำ ร้อยละ 19.5 รองมาคือร้านค้าปลอดภาษีตามแนวชายแดน ร้อยละ 18.9 ไม่ได้ซื้อเอง ร้อยละ 17.5 และร้านขายของฝากที่ชายแดน ร้อยละ 12.5 สถานที่ซื้ออื่นๆ เช่น โกดังในตลาดท่าล้อ พม่า ซื้อจากคนขับรถตู้ที่ข้ามสะพานไทย-ลาว เจ้าภาพงานเป็นคนซื้อมาเลี้ยง ซื้อจากคนขายในหมู่บ้าน ต.เวียง อ.เชียงแสน เป็นโรงงานที่ขายส่ง มีภาษีและไม่มีภาษี ต.ศรีดอนมูล อ.เชียงแสน โรงกลั่นสุรายี่ห้อ 3 เหมียว แถวแก้อ้อมมาให้กินทำนาแล้ง ประเทศลาว ที่ประเทศลาว ตรงข้ามหนองคาย ร้านดังเฮียง เพื่อนจากประเทศลาว เอามาให้ตีมี (ข้ามไปกินฝั่งลาว) ร้านค้าในชุมชน ร้านค้าในฝั่งพม่าทำซีเหล็ก โรงกลั่นสุราชุมชน บ้านสันมะเค็ด ม.9 ต.ป่าสัก สนามบิน ฯลฯ

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา

► สถานการณ์การจับกุม หลีกเลี้ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สถานการณ์การจับกุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวนผู้ลักลอบ ผู้หลีกเลี้ยงเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 มูลค่าการหลีกเลี้ยงเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าเท่าตัว ในขณะที่มูลค่าของการลักลอบมีแนวโน้มลดน้อยลงจากปี พ.ศ. 2560 สุราเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีการลักลอบ การหลีกเลี้ยงมากกว่าไวน์ และเบียร์ ปริมาณของกลางสุราต่างประเทศที่จับกุมได้มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน การกระทำความผิดการลักลอบหลีกเลี้ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากการรวบรวมสถิติการจับกุมในการศึกษานี้ พบว่า พื้นที่ความรับผิดชอบของสรรพสามิต ภาค 9 มีการจับกุมมากที่สุดเมื่อเทียบกับภาคอื่นๆ สถิติการจับกุมในพื้นที่ภาคใต้เป็นการจับกุมผู้ลักลอบ หลีกเลี้ยงนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าประเทศรายใหญ่ เนื่องจากมูลค่าการจับกุมมีมูลค่ามากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่จำนวนคดีมีแนวโน้มลดน้อยลง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558

► จุดจำหน่ายและการตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี

จุดจำหน่ายและการตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีมียากในพื้นที่ภาคใต้ เนื่องจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีส่วนมากจะเข้ามาทางชายแดนทางภาคใต้ เพื่อส่งมาจำหน่ายในประเทศไทย บางส่วนส่งผ่านไปยังประเทศชายแดนทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเมืองหาดใหญ่ จังหวัดสงขลามีจำนวน 18 แห่ง เป็นจุดจำหน่ายแบบไม่มีที่นั่งดื่มทั้งสิ้น จังหวัดสงขลามีชายแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซียโดยตรง และเป็นเมืองที่ขึ้นชื่อเรื่องการค้าของหนีภาษี ติดกับจังหวัดสตูลที่มีด่านชายแดนติดกับประเทศมาเลเซียเช่นเดียวกัน ประเทศมาเลเซียโดยเฉพาะเกาะลังกาวิที่เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองปลอดกาซี นักท่องเที่ยวจำนวนมากนิยมท่องเที่ยว และเป็นแหล่งนำส่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีเข้าประเทศไทยที่สำคัญแหล่งหนึ่ง นอกจากนี้ พื้นที่ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีเขตติดต่อกับประเทศพม่า และประเทศลาว ชายแดนประเทศเพื่อนบ้านสองประเทศนี้มีบ่อนคาสีโนที่นักท่องเที่ยว นักพนันนิยมไปเสี่ยงโชค บริเวณบ่อนคาสีโนมีร้านค้าปลอดกาซีที่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว

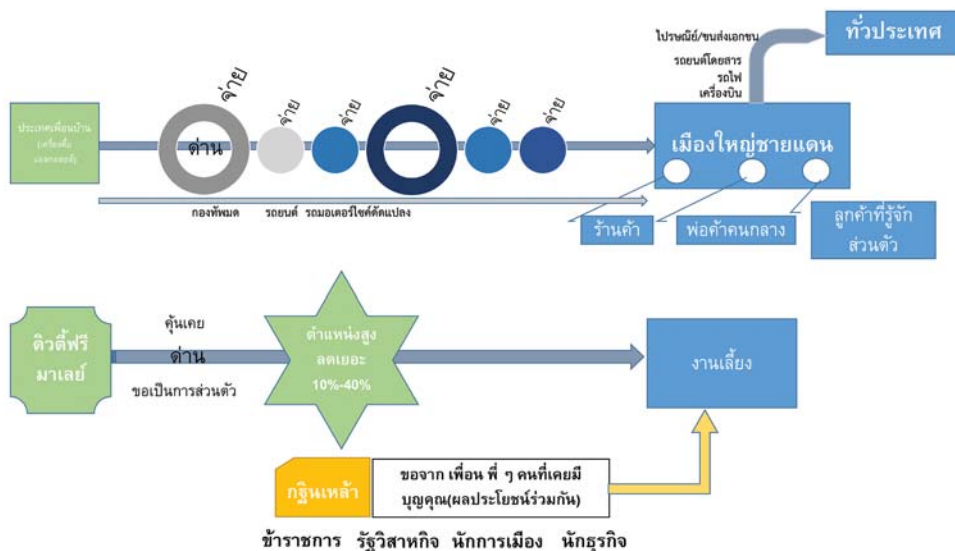
► รูปแบบการลักลอบ

การลักลอบและหลีกเลี้ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอยู่ทุกแนวชายแดนของไทย โดยในแต่ละภูมิภาคมีรูปแบบทั้งส่วนที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน ปัจจัยส่วนใหญ่มาจากการที่เป็นพื้นที่ชายแดนที่สามารถเดินทางข้ามมาได้ การเดินเข้าออกเป็นประจำ การเป็นคนในท้องถิ่น การประกอบธุรกิจ เรือรับจ้าง รถตู้ บริการนำเที่ยว เซลล์แมนขายสินค้า ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ก่อเกิดความคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่ เป็นการเปิดช่องทางลักลอบและหลีกเลี้ยงเข้ามาได้โดยสะดวกในหลายรูปแบบ ดังนี้

- กองทัพบกแบบเดินชน สามารถพบเห็นทั่วไปตามแนวชายแดนเพื่อสนองต่อความต้องการของลูกค้ำที่ต้องการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีมากกว่าปริมาณที่กฎหมายกำหนด โดยสามารถถือเข้ามาในประเทศไทยได้เองคนละไม่เกิน 1 ขวด หรือ 1 ลิตร บุหรี่ไม่เกินคนละ 200 มวน หรือ 2 แพ็ค
- การลักลอบในช่วงเวลากลางคืนตามแนวแม่น้ำหรือทะเล แล้วนำมาเก็บรวบรวมไว้ ณ สถานที่ต่างๆ เช่น บ้านคน สวน ไร่ เป็นต้น รวบรวมได้จำนวนหนึ่งก็จะลำเลียงไปยังพื้นที่ภูมิภาคต่างๆ ทางถนนด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลที่มีการจัดขบวนรถนำทาง เพื่อเจรจาต่อรองกับเจ้าหน้าที่ระหว่างทาง และรถติดตาม รถตู้ รถโดยสารประจำทาง รถไฟ รวมทั้งการใช้บริการของจัดส่งพัสดุทางไปรษณีย์ บริษัทขนส่งเอกชน
- สังคมแห่งการอุปถัมภ์ช่วยเหลือเกื้อกูลกันของประชาชนไทย การขอความอนุเคราะห์ การอำนวยความสะดวกในกลุ่มข้าราชการ นักธุรกิจ นักการเมือง ในการช่วยเปิดทางอำนวยความสะดวกในการขนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งไม่นับรวมการได้รับส่วนลดจากร้านดิวตี้ฟรีประเทศเพื่อนบ้าน
- *นักบิน* หรือ *แมสเซนเจอร์* โดยจะเป็นคนกลางที่รับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีจากทีมงานนำเข้า เพื่อมาส่งต่อให้ผู้ซื้อทั้งรายปลีกและเพื่อจำหน่ายต่อ ขายดีในช่วงออกพรรษาจนถึงช่วงปีใหม่ ช่วงอื่นก็จะขายตามใบสั่งซื้อ โดยไปรับสินค้ามาเก็บไว้ที่บ้าน โทรศัพท์แจ้งจุดรับสินค้า นั้รับของในบริเวณใกล้จุดหมายที่ลูกค้าสั่ง เพื่อลดความเสี่ยงระหว่างการนำส่ง การดำเนินงานแบบนี้มีค่าใช้จ่ายในการให้เจ้าหน้าที่รัฐช่วยอำนวยความสะดวกที่ค่อนข้างสูง

รูป 10 เส้นทางเข้ามาของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี

▶ **เส้นทางการลำเลียง**

เส้นทางการลำเลียงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีเข้าสู่เมืองท่าใหญ่ และกระจายต่อไปยังจังหวัดต่างๆ จึงไม่ใช่เรื่องยาก วิธีการขนส่งที่นิยมใช้มีความหลากหลายและสะดวกสบาย เช่น การใช้บริษัทขนส่งเอกชนที่มีอยู่ในพื้นที่ ไปรษณีย์ไทย ส่งมาทางรถไฟ รถโดยสารประจำทาง เครื่องบินโดยสาร เครื่องบินของหน่วยงานราชการ รถยนต์ของหน่วยงานราชการ รถยนต์ส่วนบุคคลที่มีการวางแผนการเดินทางและติดต่อขออำนวยความสะดวกจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เช่นเดียวกับบ่อนคาสีโนตามแนวชายแดนประเทศพม่าและลาว มีการบริการเรือ รถยนต์บริการฟรี โดยนักท่องเที่ยวสามารถนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้ามาประเทศไทยได้มากกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยไม่ต้องกังวลว่าจะโดนจับ เนื่องจากทางบ่อนคาสีโนได้เจรจาต่อรองกับทางเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ไว้เรียบร้อยแล้ว

วัฒนธรรม สังคมแห่งการเก้อหนุน อุปถัมภ์ค้ำจุน ค่านิยมในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่างประเทศ การให้ของขวัญ ของกำนัลต่างตอบแทน ผลประโยชน์ต่างตอบแทนในการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นเหตุผลสำคัญในการช่วยกระจายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีไปยังพื้นที่ต่างๆ ได้ง่ายขึ้น

▶ **พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์**

กลุ่มตัวอย่างอายุ 18-65 ปี พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพศชาย ร้อยละ 75.4 ส่วนใหญ่อายุ 25-34 ปี ร้อยละ 41.2 สถานภาพสมรส ร้อยละ 46.5 โสด การศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ร้อยละ 37.7 อาชีพรับราชการ/พนักงานในกำกับรัฐ ร้อยละ 27.6 รายได้ต่อเดือน 10,001- 20,000 บาท ร้อยละ 31.4 ทุกรายเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดื่มทั้งเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่ถูกกฎหมายและแบบหนีภาษี ร้อยละ 82.9 เป็นผู้ดื่มแบบหนัก คือ ดื่มตั้งแต่ 6 ดื่มมาตรฐานขึ้นไปหรือเบียร์ 4 กระป๋องหรือ 2 ขวดใหญ่ขึ้นไป หรือวิสกี้ 3 เป๊กขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 91 เป็นผู้ดื่มหนักที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หนองคายมากกว่าพื้นที่เชียงราย และพื้นที่สงขลา ตามลำดับ ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ย 11.5 ลิตรต่อปี พื้นที่จังหวัดสงขลามีปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉลี่ย 15 ลิตรต่อปี มากกว่าพื้นที่เชียงราย 9.3 ลิตรต่อปี และหนองคาย 8.9 ลิตรต่อปี ผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบหนีภาษีอย่างเดียวดื่มในปริมาณ 16.3 ลิตรต่อปี ชนิดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีที่นิยมดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ส่วนใหญ่คือ สุราสี สุราแดง ร้อยละ 32.4 รองมาคือ เบียร์ ร้อยละ 28.1 สุราขาว สุรากลั่นชุมชน ร้อยละ 22.1 ไวน์ แชมเปญ ร้อยละ 11.3 เหตุผลที่ทำให้เลือกซื้อ/ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี ส่วนใหญ่เนื่องจากราคาถูก ร้อยละ 52.4 รองมาคือ มีคนซื้อให้ ร้อยละ 22.3 หาซื้อง่ายเพราะอยู่ในพื้นที่ ร้อยละ 17.5 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ซื้อที่ร้านขายของชำ ร้อยละ 19.5 รองมาคือ ร้านค้าปลอดภาษีตามแนวชายแดน ร้อยละ 18.9 ไม่ได้ซื้อเอง ร้อยละ 17.5 และร้านขายของฝากที่ชายแดน ร้อยละ 12.5 ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษีซึ่งรวมทั้งการซื้อสำหรับดื่มเอง และซื้อสำหรับเป็นของฝากของกำนัล เฉลี่ยปีละ 1,500 บาท

กลุ่มตัวอย่างมีระดับความเสี่ยงที่ได้รับจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์แบบติด ร้อยละ 18.2 ตีแบบอันตราย ร้อยละ 16.0 โดยกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่จังหวัดสงขลามีความเสี่ยงได้รับจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในระดับอันตรายและตีแบบติด ร้อยละ 42.3 มากกว่ากลุ่มตัวอย่างในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ร้อยละ 29.9 และพื้นที่จังหวัดเชียงราย ร้อยละ 27.0

► ความสัมพันธ์ระหว่างจุดจำหน่ายและพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์

ข้อมูลจุดจำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์หนีภาษี สถิติการจับกุมในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่จังหวัดสงขลาที่มากกว่าพื้นที่อื่นๆ ราคาเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่ถูกกว่า การเข้าถึงเครื่องตีแอลกอฮอล์ได้สะดวกง่ายและประหยัดกว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่มีพฤติกรรมการตีแบบอันตรายและแบบติดมากกว่าร้อยละ 40 ซึ่งมากกว่าพื้นที่อื่นๆ เกือบเท่าตัว

► ข้อเสนอเชิงนโยบาย

เครื่องตีแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะพื้นที่ตามแนวชายแดนไทยเท่านั้น มีการกระจายเครื่องตีแอลกอฮอล์หนีภาษี เครือข่ายการค้าทั้งระบบออฟไลน์และออนไลน์ ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวกทั่วประเทศ ทั้งนี้แม้จะมีมาตรการการดำเนินงานควบคุมการลักลอบ การนำเข้าเครื่องตีแอลกอฮอล์ เช่น พ.ร.บ. ศุลกากร 2469 มาตรา 27 พ.ร.บ. สรรพสามิต เพื่อส่งเปรียบเทียบปรับ ร่วมกับมาตรการดำเนินงานควบคุม การคอยตรวจตราของเจ้าหน้าที่ การใช้เครื่อง X-ray ณ ที่ด่าน เป็นต้น แล้วก็ตาม แต่ถ้าไม่มีการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ก็ไม่สามารถยุติปัญหาเครื่องตีแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีในประเทศไทยลงได้ การที่จะควบคุม ป้องกัน ปัญหาเครื่องตีแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีในประเทศไทยควรเริ่มตั้งแต่

- การปรับเปลี่ยนค่านิยมการให้ของกำนัล การให้เครื่องตีแอลกอฮอล์นอกแก่ผู้หลักผู้ใหญ่
- ผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบต้องมีความเคารพ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ กฎหมาย บทบาทและอำนาจหน้าที่ไม่เห็นแก่พวกพ้อง สิ่งของ ผลตอบแทนในการอำนวยความสะดวกให้มีการนำเครื่องตีแอลกอฮอล์นอกเข้าสู่ประเทศไทย
- มีมาตรการในการควบคุม กำกับ จับกุม การค้าเครื่องตีแอลกอฮอล์หนีภาษีบนโลกออนไลน์อย่างจริงจัง
- ควรมีการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่อย่างเคร่งครัดและจริงจัง และควรเพิ่มบทลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สนับสนุนในการนำเครื่องตีแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีเข้ามาในประเทศไทย
- ควรเพิ่มมาตรการกำกับ ควบคุม หน่วยงานรัฐ บริษัท ที่ทำธุรกรรมเกี่ยวกับการขนส่ง เครื่องตีแอลกอฮอล์หนีภาษี
- ควรประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ความรู้อันตรายของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี โดยเฉพาะพนักงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และประชาชนทั่วไป

บรรณานุกรม

- Business Risk. (n.d.). Illegal alcohol deaths in Russia in 2010. Retrieved from <https://www.havocscope.com/illegal-alcohol-deaths-in-russia-in-2010/>
- Rehm J., Kailasapillai S., Larsen E., Rehm, M. X., Samokhvalov, A. V., Shield, K. D., . . . Lachenmeier, D. W. (2014). A systematic review of the epidemiology of unrecorded alcohol consumption and the chemical composition of unrecorded alcohol. *Addiction*, 109 (6), 880-893. doi: 10.1111/add.12498
- Strauss A.L., and Corbin J.M. (1998). *Basic of qualitative research: Grounded Theory Procedures and Techniques*. Thousand Oaks: Sage Publications.
- Svynarenko A. (2016). *The Russian demography problem and the armed forces: Trends and challenges until 2035*. Riihimäki: Finnish Defence Research Agency. Retrieved from <https://puolustusvoimat.fi/documents/1948673/2015525/The+Russian+demography+problem+and+the+armed+forces+Trends+and+challenges+until+2035/a2ef95eb-b9ab-4563-ba31-cc1010b3c20c/The+Russian+demography+problem+and+the+armed+forces+Trends+and+challenges+until+2035.pdf>
- Witt D.A. (2013, December 14). *Tackling Indonesia’s black market alcohol problem*. The Jakarta Post. Retrieved from <http://www.thejakartapost.com/news/2013/12/14/tackling-indonesia-s-black-market-alcohol-problem.htm>
- กนิษฐา ไทยกล้า. (2558). สถานการณ์สุรากลั่นชุมชน และผลกระทบจากการดื่มในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กรมประชาสัมพันธ์ ศูนย์ข้อมูลข่าวอาเซียน. (2560, 19 กุมภาพันธ์). เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสองดินแดนไทย-มาเลย์ สนุกเที่ยว สนุกช้อปปิ้ง สนุกชิมเมืองชายแดนสงขลา ปาดังเบซาร์-จันโหลน. สืบค้นจาก http://www.asean thai.net/ewt_news.php?nid=6883&filename=aseanknowledge
- กรมศุลกากร ศูนย์ประมวลข้อมูลการข่าวทางศุลกากร. (2561). รายงานการจับกุมจากรายงานแบบที่ 149 ตุลาคม 2561. มปป: กรม.
- กระทรวงพาณิชย์. กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. (2558). *ค้าชายแดนไทย-พม่าอิมตัว ครั้งแรก ด้านหลักลด/แนะช่วยตัด ถ.เชียงใหม่-ตองยี. ครอบรู้เศรษฐกิจ ตามติดตลาดโลก*. สืบค้นจาก http://www.ditp.go.th/contents_attach/95261/95261.pdf
- ข่าวสด. (2561, 17 ตุลาคม). *หลายแหล่งผลิตเหล้าปลอม! ผสมเองกรอกลงขวดยี่ห้อดังส่งชายฝั่งทั่วประเทศ*. สืบค้นจาก https://www.khaosod.co.th/around-thailand/news_1702040

- ข่าวภาคใต้ MGR Online. (2561, 11 พฤษภาคม). บุกทลายแหล่งผลิตเหล้าปลอมกลางเมือง
หาดใหญ่ ยึดของกลางพร้อมส่งลูกค้า 10 ลัง. สืบค้นจาก [https://mgronline.com/south/
detail/9610000046753](https://mgronline.com/south/detail/9610000046753)
- จุดผ่านแดนถาวรแม่สาย. (2560, 18 มกราคม). ใน วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. สืบค้นจาก [https://
th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%88%E0%B8%B8%E0%B8%94%E0%B8%9C%E0
%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%94%E0%B8%99%E0
%B8%96%E0%B8%B2%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B9%81%E0%B8%A1%E0
%B9%88%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A2](https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%88%E0%B8%B8%E0%B8%94%E0%B8%9C%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%94%E0%B8%99%E0%B8%96%E0%B8%B2%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B9%81%E0%B8%A1%E0%B9%88%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A2)
- ฉัตรสุมน พดุมิภิญโญ. (2556). การติดตามผลการค้าเสรีในเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. นนทบุรี: ศูนย์วิจัย
ปัญหาสุรา. สืบค้นจาก [http://phad.ph.mahidol.ac.th/books/alcohol/
เชิญ ไกรนรา. \(2560\). การค้าชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน. สืบค้นจาก
\[https://www.researchgate.net/profile/Choen_Krainara2/publication/320617112_
karkhachaydaenrahwangprathesthiyabprathesphauxnban/links/59f0d
249458515bfd07fb0cf/karkhachaydaenrahwangprathesthiyabprathesphauxnban.pdf\]\(https://www.researchgate.net/profile/Choen_Krainara2/publication/320617112_karkhachaydaenrahwangprathesthiyabprathesphauxnban/links/59f0d249458515bfd07fb0cf/karkhachaydaenrahwangprathesthiyabprathesphauxnban.pdf\)](http://phad.ph.mahidol.ac.th/books/alcohol/)
- ไทยโพสต์. (2561, 25 เมษายน). คอเหล้าผะ! บุกทลายโกดังจ้างชาวพม่าผลิตเหล้าปลอมอื้อเตรียมส่ง
ขาย. สืบค้นจาก <https://www.thaipost.net/main/detail/7846>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2561, 15 พฤศจิกายน). จับทำเหล้าปลอม เน้นๆ “แบล็ค-เรด” ส่งขาย กทม.
ปริมนตล หาดใหญ่. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/1421771>
- ธีรพล หล่อประดิษฐ์, และณรงค์ศักดิ์ หนูสอน. (2561). ปัญหาการดื่มสุราเถื่อนในชุมชนกับนโยบาย
ควบคุมการดื่มสุราของประชาชนในประเทศไทย. วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
อุตรดิตถ์, 10 (1), 154-163.
- ศูนย์บริการประชาชนด้านการพาณิชย์จังหวัดหนองคาย. (ม.ป.ป.). ภาวะการค้าชายแดนกับประเทศ
เพื่อนบ้านระหว่างไทย-สปป.ลาว ด้านจังหวัดหนองคาย ปี 2558. สืบค้นจาก [http://www.
aecthaibiz.com/wapppcoc/43/upload/File_IPD_FILE43350176_20160324_163737.pdf](http://www.aecthaibiz.com/wapppcoc/43/upload/File_IPD_FILE43350176_20160324_163737.pdf)
- สาวิตรี อัจฉางค์กรชัย, และวารานิชฐ์ ลำไย. (2559). สุราชุมชน สถานการณ์ปัญหาในสังคมไทย.
สืบค้นจาก [http://cas.or.th/wp-content/uploads/2016/04/Community-
produced-alcohol-situation-factsheet.pdf](http://cas.or.th/wp-content/uploads/2016/04/Community-produced-alcohol-situation-factsheet.pdf)
- สุนทรตรา จันทบุรี. (2559). เขตเศรษฐกิจพิเศษสะเดา-ปาดังเบซาร์: ประตุการค้า การลงทุน
สู่มาเลเซีย สิงคโปร์. ศูนย์ข้อมูลข่าวอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์. สืบค้นจาก [http://www.
asean thai.net/ewt_news.php?nid=5832&filename=index](http://www.asean thai.net/ewt_news.php?nid=5832&filename=index)
- เส้นทางการค้าข้ามพรมแดนไทย-มาเลเซีย ทางด่านปาดังเบซาร์. (2552). สืบค้นจาก [http://www.
geocities.ws/rodfaithai/outsource/taxfree.html](http://www.geocities.ws/rodfaithai/outsource/taxfree.html)
- สำนักความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ. (2558, 27 เมษายน). จุดผ่านแดน
ไทย-มาเลเซีย. สืบค้นจาก ศูนย์ข้อมูลข่าวอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์: [http://
www.asean thai.net/ewt_news.php?nid=2648&filename=index](http://www.asean thai.net/ewt_news.php?nid=2648&filename=index)

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2558. กรุงเทพฯ: สำนักงาน. สืบค้นจาก http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6205
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2555). การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2554 : The smoking and drinking behavior survey 2011. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). บทสรุปการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มสุราของประชากร ปี 2550. สืบค้นจาก http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/survey/sum_alco-ciga50.pdf
- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (2561). สรรพสามิตแถลงผลการปราบผู้กระทำความผิดกฎหมายสรรพสามิตของสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 9 (เดือนกันยายน 2560 – 30 เมษายน 2561) หลังประกาศใช้พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560. สืบค้นจาก <http://www.thaigov.go.th/news/contents/details/12693>
- อธิบดีสรรพสามิตสั่งคุมเข้มขายเหล้า-เบียร์. (2560, 20 ธันวาคม). กรุงเทพฯธุรกิจ. สืบค้นจาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/785732>

